

W. S L U Y T E R S 9
L O F S A N G
Der Heilige Maegd A
M A R I A,
E N
TRIUMPHEERENDE
C H R I S T U S.

Te A M S T E R D A M,
By de Erve van de Wed: GYSBERT DE GROOT,
Boekverkoopster op de Nieuwen-dijk / op den
hoek van de Engelse Steeg 1739.
Met Privilie.

APPROBATION.

Wij ondergeschreven Inspectores des Zutphenschen Classis, hebbende doorlezen dit Lof der heilige Maegd MARIA, gerymt door den zoetvloeyenden en stichtelyken Dichter Do. W. SLUITER, Predicant tot Eybergen, onzen lieuen Medebroeder, hebben het zelve bevonden conform Gods Woord gestelt te zyn, en dieshalven weerdig om door den druk gemeen gemaekt en van ieder een tot stichtinge gelezen te worden.

Actum Dotinchem, den 6 January, 1669.

PETRUS PLANTIUS, Predikant tot Zutphen.

JOHANNES COLONIUS, Predikant tot Dotinchem.

MAGNUS UMBGROVIUS, Predikant te Borculoo.

TOE-EIGENING

Aen die Hoog-Edel-geboren en Godvruchtige
Vrouwen en Jufferen:

VROUW

MARIA VAN HEKEREN,

Geboren Torck, Vrouwe tot Netelhorst, Enghuyzen
en Barlham, Land-Drostin der Graeffschap Zutphen.

VROUW

JOHANNA MARGARETA

VAN ARNHEM,

Geboren van Arnhem, Vrouwe tot
Roosendaal en Harsselo.

JUFFER

ODILIA VAN ARNHEM,

tot den Roosendaal.

JUFFER

ELISABET VAN ARNHEM,

tot den Roosendaal.

} Haer
Hoog-
Edel-
gebs.
gelief-
de
Nich-
ten.

Hoog-Edel geborene en Godvruchtige
Vrouwen en Juffers:

A Lhoewel de Lof-beschryving der Heilige Maegd MARIA, der gezegende Moeder onzes Saligmakers, zoo wel den Mannen als den Vrouwen tot vermaek en stichtinge kan dienen, zoo dunkt my nochtans, datze een het Vrouwelyk geslachte dies te meerder zoetigheid, troost, en opwekkinge zal geven. Want nademael de Vrouwe eerst gesondigt heeft, ende voornaemste oorzaek des menschelyken verderfs

geweest is, waerom ook God dat geslachte met vele swakheden en moeiten bezoekt, zoo mogten deze swakte vaten lichtelyk verflauwen, en den moed laten vallen, indien daer niet een byzondere vertroostinge waer by gekomen, waer door zy in de zekere hope der zaligheid opgerecht, ondersteunt, en bevestigt werden. Het welk de oorzaek is, dat de Zone Gods uit een Vrouwe heeft willen mensch worden; op dat yjt dat zelve geslachte de gerechtigheid en het leven zou voortkomen, door welke de zonde en dood waren ingekomen. Zoo dat dan de Maegd MARIA is als een levendige vertooning, en onweersprekelyk bewys dat ook het vrouwelyke geslachte door Christum verlost en zalig gemaekt is. Daer beneven zoo dienen haerlof-lyke deugden, waer inze als Maegd, Vrouw, of Moeder uitmunt, meer den Maegden, Vrouwen, of Moeders, dan de Jongelingen, Mannen, of Vaders, tot een heuglyk voorbeeld. De gedachtenis der gezegende onder de Vrouwen behoord immers onder de Vrouwen tot zegeninge te zyn.

Hierom hebb' ik, van eerst aen dat dit Boekje uit myn pen gevloeid was, nooit ander voornemen gehad, dan het zelve aen eenige weerdige en voortreffelyke uit het vrouwelyke geslachte toe te eigenen.

Maer, nademael de heilig^s Moeder-Maagd, door haer onvergelykelyke glorie, te gelyk als *Vrouw* of *Moeder*, en als *Maegd*, uitmuntend is, zoo ben ik eenige tyd in bedenking geweest, of ik dese hare *Lof-bescryvinge* aen uitmuntende *Vrouwen*, of aen uitmuntende *Maegden*, zou opdragen. Want *Vrouw* of *Moeder*, en t'zamen *Maegd* te zyn, is een eere welk die begenadige en gezegende onder alle *Vrouwen*, zoo lang de wereld staet, eenig en alleenig toebehoord.

Doch terwyl ik my genootzaekt vond te kiezen of te deilen, hebb' ik, Hoog Edel-geboren en uitverkorene *Vrouwen* en *Juffers*, d'eere van uw kennis gekregen, en zo veel heerlyke deugden in u gespeurt, dat ik ach-

te de lev endige Voorbeelden t'zamen van Vrouwen
en Maegden nu uit gevonden te hebben, in eenen lof-
lyken bloede en geslachte, Vrouwen en Jufferen, die
als eigen Moei en Nichten, malkander alle liefde, eere
en trouwe, van herten en met blydschap bewyzen.

Gy dan, Godvrugtige Vrouwen en Juffers, weerdi-
ge en aenzielenlyke voorbeelden der Vrouwen en Maeg-
den, die zoo wel edel van gemoed, als edel van bloed
zyt zult u niet verontweerdigen zelve tot een dage-
lyks voorbeeld te nemen, de alleredelste en allerhei-
ligste Vrouw en Maegd, de nooit volprezen Mocder
des groten Gods, onzes Saligmakers Jesu Christi, die
alle geslachten der aerden zullen roemen en zalig spreken.

Ik weet ook, Me-Vrouwen en Me-Juffers, dat gy,
door deze toe-eigeninge, dit Werkje u zelve als eigen
zult maken, op dat alzoo de glans en luister der zalige
Moedermaegd, door uw toe-doen, onder vele mogen
door-breken, en ik alzoo meer vreugd, en andere meer
vrukt, van dees myn geringe arbeid genieten.

De onverdiende aching, waer in gy myn geringe
Boekjens, en my om de zelve, eer wy malkander oit
met kennis gezien of gesproken hadden, al lange ge-
houden hebt, heeft my hier toe te eer en meer aenge-
moedigt.

Uwe Hoog-Edel geboren heden believen dan dit
myn eenvoudig oogmerk in deze Toe-eigening, na
haer gewoone beleefdheid, en bescheidenheid, in 't
goede te nemen, aenziende niet de slegtheid van dit
Werkje, maer de opregtigheid van myn genegentheid.

Waer mede ik U Hoog-Edelg. van herten beveele
in de liefde en bescherminge van Gods en MARIA's
Zone, en blvve, zoo lang ik leve, Hoog-Edel-geborene
Vrouwen en Juffers, Uw Hoog-Edel-geb. wilvaerdige
en Ootmoedige Dienaer,

WILHELM SLUITER.

Op het
LOF DER HEILIGE
MAEGD MARIA,
Uitgegeven van den Eerwaerdigen, Godzaligen
ende Hoog geleerden HEER

WILHELMUS SLUITER,

Getrouw Herder der Gemeente Jesu
Christi te Eybergen.

A N A G R A M M A:
VAN NU AEN SULLEN MY SALIG SPREKEN
ALLE DE GESLACHTEN.

Waer uit door letter-keer, vloeid;
NU VANG DAN SLUITER AEN; SYN GALM-
KEEL SCHALLE EN SPELE.

MEn heeft wel dikwils 't Lof der Heilige Maegd
gelezen,
Van d'een wel hoog geacht, van d'ander zeer misprezen:
Maer ziet, hier komt een Man die 't lof der Moeder-
Maegd,
Na 't richtswoer van Gods Woord, tot in den Hemel
draegd.

Indien't op reën bestaat, dat all' en elk geslachte
De wonder-maegd met stem en penne zalig achte.
Ookeen uit onz' geslacht moest daer toe zyn verplicht
Om 't lof der Jonkvrouw uit te galmen met zyn dicht:
NU VANG DAN SLUITER AEN: SYN GALM-
KEEL SCHALLE EN SPELE.
't Lof van de Moeder Gods, op Davidsharpen vele.

Op

Op dat de wereld hoor', hoe hoog ook onz' geslacht
Verheft dat heilig vat, welk't Heil ter wereld bracht.
Elk die dan't meeste van de Moeder Gods wil houwen,
Leez' hier den hoogsten roem van d'eer der heil'ge Vrouwen.

Niet uit een duist'ren hoek van menschen leer gezocht,
Maer by het heilig licht uit Godes Woord gewrocht.
Lees met bedachtzaemheid, en zonder uw' voor-oordel,
Dit heerlyk lof, gy zult hier vinden eigen voordeel.
Ik weet den Dichter dank, dit zyn zeer deftig werk;
Ik zie daer in Gods eer en stichting voor Gods Kerk.

MAGNUS UMBGROVIUS, *Bedienaar des H. Euangeliums in de Gemeente Jesu Christite Borculoo.*

Aen de Verachters van
MARIA'S LOF:

Na waerde vertoond door den Gode-
leerden en zoetvloeyenden Dichter,

D° WILHELMUS SLUITER.

O Blinde! die in waen **verzopen**,
Beschimpt het Vrouwelyk geslacht,
En zelf MARIA weinig acht,
Kom hier, en doet uw nydige oogen open.
Laet SLUITER doch u herten lokken:
Wiens hand, door Godes Geest gestyft,
MARIA's lof zoo net beschryft,
Al was zyn pen uit d'Engele-wiek getrokken.
Wie past de lof-bazuyn doch nader
Van 't sterflyk zaed op dezer aerd?
Dees Maget heeft haer God gebaerd.
Haer Heiland, ja haer Schepper en haer Vader.
O! dat doch elk haer lof verbreide
En roemen haer, als d'Engel deed;
Maer ziet dat gy niet verder treed,
Als SLUITER u komt by de hand te leiden.
En wilt gy iets, dat aerdsch is, loven,
Geef lof aan zyn geweide veer,
Die u dus geeft MARIA's Eer.
Maer looft voor al den Gever van hier boven.

H. SWEERS.

L O F
D E R
HEILIGE MAEGD
M A R I A.

*Nec primam similem visa est, nec habere
sequentem.*

Myn Dangereffen / eer gp neder pred. 12: 4.
word gebogen /
Op / op / en helpt my nu / met
wakke stem / verhoogen
De zuib're Moeder-maegd / die Luc. 1: 48.
heerlyk moet geacht.

En zalig zyn getoemt van allerlei geslacht.
Een ander zinge van een * Amazon te velde / * Strydbare
Of wat oit d' Oudheid van veel Vrouwen vrouw.

roem vermelde / (al

Het lust my / dat ik zing van haer / die boven Luc. 1: 28.

Wat naem van Vrouwen dzaegt / gezegend 42.
blippen zal.

Ik voel my sterk geperst. Myn bloed word
my tot water /

Om dat ik hooren moet dat oud en stout ge-
snater / (RY

Die ongegronde blaem / dat onder ons MA-
On teert en niet ge-eert nog niet geagt en zy.
Men legt ons sterke last / dat wy niet meer en
houwen

2 LOF DER HEILIGE

Dan d'heil'ge Moeder Gods / als ook van
and're vrouwen.

Men roept niet slechts / dat wij verbergen
al haer glimp.

Maer dat men onder ons sprekt tot haer
hoon en schimp.

De laster-leugen gaet zoo verre boven maten /
Datin' onze Leerders zelfs by-wyle gaet be-
praten /

Als of die pochten / dat M A R I A zelfs niet
meer

Zy als haer eige vrouw. O roovers van
onz' eer!

Ik wil / en zal / en moet / in spijt van al dit
schelden /

En tot onz' onschulds blyk / M A R I A 'S Lof
vermelden.

?k Zal toonen / hoew' haer meer ontzag / en
eer, en plicht

Bewijzen / daer 't betaemt / als 't volk dat
ons beticht.

?k Beliekm' myn ommacht om haer na waer-
dp te loben.

Haer Deugd gaet alles / wat ik van haer denk/
te boven :

Waer dooyik my met recht en reden voel
vertzaegt (Maegd)

In 't openbaren van den Lof der heil'ge
Col. 3: 17. Ik zal my nochtans in den naem haers Zoens
verkloeken /

pred. 12: Om uit Gods heilig Boek iet aengenaems te
zoeken
20.

Dat gantsch rechtmatig zy / op waerheids
woord gegrond ;

Jac. 1: 21. Waer toe ellit Christen mensch sachtnoedig
d'oren jont :

z Cor. 10: Myn Heiland / tot wiens lof en eer ik alles
richte / Ver-

MAEGD MARIA.

3

Verleent slechts / dat / al wat ik van zyn Moe-
der dichte /

Hem zelf behagen mag ; dat hier niet sy ge-
hoozd /

Dan't geen gepast is na zyn heil'ge wil en
woozd.

Op help mij zyn' en t'zaem zyns Moeders eer i pet. 4: ii.
beschermen /

Datz' / ongeschonden / op recht blippen in haer
termen /

Op dat geen mensch met reen / van d'een of
d'ander sy /

Beschimpe't geen ik schypf van d'edle Maegd
MARY.

Het is MARIA, die van 's werelds eeuw en Gen. 3: 15:
jaren /

Doe maer twee menschen in de wylde wereld
waren /

Al is van God genoemt / geroemt op 't
aerdsch gebouw /

Om haer gezegend zaed: MARIA was die
vrouw.

Schoon God op Eva wees / sy was het in
perzoon niet.

Hoewel sy 't zelbe meend / het was niet haer
zoo schoon niet.

Wanneerze baerd' haer Zoon / riepz' uit / Gen. 4: 2:
met blip gebaer :

Ik hebb' den man: en juist was 't d'eerste vers 8.
moordenaer.

Gampzalig' Eva (laes !) die / al te wreet en Gen. 3: 6.
wrange /

Ook op den man verspreid' het gift der oude i Tim. 2:
slange ! 14.

Maer zalige M A R Y ! God heeft door haer
gebracht

Het heilsaem tegen-gift aen 't vrouw-en man-
geslacht. A 2. M A-

Gen. 3: 15. MARIA'S zaed is 't / welk de slang den kop vermoeteld

Op. 12: 10. En Satans magt verwind / hoe zeer hy tegenspoeteld;

Luc. 11: 21/ 22. Mids JESUS sterker macht den sterken overweegt /

Col. 2: 15. Wanneer hy over hem aen't kruys zoo moedig zeegt.

Ter. 31: 22. Wat wonder's en wat nieuws was dit op d'aerd / al lange /

Van God geschapen: Dat de vrouw den man ombange.

't Geen'm' op de Moeder-maegd wel duidelijk duiden kan /

Ies. 9: 5. Die in haer lys ombangt en draegt dien Wonder man.

Zuc. 1: 35. S'omving den man / wiens Geest haer krachtig had ombangen.

Zy droeg hem / die haer droeg / en richten' all' haer gangen.

Hebr. 1: 3. Zy droeg hem / die alleen draegt alles doez zyn macht /

1 Pet. 1: 3. Zy baerd' hem / die haer zelfs weerbaerde door zyn kracht.

Ies. 7: 14. De Maegd / zoo lang voor-heen geroemt van Jesalias. (AS)

Mat. 13: 22/ 23. Om datze wonderlyk zou baren den MESSIAH / Zal die by ons ook niet zeer hoog te boekie staen?

Zuc. 1: 49. Want groote dingen heeft de Heer aen haer gedaen.

Zuc. 1: 43. Wanneer men meer bedenkt / hoe dat zy is de Moeder

Cit. 2: 13. Van onze groote God / onz' Heiland en Behoeder /

Spr. 10: 7. Zoo zy haer naem by ons gezeugend wyls en zyds /

En

MAEGD MARIA.

5

En haer geheugenis gantsch heengelyk altyds.

Word Bethleheim / als zyn geboort' plaets / Mich. 5: 1.
Zoo verheven /

Dat geen van Iuda's Ste'en haer los zoo Mat. 25: 6.
verr' doe zweven /

Sal zy dan / die hem daer ter plaets heeft Luc. 2: 4/
zelfs gebaert / etc.

Niet hoog verheven zyn / en over-al ver-
maert !

Of moest Capernaum ten hemel toe ver- Mat. 11:
hoogd zyn / 23.

Om datter J E S U S woond' / en daer op 't Mat. 4: 15.
meest beoogt zyn

Zyn wond'ren / die hy deed tot twig'nis van Joh. 5: 36.
zyn leer /

Sal dan M A R I A niet verhoogt zyn dieg
te meer ?

Een vrouw zal zalig zyn in kinderen te baren / 1 Tim. 2: 15.

Indienze / schoon veel ween en smerten haer
bezwaren /

Blyft in geloov' / en liefd' en heilighed'
met maet

Is zy dan boven-al niet in een zael' ge staet ?

Ia/zalig is de bryk / die zelfs u heeft gedragen / Luc. 11: 27.

Myn Heiland / zalig zyn de borsten / t'ceuw=

gen dagen /

Die gy gezogen hebt. Wel zalig is geacht /

Die u / uit Davids zaed / ter wereld heeft ^{2 Sam.}_{7: 12.}
gebracht. (zien !)

Hoewelze ned'rig by de wereld was van aen- Luc. 1: 48.

God wil na waerheid / niet na groote schyn ^{2 Sam.}_{16: 7.}
of waen / zien /

En kiest die ned're Maegd tot die verheven
eer /

Die nooit op d'aerd' een vrouw genoot / na=
hy of veer.

Dus was't geen wonder / dat haer d'Engel ^{Luc. 1: 16/}
quam verklaren / N 3 Hoe etc.

6 LOF DER HEILIGE

Hoe zy den Sone Gods ontfangen zoud' en
baren /

Als die beg'nadigt was / en Gode lief en
waerd /

Gezegend onder all' de vrouwen op der aerd ;

Dat / schoonse Maagd was / en haer maeg-
dom ook behoude /

Des Heil'gen Geestes kracht zoo in haer
werken zoude /

Datz' uit haer vleesch en bloed / ooh zonder
hulp des mans /

Hem / op byzond'ren wps / ontfangen zou
nochtans.

^{1 Tim. 3:} Moest niet in dit geheim / als t wonderst' aller
^{16.} werken /

^{1 Joh. 5:7.} Ook zelgs 't geheim van Gods Driuenigheid
uitsperlien ?

Het weikt M A R I A zelf uit d' Eng'legroet
verstond

Vcel klacerder dan zy 't hadd' geleert uit 't
Oud Verbond.

^{Luc. 1: 26/} De Vader / die geen ding onmogelyk was /
^{37.} zond daet lyk

Zyn Sooen van boven af / zoo heerlyk en zoo
staet lyk.

^{Ioa. 1: 14.} De Sooen / het Woord wierd vleesch uit haer
en haer geslacht.

^{Luc. 1: 35.} De Heil'ge Geest heeft haer omschaduwet
door zyn kracht, (gent !

^{Luc. 1: 41/} Siet / hoe Elisabet hierom haer Nicht beje-
get / ziet / hoe Elisabet hierom haer Nicht beje-
get

Syt gyn nu onder all' het Vrouw-geslacht voor-
taen :

Gezegend is de Vrucht uwrs wipks / daer
't komt van daen.

Van waer komt my 't geluk / en groothed
dezer eere /

Dat

MAEGD MARIA.

7

Dat heden tot my komt de Moeder van myn
Heere?

Want als uw groet'nis in myn oor quam/
die 't niet stopp'/

Sprong 't kind'ken / in myn brykt / daer
dooz / van vreugde op.

O! wat al wonders komt in't aller wond'ren Tes. 7:14.
wonder.

Sich daet lyk voort te doen / en hier na in't byzonder!

Twee werelds wonderen ontmoeten hier
malkaer /

Een weerzids wenscht het een geluk en heil
aan 't aer.

't Bevrucht Oud wps komt een bevruchte Luc. 1:27/
Maegd begroeten. 36.

Twee wond're Moeders zyn 't die hier malkaer
ontmoeten:

Twee wond're kinderkens / beid' op byzon-
dere wps.

Van God geschikt / tot zyn Almogentheids Luc. 1:37.
bewys

Nochtans de Moeders / en haer kinderkens /
zyn heide

Malkander ongelykt en veelzins onderscheiden.

O'een Moeder is gantsch jonk / maer d'an-
der oud bedaegt;

O'een van een man bekent / maer d'ander vers 34.
zuiv're Maegd.

O'een Moeder van de knecht / maer d'ander vers 43.
van den Heere.

O' een heeft om haer man en ouderdom veel vers 5.
eere /

Maer d'ander om haer vrucht. De kinderkens vers 30.en za-
bei.

Gantsch wonderbaerlykt; doch 't verschil is
velerlei.

8 LOF DER HEILIGE

- 1 Tim. 3: 16. Het een is maer een mensch; maer 't ander
kind is t'zame
- Tes. 3: 5. Waerachtig Eeuwig God: Soo was vanouds
zyn name:
- Ps. 51: 7. Het een is meed' / als wyp van zondig zaed
geteelt;
- Hebr. 7: 26 / Het ander zonder zond' / en na Gods eigen
etc.
- 't Gen eerst-geboren/uit een vader ende moeder;
Luc. 1: 59 / Maer 't ander kindelen onz' eerstgeboren
60. Broeder /
- Rom. 8: 29. Slechts uit een Moeder / dooz des Heil'gen
Geestes kracht /
- Hebr. 7: 3. En / op byzond're wps / hier vaderloos ge-
acht.
- Io. 5: 35. Het een zal dooz zyn licht gelyk een keersse
branden;
- Mal. 4: 2. Maer 't ander als de Son / het Heil van alle
landen.
- Io. 1: 23. Het een komt als een stem des roependen
slechts voort;
- Io. 1: 1. Maer 't ander kindelen is Gods zelfstandig
Woord.
Siet / hierom / hierom komt deez' oude vrouw
gedreven
Doord' Heil'ge Geest / haer Nicht zoo groot
een zegen geven /
- 1 Tim. 4: 7. Die niet geacht moet zyn een slecht oud-
wpfesch verhael /
- Hand. 2: Maer als Gods raden zelss en 's Heil'gen
17 18. Geestes tael.
- Rom. 11: 33. Oryldom der genaed' ! o wonderbare zegen !
De grootste Vrouwen roem is min als niet
daer tegen.
- De machtigste Princes / de grootste Konin-
ginn
- Welpde / dat MARY in eer haer overwinn'.
Schoon

MAEGD MARIA.

9

Schoon eene Vrouw alleen haer zelss vervoem konde
(ronde

Te zyn een Moeder van de Koningen in 't
Des gantschen aerden-kloots / ja die van
ieder eeuw

De wereld zyn geweest, wat waer haer los. Cor. 11:
geschreeuw? 18.

't Zou min als niet by d'eer der weerd'ge
Maegd zyn moeten:

Als epge Moeder van de Koning/ voorz wiens Luc. 1:33.
voeten

De Kepzers/ Koningen/ en Machten/ voorz ps. 72: 11.
en naer/

Hun scepter / kroon / en macht neerleggen Openb. 4:
allegaer. 10.

Dat Sara Isaak / en Rachel Joseph roeme; Gen. 21: 1,

Dat Hanna Samuel/ een ander Simson noe- etc.
me. Gen. 30:
23/24.

Dat Bathseba haer hoop stell' op haer 1. Sam.
Salomon; (zon. 1:20. nicht. 13.)

't Is alles maer gelukt een schaduw by de 24.

Dus overtreft MARY die moeders allegader. 2. Sam.

Een endien zelven Zoon heeft zy met God den 12: 24.
Vader / (zaem. Gal. 4: 4.)

Gods epge Zoon is ook haer epge zoon te Rom. 8: 32.
Geen vrouwe lag van zulk een zoon opt in

de kraem.

O weerd'ge Moeder / daer God zelss uyt 1. Tim. 3:
werd gebozen! 16.

O wond're Moeder / die noit maegdom Jes. 7: 14.
heeft verlozen!

Maegd is zy voorz / en in het baren / en daer
naer.

Zoo werd de prophecy van 't maegd'lyk Mat. 1:
baren waer. 22/23.

Maer / schoon dit alles is van wonder groot
belangen /

10 LOF DER HEILIGE

- Luc. 1: 31. Datz' in haer lichaem zels^s Gods Zoon dus
heeft ontfangen /
- Luc. 11:
28. Deelzael' ger is ze dog / om datz' hem te gelijk
In 't hert ontfing. Daer van gaf haer
geloobe blph.
- Dies roept Elisabet zoo liep' en liefgetalig /
- Luc. 1: 45. Verheffende 't geluk van hare Nicht; Hoe zalig
Is ^{zij} / die heeft geloost ! want al wat Gas-
vers 29. briel
- Haer zepde van den Peer / namz' aen / en
woeg het wel.
- vers 34. 't Is waer / ^{zij} vraegt hem / hoe ^{zij} zonder man
zal baren ?
- Doch niet uit ongeloof ; ^{zij} haekt maer na 't
verklaren.
2. Tim. 3:
16. Van die verborghenheid. Niet als haer
Nichten man /
- Die niet geloofd' / en leed rechtveerd' ge-
straf daer van.
- Luc. 1: 20.
Rom. 6:
17. ^{zij} epsecht / als Gideon / en hy alhier / van bo-
ven.
- Luc. 1: 18. Geen ander teeken / om dit wonder te gelooven.
- Rom. 16:
26. ^{zij} toont terstond geloofs gehoorzaemheid
op 't woord /
- Luc. 1: 38. Waer na ^{zij} haer gedraegt / en zoo gaet
d' Engel voort.
- Luc. 1: 51/
35. ^{zij} overdenkt Gods woord vol kracht en vol
genade /
- Sedaen aen Abraham en zynen waren zade.
- Gal. 4: 19. Daerom is Christus al geboren in haer hert /
- Luc. 2: 21. Eer hy in 't maegd'lyk lys aldus ontfan-
gen werd.
- Rom. 4:
16/ 21. 't Geloof van Abraham heeft eeuwig roem
verwozen / (ven /
- Dat / schoon ^{zijn} epge lys alreede was versto-
- Gen. 17: 4. En Sara's moeder t'zaem / hy doch voo-
zelier hou'

Dat

MAEGD MARIA.

11

Dat uyt haer bepden noch veel volks voort=
komen zou.

MARIA'S vast geloof en is niet min roem=
waerdig /

Die 't woord des Engels heest geloost zoo ras Luc. 1: 38.

en vaerdig /

Datz' uyt haer maegde bupk / dus man=
vyp / baren kon /

En Gods en hare Soon / onz' eeuwige Mal. 4: 2.

Soen en Son.

S' is zalig / datz' hem in haer bupk heest dza=
gen mogen / Luc. 12: 27/ 28.

En 's werelds Heiland met haer epgen boz=
sten zogen ;

Maer zael' ger noch / datz' / in geloof / heest
aengehoozt /

En in haer hert bewaert / met zulk een blpt / Luc. 1: 19.

Gods woord.

S' is zaalig / datz' hem eens heest onder 't hert Eph. 3: 17

gedragen ;

Maer zael' ger / dat zy hem daer in droeg all' Luc. 1: 46/ 47.

haer dagen.

Daerom verheugd haer ook de swang're
Maegd voor al /

Om dat haer vrucht haer God en Heiland
wezen zal.

S' is blyde / datz' hem baert / (haer blpdschap Pet. 1: 8.
is betaemlyk /)

Maer datz' in hem geloost / verheugd haer Tac. 1: 9/ 10.

wei voorzaemlyk.

S' is blyde / datze word zyn Moeder ; maer
zy roemt /

Datz' in haer nederheyd / haer zyne dienst Luc. 1: 48.

maegd noemt.

Hier raekt sli op de stof van haer neerslachtig
ootmoed /

Hoez' alzins was en bleef een varendin van
grootmoed ; Zoo

12 LOF DER HEILIGE

Mat. 12:
29.

Zoo datz' in ned'righeld/ die zoo haer Soon
behaegt/

Naest hem / de kroone spann'. O los der
Moeder-maegd/

Men ziet gemeenelyk een Vorst' of Prince-
moeder.

De grootshed/ eer-zucht/ trots en hoobaerd'p
verwoeder.

Heel zelden / datz' haer in bestelt van oot-
moed houw.

Verhoogd en ned'ríg zyn valt moeplyk voor
een vrouw.

Maer d'hepl'ge Maegd / hoewel z'is moeder
van den Koning

Open. 19:
20.

Der Koningen / die aerd en hemel heeft tot
wooning/

En over alle heerscht / verhest haer niet te
meer.

Ia zy vernederd ook haer zelfs hierom veel-
eer.

¶ Pet. 3: 3/ Haer ciersel was niet (als men heden ciert
4. haer beelden)

In hapre vlechten/ goud / of in gewaad vol
weelden;

Maer in 't cieraed van een zachtnoed'ge
stille geest/

Die kostlyk is voor God: het welkt haer
cierd' op 't meest.

Spr. 3: 20. Hoe meer zy was verhoogd / hoe meer zy wou
verneert zyn /

Ps. 115: 1. Op dat niet zy / maer God dooz haer / slechts
mocht ge-cert zyn.

Hoe dat men 't wend of keert / men speurt
in haer beleyd

Geen preus gepronk nog prael / noch schyn
van ydelheid.

¶ Pet. 5: 5. Zy overdenkt / hoe God d'hoobaerd'ge we-
derstreve / Maer

Maer aen den ned'rigen genaed' en cere gebe;
En schoon ook God dit werk zoo ned'rig
mi beginn' /

Dat hy 't doch heerlyk zal voltrekken na
zyn zin.

Wie zou dooz't hooren / of dooz't lezen en her-
lezen. (zen ?)

Van hare Lofzang, opt verzagdigt kunnen we-

Wie is zoo hard/dien 't hert van lust niet
open gaet.

Dooz' zuik een hemel-stem geschikt na d'ef-
sen maet ?

Luc. 1: 46.

Myн ziel maect groot den Heer: myн geest⁵⁵.
vol zoet geblakter / (ker:

Verheugd hem inniglyk in God myн Zaligma- In 't ver-
hael van
Om dat hy, die niet acht den glimp van deze Lof-
groote sien; (aengezien zyn

Zyns dienstnaeghts nederheid aldus heeft de eygen
Wat ziet, van nu aen, nu de Heyl-zon dooz' woorden

komt breken / van den grond - text

Zoo zullen my all' de geslachten zalig spreken. gehouden.

Want heeft aen my gedaen veel groote dingen
t'zaem /

Hy die zoo machtig is, en heylig is zyn Naem.
En zyn barmhertigheid is, over die hem vreesen,
Van't een geslagte tot het aer geslagt, na dezen.

Hy heeft een krachtig werk gedaen door zy-
nen arm, (barm.)

Op dat hy zich zyns volks genadiglyk er-
Hy heeft d'hoogmoedig', in haers herten qua
gedachten,

Verstroyt en wech gebaegt. Hy wille doch
niet achten. (af

Ta machtig' heeft hy van de trotsche tronen
Getrokken, en verhoogd, de ned'rig' als uit
't graf.

Ziet, hong'rike heeft hy vervult met zyne goe-
d'ren: En

14 LOF DER HEILIGE

En ryke ledig wech gezonden zonder voed'ren.
 Hy heeft nu Israël zyn uitverkoren knecht
 Eens opgenomen, daer hy neder lag geslecht.
 Opdat hy ware der barmhertigheid gedachtig,
 (Gelyk hy zelss wel-eer gesproken heeft zoo
 krachtig)

Tot onze Vaderen, tot Abr'am en zyn zaed)
 In eeuwigheid, na zyn zoo wonderbare raed.

Mat. 1: 1. Hoe laet de fiere Maegd / upp Davids zaed
 16. geboren /

2 Sam. 23: 1 / 2. Ook Davids geest en toon hier in haer Lof-
 zang horen!

Hoe toontz' haer zelue nu een heyl'ge San-
 geress' !

Hand. 2: 17 / 18. Hoe wordze waerlyk hier een wryze Pro-
 phetess' !

O edelmoedigheid van d' alderbeste zoorte !

Pred. 10: 17. Alzoa betaemt het eerst den Ed'len van ge-
 hoochte;

Om nopt t' ontaerden van der Oud'ren
 brabe daen /

Maer 't zelue Deugdenspoor onwankel-
 baer te gaen.

Hoog' afkomst / zonder deugd / is dobbel
 schande waerdig /

Dus ziet / hoe zy / op geen uitwendigheen
 hovaerdig /

Ia dies t' ootmoed'ger om de gunst die
 God haer doet / (moed.

Hier dobbel edel is / van bloed en van ge-

Gen. 49: 10. **G**een Vorst noch Koning was in Juda nu
 t'aenschouwen;

Tes. 11: 1. **D**e boom van Isai scheen schier gantsch af-
 gehouwen /

Mat. 13: 55: **W**aeromz' / als arm en slecht / trouwt
 met een timmerman /

Lev. 12: 6 / 8. **E**n naderhand ook niet een lammetten off'-
 ren kan. **Doch**

Zec. 2: 24a

Doch door de wolleke van deeze' upterste ver-
smaedheen
Breukt noch haer zonne-strael van Koninklyk-
ken staet heen.

Ja 't is al Koninklyk en Vorstlyk wat ^{Ex. 8:6.}
haer mond

Te voorschijn brengt / gelyk 't ook was in
's herten grond.

Daer is geen twipfel aen / of sy heest menig-
malen

Die woorden wederhaeld / en in haer druk en
qualen

Haer selfs daer mee verguischt / en 't hert zoet
opgehaelt.

Indien 't haer opt was door mismoedig-
heid gedaelt.

O nopt volprezen Lied / vol Goddelijke klan-
ken !

Wij kunnen nimmermeer den Heer genoege-
zaem danken :

Wiens Geest niet zult een kracht sprekt
door die lieve Maegd /

Wat al het Christendom daer noch niet
vreugd van waege.

Wij willen dit Gezang altyd in eere houden /
En nimmer zal wij ons dit nieuwe Lied ver- ^{ps. 33: 1.}
ouden.

't Sal klaer en openbaer met blydschap
wij gepsalmt / (galmt.)

Doo dat die zypp're toon in yders ooren
Dus hoort men 't onder ons / van mannen en
van vrouwen /

't Zy hoog of laeg van staet / van jongen en
van ouwen /

Al-om opheffen / in bekende moeder-tael ;

Vermidts 'er ieder een veel vrucht en vreugd
uit hael.

16 LOF DER HEILIGE

Ia doch / van eeuw tot eeuw / tot 's werelds
epnde / zal men
Gebrukken dit gezang / zoo wel als Davids
Psalmen !

ps. 100: Tot heyl'ge tempel-vreugd / zoo dat de
2/ 4. weerklaank raek'

Phil. 4: 4. In d'oor van elk die 't zingt in onbekende
spraeck.

Soo leerd de Maegd ons recht verblyd zyn in
den Heere / (neere.

2 Sam. 2: En hoe hy / als hy wil verhoogen / eerst ver-
7/ 8. op hadd' in 't aerdscbe kleyn' of geene

ps. 16: 5. vreugd. Haer lot /
Vlaegl. 3:

Haer algenoegzaem deel en erfgoed / was
24. haer God.

ps. 89: 16. Wel-zelig zynze / die zich 's werelds vreugd
ontwennen / (nen.

Job 30: 5. En / met MARIA , dit gesyng gevoelyk ken-
Des huych'laers vreugd is valsch en voor
een oogenblik : (lik.

Joan. 16: Maer deze raekt 't hert / en blyft 'er eeuwig-
22.

ps. 40: 3/ Wel zelig zynze / die met hemelsche beooging /
In diepe nederheid verwachten haer verhoging ?

4/ 5. En hare ziel zoo lang bezitten in geduld /
Luc. 21: 19. Tot datz' haer hoop op 't iest met blydschap
Nom. 12: zien verbuld.

ps. 115: 1. Soo leerd de Maegd / hoe God alleene zp all'
Luc. 1: 43. eere.

Al hoozdz' haer roemen als een Moeder van
den Heere /

1 Cor. 1: 29/ 31. Op roemt den Heere van de Moeder doch
alleen /

Gal. 6: 3. Diet alle roem in God / maer in haer selve
geen.

Maer wie zyn wp / die ons zoo licht iet dun-
ken laten /

Die niets zyn / en ons zelfs verheffen boven
maten /

Om

Om iet / dat God ons geest ! hoe gaet all' 1 Cor. 5: 5.
eige lof

En po'e menschen-roem terstond by ons 1 Cor. 3: 21.
zoo grof ?

Wie God wil roemen / en zyn eigen hoogmoed ps. 115: 1.
dwingen /

Die leer byzonderlyk MARIA'S Lof-zang 1 Cor. 14:
zingen : 15.

Doch zing' hem met den geest en t'zamen
met verstand / (brand.

Op dat hy in zyn hert gevoel MARIA'S
Nu zal ik toonen / hoe de Moeder-maegd een
vooybeeld

Van maegden / vrouwen t'zaem en moeders /
zy geoorddeeld.

Eierd kuishheid / eerbaarheid / en reinigheid 2 Cor. 11: 2.
een maegd /

't Is reen / dat zy de kroon / verr' boven
alle / dyaegd.

Zy was verzekerd / dat zy nooit een man be= Luc. 1: 24.
kent hadd' /

Noch oit een dertel oog tot ydelheid gewend Job 9: 1.
hadd'.

Gods Engel vind haer t'hups in Nazareth / Luc. 1: 26.
haer siad / 27/ 56.

Daerz' in haer aendacht meest met God ver=
zelschap zat

Of/ reist zy elders heen / 't is na haer oude verss. 39/
Nichte / 40.

Dat d'ene d'ander sterke / en troost / en onder= Rom. 1:
richte. 11/ 12.

In 't onderling geloof; Zy spoed zich van Luc. 1: 39.
de weg.

Op 't zoetst verzelschap met haer eigen over= Luc. 2: 19.
leg.

Zy gaet / als Dina / niet nieuwsgieriglyk be= Gen. 34: 1.
kipken

De dochteren des lands / hoe moedig datze
ppylken.

O neen ; de zeed'ge Maegd zou om zoo slecht
een leur

Haer voeten ooh niet eens gaen zetten uit
haer deur.

Zy mag haer tyd niet met de wulpsche Jeugd
verdryven /

Luc. 1: 56. Maer wel drie maenden by haer staet'ge Nich-
te blyven / (dom.)

Om die te dienen / in haer zwanger' ouder-
verss. 22/
40. Dat huys verveelt haer niet / al was de
huishoer stom.

Een hedendaegsche Maegd / die al te qualsyk
lange

Op eene plaets kan zyn / en graeg weer is te
gange /

Hadd' wel gedacht ; 't Is hier / of in' in een
klooster zit :

Wat voor een moeisyk en verdrietig huyg
is dit ?

De tyd die hadd' haer daer wel jaren laukt ge-
vallen /

Om datter niets en viel te spelen of te mallen.

Noch geen bezoek en quam van dert'le jonge
lien /

Zoo datin' er / dood en stil / moest voorz de
wanden zien.

Pred. II: 9. All' hert-en oogelust / en dwaegheid / is doch
huiden

Spr. 22: 15. Zoo vast en stys gehecht aen 't hert der jonge
luiden /

Als of 't met touwen aen maskander waer
geknoopt.

Pred II:
10: 't Is niet dan pdelheid / daer d'yd'le jeugd
na loopt.

Maer d'eed'le Maegd M A R Y vond hier zoo
groot behagen /

Dat

Dat oock dyse maenden haer maer schenen als *Luc. 1: 56.*
dyse dagen.

Indien 't de tyd maer hadd' geleent / zy
hadd'et daer

Wel langer uitgehارد; zoo wel beviel het
haer.

Zy keerd' eerst weer na hys / doe zoo veel an- *vers. 57/*
dere vrienten *58.*

Dan rondom quamen / datz' haer Nicht in 't
kraembed vienden.

Zoo dat het nu voortgaen haer kuische maeg-
deziel /

Gevertg met schaemte / meer te hys in 't
stil beviel

Als is ze schoon de Bruid / haer beste Brui-
lofts-groeten

Zyn / daer harr de Engel en haer Nichte meed' *Luc. 1: 26/*
ontmoeten *27/ etc.*

Daer was ze mee gediend / die lagen in haer
zin.

Waer dooz haer herte brand in Goddelijkie Hoog. 8. 6.
min.

Zy stelt geen jacht-mael aan van wulpze jonge
leden.

Zy wist al lang de jeugds begeerlykheen te *2 Tim. 2: 22.*
vlieden /

Enmeer te jagen na geloove / liefd' / en vree ;
Die God aenroepen uit een rein hert / doen

zoo mee.

De Jong vrouw mi verloost met Joseph/houd
haer ledien /

Gelyk haer herte / kuisch / volherdend' in ge-
beden /

Ten tyd der ondertrouw / gelyk 't een maegd
betaamt /

Die boven's vleesches lust / mind cerbaerheid
en schaemt.

- Op dat haer kuishedt noit in twyfzel zp getrokken /**
Noch iemand moge niet bevruchte maegdom jokken /
- Mat. 1: 20.** **Zoo geest God's Engel zelv daer van getuigenis /**
Hoe 't dooz des Geestes kracht / niet dooz mans toedozen / is.
- vers. 24/ 25.** **Hoewel haer Bruydegom haer tot zich hadd' genomen /**
Geen prijkeling van 't bleesch deed oit haer t'zamen komen.
- Heb. 13: 4.** **In d'eerlyk' Ge stand zocht zp doch geen dert'le lust /**
- Auth 3: 1.** **Maer eerst God's eer / en dan na ziel en lps goe rust.**
- Mat. 22: 21.** **Gelycke meest aen God 't geen God's was wilde geben /**
Gafz' aen den Keizer / 't geen des Kepfers was / daer neven.
- Mat. 17: 25/ 26.** **Al scheenze schatting vry / dooz 't Koninklyke bloed
 Van haer en Josephs zp / zp gafze met ootmoed.**
- Tuc. 2: 1/ etc.** **Zp ging niet Joseph heen / in 't midden van de reizers /**
En wou beschreven zpn / op 't streng gebod des Keizers.
- Hoewel haer zwang're buik genoeg ontschuldigd schyn' /**
- 1 Pet. 2: 13.** **Zp acht geen mooit' / mag zp slechts onderdanig zpn.**
- Hoe komt onz' hoogmoed dan somtysd's zoo hoog te steyg'ren /**
- Rom. 13: 1/ enz.** **Dat wyp gehoorzaemheid aen hooge Machten weig'ren /**
In dingen / die men doch niet minder last kan doen ?
- Daer**

Daer voor laet elk voortgaen zich / door haer
voorgeeld / hoe' n.

All wat zy immer deed / of wat aan haer ge-
beurde /

't Was niet dan zedigheid en heusheid / die
men speurde.

Begroet Gods Engel haer / of zegend haer Luc. 1: 28/
haer Nicht / 29/ 38/ 46.

Zy is zedig in haer tael / in 't hert / in 't
aengezicht /

Haer maegdelyke schaemt is nooit van haer
geweken

Wat was zy altd graeg in 't hooren / traeg Tac. 1: 19.
in 't spreken! (daert /

Hoe heeft zy alles / zoo bedachtzaem en be- Luc. 2: 19/

In 't zuiver herte / niet stil zwpgendheid / 51.
bewaerd /

Wat was zy / voor en naer / zorgvuldig om de
plichten

Eens Moeders aan haer Zoon / in alles / te
verrichten !

Zy baerd hem niet zoo haest te Bet' hem in Luc. 2: 4/
de stal / etc.

Of alles doetze voor haer kindje te gebal.

Zy ziet haer jonge spruit zoo arm / zoo naakt / Ies. 53: 2.
zoo teder ; (der/

Dies windze 't op / en legt het in de kribbe ne- Luc. 2: 7.

Om datze voor haer selfs / noch voor haer
lieve kind /

Hier geen gerak / gemak / noch plaets in
d'herberg vind.

Hier is geen vroedvrouw / noch gezelschap van
veel vrouwen :

Zy zelue moet alleen hier neerstig hand aan
houwen : (phecp /

Zoo ziet men waerlyk / na haer eigen pro- Luc. 1: 38/

Hoe 's Heeren moeder t'zaem des Heeren 43.
dienstmaegt zy. B 3 Help

Help Joseph iet / hy mag de kribbe wat ver-
kloppen /

En klutsen tot een wieg / om 't Kind wel toe
te stoppen

Voor wind en winter koud. Het is tot haer
gerief

Geen ander dienst. Zp neemt het met haer
Kind voor lief.

Men komt de kraembrouw hier niet op zyn
groots bezoeken;

Luc. 2: 7/ 12. Maer zelve wind zp hem dan in dan uit de
doelen.

Geen luperinand is hier voazzien met zoo
veel goed /

Als ieder kraembrouw nu op 't kostlykst
hebben moet.

Is hier de stal haer zael / haer koets mag stroo
en hop zyn /

En 't lieve Zontje moet met eigen naektheid
mop zyn.

Luc. 2: 7. 12. 16. Daer 't Kind'ken in de kribb' / in slechte
doelen / leyd /

Denkt / wat onthael daer voor de Moeder
zyn bereid /

Geen armoed of gebrek kan haer tot mismoed
bringen :

Hebr. 1: 2. Zp ziet haer kindje / dat / als Heer van alle
dingen /

1 Cor. 1: 9. Zoo rpk was / zelv' / om ons / in armoed
haer gelyk /

Op dat hy eeuwig door zyn armoed ons
verryk'.

Wierd van vele vrouwen / die zoo veel toeruf-
ting makken.

Cot overdaed wanneerz' in't kraembedd' zul-
len raken /

Hier op wat meer gezien / zp hielden beter
maet /

Daer

Daer nu de weeld' en pracht heel hupten
schreve gaet.

Hoe min zp was belaen met zulk' uitwendighe-
den /

Hoe meer' haer tpd en blijt aan't kindje kon
besteden

Om 't warm te houden en te koest'ren in
haer schoot.

Haer doontjes lyden maekt haer mede-ly-
den groot.

Ik oordel / dat zp hem hier niet slechts met
haer handen /

Maer met haer mond en hert / welliz' in haer
voeld te branden /

Gedienstig zp / zoo datz' hem staeg omhelz' Hoogl. 8:1.
en kusz' /

En / hoez' op't beste kan / hem toedek / wieg'
en zusz' ;

't Kan al haer ongemak meer dan genoeg beloo-
nen /

Datz' aen haer kindje maer veel liefde mag be-
toonen ;

Dus ziet men 't haer voortaan met eige boz- Luc. 11:7.
sien voen /

Als ieder moeder / die zelss kan / behoerd te
doen.

Al hadd' men haer voor 't kind veel minnen
aengeboden /

Om haer daer voor tot rust en groot gemak
te noden /

Sy hadd' et afgeweert. Het zoetsle dat men
vind /

Ig / dat een moeder min' zp van haer ei- Gen. 2:7/8/9.
ge kind.

Selsslaet het zee-gedrocht aen strand de bor- Maegl. 4:3.
sten neder /

En zoogt zyn welpen / die noch kracht'loos
zyn en teder ; Op.

Op dat men zie / hoe hier natuur gaet voor
de Icer

Doch d'ed'le Moeder-maegd doet aan haer
Kindje meer.

Al wat / na ziel of lyf / mocht tot zyn welvaert
strekken /

Daer van en is ze door geen inzicht af te trek-
ken.

Luc. 2:21. Zp lact / op d'achtste dag van 't kindekens
geboort /

Gen. 17:12. Het zelv' in smert bezyp'en / als na de wet
behoord.

Heb. 7:16. S'hadd' mogen denken / of de wet hem niet
verschoone /

Luc. 1:32. Die zinder zonde was / en 's Allerhoogsten
Done:

Lev. 12:2/3. Maer / mids haer hier van niet byzonders
word ontvoud /

Deut. 12:32. Is 't best / datz' aan de wet haer zelfs ge-
hoozaem houd.

Ios. 5:2/3 Zp laet door t steenen mes haar doontjes
voorhuid bloeden /

Waer door haer eigen hert (als ieder mag
vermoeden)

Haer bloed in 't lyf. Hoe kryt 't onnozel
Lam / en wingt.

Zyn zwakke leedjens dooz de sterke pyn die
't dringt !

My dunkt / ik zie / hoe dat zp 't wcer neemt op
haer armen /

En 't li slyk hust en zust dooz moederlyk ont-
farmen /

Ja hoez' haer tranen met haer doontjes
te anen mengt /

Terwyl zp 't metter haest weer na zyn wieg
toebzengt.

Haer

Haer Kind / in alles ons / behalven in de zon. Heb. 4: 15:
de /

Gelykt / voeld moest daer na de smerten van Genes. 34:
de wonde. 25.

O ! hoe gevoelig moest hier 's Moeders Ies. 49: 19:
hert van zyn /

En zelve wenschen / datze droeg haer
Zoontjes syn.

Zy hadd' veel wonderen van haer kindken Luc. 2: 18:
hooren tijgen. 19/ 33 58.

Zag haest de Wijzen voor haer Zoontje ne. Mat. 2: 11:
derburgen /

En offeren hun schat. Zy word hier dooz
zoo blyp

Datz' onvermoept betoon' hoe datz' een
Moeder zy.

Cer rechter tyd betreed zy met hem d'heylige Luc. 2: 22:
dzeimpel /

En sield des tempels Heer daer in des Hee- Mal. 3: 1.
ren tempel.

Zy brengt het offer van haer tozteldups. Luc. 2: 24.
kens mee.

Schoon dooz zich zelss haer Kind geheyligd Luc. 1: 35.
was alree.

Zy komt wel zonder lam / gelykt als een van Luc. 12: 6/8.
d'armen.

En geeft het geen zy heeft ; doch brengt zelss 2 Cor. 8:
op haer armen 11/ 12.

Het Lam / het ware Lam / dat 's werelds Joh. 1: 29.
zonden draegt / 36.

Het eenig offer / dat den Vader wel be- 1 Pet. 1:
haegt : 19/ 20.

Zy repst / op 's Heeren woord / haest niet Mat. 2:
hem naer Egipten / 13/ 14.

Op datz' Herodes toorn en trotsch geweld
ontslipten.

Geen moept' is haer te veel / geen ongemak
te groot /

Toa. 11:36. Als maer dit lieve Lam mag rusten in haer
schoot.

Geen reis is haer te verr' om met hem om te
swoeden /

Als ook bereid mit hem te leben en te sterben.

Geen land is haer te vreemd als zp haer
waerde kind /

Haers herten epgendom / aldaer slechts by
haer vind.

Mat. 24:3. Zie / hoe een zoogend wps / en swakkie jonge
moeder /

Mat. 13: Die maer een timmerman zag by haer tot be-
hoeder /

Nepst met haer teere kind / dooz boschken /
berg en dal !

Mat. 2:14. Zp vreest geen duyst're nacht die haer ver-
schrikken zal.

Ps. 91:5. Heestz' in Egypten schoon geen vriend nog
maeg / nog woning /

Mat. 2:14/15. Zp blpst daer / om haer kind / tot dat die
wreede koning

Gestorven is. Daer neemtz' haer waerde
Zoontje straks

Op d'armen / en verrpst weer met veel on-
gemak.

Mat. 2:21. Vermidz' in Israël niet veilig kunnen wezen /

21. 22. 23. Om datze weer op nieuw voor Archelaus
vrezzen /

Zoo woondze met haer kind voortaan te
Nazareth /

Alwaerz' haer waerde man Godvruchtig
neder zet.

1Cor. 7:34. Al zyn een wps en maegd gemeenspk onder-
scheppden

In 's Heeren heyl'ge dienst / zp laet haer niet
afleiden

Door

Door 's werelds dingen / van het minst
Gods-dienstig werk.

Hy jaegt volständig voort na 't voorgestel- Phil. 3:
de perh. 12/ 14.

Ia 't is waarschynlyk / dat MARY haer
gantsche leven /

Van Joseph noit bekent / voortgaen is Mat. 1:24.
Maegd gebleven. Ziet de
aentek. op

't Moest doch iet wonders en byzonders Mat. 1:25.
zyn al wat Jes. 9: 5.

Met 't wonderlyke kind zoo veel gemeyn-
schap had.

Wie twijfeld of dit Paer / al was 't hy een Mat. 1:
gehoimen 18: etc.

Om t'zaem te woonen / heest zich ernstlyk
voor genomen.

Zich vry te houden / met een onderling ver-
drag /

Van bierschelpk bedrys. Die eischt alhier
't ontzag.

't Ontzag en liefde tot de Moeder onzes Heeren Luc. 1:48.

Vereysschen ook / dat wy niet anders oit be-
geeren

Te denken / noch van haer / noch van haer
Bryngbegom /

Die zoo rechtveerdig was en uptermateu Mat. 1:19.
vzoom.

Ik swyg hier van / om ook van die onverge-
leken /

Omschaduwt van Gods Geest / niet vleesche Luc. 1:35.
lyk te spreken.

Gods woord vermeld niet / datz' noit naliet
maegd te zyn.

Indien'er tegen stypd / het heest geen
waerheids schyn.

Schoon Joseph haer en 't kind de kost nu 1 Tim. 5:8.
voor moet winnen /

Ge-

- Mat. 13:55. Gelyk een timmerman / en zy misschien met
Spreuk.
31: 13/ 19/
27. spinnen /
Of ander vrouwe-werk / het hups in cercu
houd /
Haer Godsdienst liever is hier dooz gantsch
niet verkoud.
- Luc 2:19. Zy / die geoeffend was in heylig' overden
si.
1 Tim. 2:
12. En nu in stilheid bleef / kon / zonder aendachts
1 Pet. 3: 7. krenking /
Met zult een man / die by haer woonde met
verstand /
Wel pverig zyn. Ja d'een hood d'ander
hier de hand.
- Pred. 4: 9. Twe de'en hier meer dan een. Midg d'eene
wou als d'ander.
- Hebr. 10:
14. Zoo namenz' acht / tot meer opscherpung / op
maskander /
Ja waren niet slechts t'hups / maer ook in
't openbaer /
In Gods hups allermeeest Godsdienstig
met maskaer.
- Luc. 2: 41. Men zagze jaer op jaer na d'heylige Stad
passeeren /
- Deut. 16:
16. Om zoo den grooten God op 't Paesch-seest
te verecren.
- Era. 23:
15/ 17. De Wet verbond de mans / de vrouwen wa
ren vry /
- 1 Pet. 3: 7. Misschien zag God haer / om haer swak
heid / hier voorby.
Nochtans de heylige vrouw / geen last of
moeit' let achtend' /
En 't geestelik profyt van deze reys betrach
tend' /
Passeerd die lange weg. De ware God
vrucht ziet.

Op

Op onderscheid van staet / of van geslach-
te niet.

Schoon Joseph zich moet als een Ambachts- Mat. 13:55.
man geneeren /

Gantsch onderdanig houdz' hem / als haer Pet. 3:1/5.
man / in eeren.

Hoe weize boven hem zoo hoog verheven
schyn /

Zy onderwerpt nochtans haer wille graeg Gen. 3:16.
de zyn /

Al zynze bep / in haer geslacht-rol / schoon ge- Mat. 1:1/
spooten. etc.

Van koninklyken stam / het heeft haer nopt
verdrotten

In zulk een nederig beroep te moeten zyn /
Schoon 't voor de wereld slecht en heel ver- 1 Cor. 7:20.
achlyk schyn'.

Nopt dreefse Joseph aan om ampten te be-
kuppen.

Zy wist / dat d'hoogste staet der hoogen was Ps. 29:1/2.
te sluppen

Voor d'Allerhoogste God / en met eerbie-
digheid

Te knielen voor zyn Macht en Opper-
Majestieit.

't Was eers genoeg voor haer / getrouwot te Mat. 1.
zyn niet eenen / 18/19.

Die d'een na d'ander mael Gods Engelen en 2: 13/
verschenen / 22.

Hem onderrichtend' wat hy doen en laten
zou

Een man van God geacht moet waerd zyn
aan zyn vrouw.

't Was voor haer zoeter zich te warmen by de
spanen

Van Josephs timmerwerf / dan zich / om glo-
ribanen /

50 LOF DER HEILIGE

Te branden in een bper van myden salousp/
Of wat bp hoge staet op 't meest verzel-
schapt zp.

Marc. 3:6. Schoon ook haer kind hierom een timmer-
man moet heeten /

Dat was haer achting niet te na; zp wou 't
wel weten /

All wierd 'er Joseph / zp en 't kind / schoon
om beschampē

Dit ampt onteerd' hen niet / maer zp ver-
cerden 't ampt.

Tim. 6:6. Wie na geringe staet zich zelue weet te voegen /
En Gods vrucht voor een groot gewin acht
met vernoegen /

Ps. 131:1. Niet hoog van oog en hert na macht'ge
dingen streeft /

Is in der daed de grootst' en rplste die 'er
Hoe zalig was M A R Y , die dit zoo wel kon-
batten !

Wat voor een groot geluk moest Joseph dit
wel schatten !

Mat. 1:19. Wat vreugde moest het zyn voor die recht-
veerd' ge ziel /

Dat zp in alles haer zoo wel te vreden hiel !
Dopt wierd' die waerde vrouw om zynent wil
verbolgen /

Dopt zochtz' haer eygen hoofd / maer 't hoofd
haer mans / te volgen /

Eph. 5:23. Die over haer van God gestelt was tot een
hoofd /

Mat. 1: Na datz' in ondertrouweerst met hem was
18 20. verloofd.

Eph. 5:22. Iaz' onderwerpt haer heim / in alles als den
23. Heere /

1 Cor. 11: Wiens beeld de man draegd / zoo hy 't wps
3 7. maer wel regeere.

Wat plaezen dat hy opt dooz' Gods bestier
bereyft /

Men vind niet / datz' opt weer van hem te Luc. 2: 4/5.
 rugge denjt.
 Was 't Naz'reth / Bethlehem / Egypt zoo Mat. 1:14:
 verr' gelegen / (tegen.)
 Of was 't Jeruzalem ; zy hadd'er nopt iet Luc. 2: 41.
 Zy zou niet hem wel uit de werelt zyn gegaen. Eph. 5:31.
 Gelyk hy haer / zoo hing zy hem / uit liefd' /
 ook aen.
 Doenz' opt iet goeds te zaem / zo zal zy hem
 eerst roemen /
 En / zoos' haer beider naem genoodzaekt is te
 noemen /
 Zoo noemt zy hem voor haer ; ja / midsz' Luc. 2: 48.
 hem zoo Lemind / en 3: 23.
 Noemitz' / uit eerbiedigheid / hem vader
 van haer kind.
 Maer niet alleenslyk leest zy met haer man Tit. 2: 5.
 zoo tuchtig /
 S's met haer Wonder-kind ook wonderlyk Ies. 9: 5.
 Godvuchtig /
 Zoo datz' op d'aenwas van zyn gunst en Luc. 2: 52.
 wpsheid iet :
 Waer doorze tot zyn dienst te meer word
 aengezet.
 Zy wist / dat God zyn los ook krachtig kon
 verhonden (den /
 Zelfs uit der kinderen en jongelingen mon- Ps. 8: 3.
 Dies ramz' hem al by tyds na zullie plaet- Mat. 21: 16.
 ze mee / Jod. 2: 16.
 Daer Godzyns grooten Naems gedacht - Ex. 20: 14.
 nis stichten dee.
 Iaz' heeft hem / als hy nu zoo verre was ge-
 komen /
 Dat hy de reys kon doen / na 't Paesch feest Luc. 2: 41/
 mee genomen / en 5.
 Waer henen Israël met menigt / in gedrang / Vi. 42: 5.
 Trad na Gods hups / met los en heilig
 vreugden-zang. I bid u Macht

Luc. 2: 42. Mochtz' / uit Godsdienstigheid / haer Kind
van twaelf jaren /

Met zulk een lange reis te voete gaen beswa-
ren

Wie wopfeld / of zp nam hem lang te voor
alree /

In nader plaetsen / tot den Hepl'gen
Godesdienst mee ?

't Is wel te denken / datz' hem diskwils / heel
bewogen / (gen

Luc. 4: 16. Van jongs op lepden na de Kerk en Synago-
Te Nazareth / daer hy wierd opgevoed
van haer / (baer.

En naderhand ook leerd' en las in't open-
boek konze van haer kroost / haers herten
troost / af-blyven.

Geen vreugd kan zonder hem in hare ziel be-
klyven.

Luc. 2: 43/ et.. Hoe was haer hert benauwt / hoe pb'rig
zocht zp hem /

Doez' hem / ontwetend / eens liet in Ieruza-
lem !

verss. 44/ 45/ 46. Zp kreeg geen huld of hulp by vrienden of by
magen.

Zp ging drie dagen lank / van plaets tot
plaetze vragen /

Met Joseph en haer zp / tot datz' op 't leste
haer kind

In Salems tempel by de kloekie Leerlaers
vind.

Wie kan uitspreken / hoe zp / na al 't angstig
har men /

Hem / langs de lange weg / moest reis op reis
om-armen ?

Ja / hoez' haers lichaems vrucht / de vreugd
van hare ziel /

Te Naz'reth in haer hups doe om den hals
heen viel ! Zp

Zy deed' haer moederplicht aen hem voortgaen
zoodanig /

Dat zyne mensheid haer ook graeg was on-
derdanig /

Gelyk de kinderen hunr' ouders / na de wet / Exod. 20:

Die hy hem onderwierp: van God daer toe 12.
gezet. Mat. 5:17.

Haer onderwys was wys / en vol van heil'ge Eph. 6:1/4.
leere;

Of anders zoud' hy haer alzoo niet in den Heere
Eehoorzaem zyn geweest. Zy ging hem Hebr. 13:7.
staet'lyk voor; Hand.10:38.

Of anders hadd' hy haer ook nooit gebolgt
op 't spoor.

Als naderhand haar Soon moest hier en daer Ioan. 17:4.
verkieeren / (eeren /

Om door zyn heil'ge leer en werken God te Ioan. 2:12.
volgt hem / daer het past / voornamaenslyk Mat. 9:1.
in zyn stad / Mat. 17:

Daer hy met boerger-recht / zyn huis en 24/ 25.
wooning had.

Of/ zoo hy daer niet lang mag blyven / niet
zyn Broeders /

Is ook op staende voet bereid de reis zyns Ioan. 2:12.
Moeders. (heid /

Waer hy is / daer is zy niet haer genegent-
Soek datz' hem spreken mag by goe gele-
gentheid.

Onmoog'lyk / datz' hem oit uit hare zinnen Jes. 49:15.
zette /

Die zoo zorgvuldiglyk op all' zyn dingen lette / Luc. 2:51.
Bewarend' in haer hert / niet aendacht en
beleid /

Wat van haer waerde Soon gedaen wierd of
gezeid.

Doch / zoos' / als Moeder / hem iet noodigs Mat. 12:
heeft te spreken / 46/ 47.

Terwyl hem 't volk omringt / zoo komtze
niet doorbreken.

Met groot gezag en macht / maer blyft 'ec
buiten staen.

En wacht met ootmoed daer / tot dat hy
heest gedaen !

vers 50. **S**p roept niet / maekt my plaets ik ben zyn eige
moeder.

Sp hadd' van hem geleerd / dat die zyn Moe-
der / Broeder / (doen/

En Suster mede zyn / die 's Vaders wille
En met Gods heilzaem woord haer ziel ten
leven voen.

Sp draegt haer geern' als zulk een moeder best
betaemde /

Hebr. 1: 5. Wiens Kind van eeuwigheid God zelfs zyn
Vader naemde /

Luc. 2: 49/ In wiens gewichtig werk hy staeg moest
50. bezig zyn /

Hoewel zyn doen somtijds voor haer zeer
wonder schyn'.

Mat. 12: Al vloeide 't volk hem toe met veel ontelbare
25. troepen /

Luc. 19: Al wierd hy met gejuig voor Konink uitgeroe-
37/38. pen /

Luc. 4: 14/ Al ging dooz 't gantsche land haer Dooms
37. vermaerd gerucht ;

Sp trok deez' eere noit aen haer dooz glori-
zucht.

Luc. 22:24. Terwyl zyn leerlingen / noch al te vleeschlyk /
streden /

Mat. 20: Wie d'hoogste plaets zou in zyn Koninkryk be-
20/ 21. kleeden /

Heest zy doch na zoo vreemd een voorrecht
noit gestaen.

Sp deed of sprak schier niet / of 't wees haer
ootmoed aen.

In-

MAEGD MARIA.

35

Indienz' haer eens te vry met hem / als Moe- Joan. 2: 31
der / toone / 4/5.

Op neenit / met zedigheid / de straf aen van
haer Sonne :

Op kint of mikt niet weer zoo haest vy maer
verstaet

Opn Goddelijk beroep dat haer niet aen en
gaet.

Moetz' / om haer Soon / somtys veel sppt en
spot verdragen /

Men hoord haer noit daerom veel klagen noch
vertzagen. (weld/

Op hadd' veel vyanden van aenzien en ge-
Waer doorze dag vy dag wierd op de toets
gesteld.

Het adderbroedzel van de zwoede Schriftegeleer- Mat. 23: 33.
den / Joan. 7: 5.

Die alzins van haer Soon het volk te rugge 47/ 48/ 49.
keerden /

En van hem spraken zo veragtelyk en stuur/
Met overdaed' ge haet / maekt haer het leven
zuur.

Het volk te Nazareth / haer eige land genoten / Luc. 4: 16.

Die zich aen dezen steen des aenstoots dapper
stoten /

Laet haer niet ongemoeid. (O! 't is een
hard gelag /

Wanneer ni' in vre niet vy syn buuren wo-
nen mag.)

Men spreekt 'er ergerlyk haer broom geslacht Mat. 13: 55/ 57.
ten hoone /

Is deze / die zich hier zoo groot maekt / niet
de zone

Deg timmermans ! En is syn moeder niet
MARY,

Die elk van ons wel kent en weet wie datze Joa. 6: 42.
vp? C 2 All'

All' deze bitterheen kon zy als zuikter kauwen.
Men hoord' uit hare mond geen vinnig tegen-
grauwen /

Als wel by ons geschied / wanneer men ons
geslacht

Te na spreekt of alleen niet hoog genoeg en
acht.

1. Pet. 5: 9. Men ziet dan / hoem' uit spijt terstond weer
scheld' en schende /

Soo dat de gantsche buurt zomtyds raelit over
ende /

Omdat een ander slechts wat meer wil zyn
dan wy.

O ! leerden wy alhier dan ootmoed van
MARY,

Al konde and'ren haer verheffing niet gedoo-
gen /

2 Sam: 6: Noch veel geringer was zy in haer eige oogen.

22: Alzoo betaemde 't zulk een Moeder van een
Zoon / (troon.

Mat. 11:
29. Die van all' ootmoed was een levendig pa-
sy toond' aen hem voortstaen / waer datze
mogt of konde /

Haer dienst en Moeder trouw / tot aen zyn
leste stonde /

Wanneerze / midden dooz het ongestump
gedruys

Noa. 19:25. Van zoo veel scharen volkis / komt dringen
onder 't kreups.

Zy kan / of mag of wil haer liefde niet be-
dwingen;

Het schynd als of het hert haer upt het lps wil
dringen.

Hoewelze dooz haer hulp hem hier niet by
kan staen /

Mat. 14:
8. Zy doet het geenze kan / en 't staet haer
soon wel aen.

Daer-

Daerom beloond hy daer de liefde van zyn
Moeder /

En geest haer openlyk zyn liev'ling tot be- Ioan. 19:
hoeder ; 26/ 27.

Op datz' / na veel verdriet / en zult een Moe- Zjn. 20 22.
der trouw

Aen hem bewesen / niet verlaten wezen zou. Sm. 7:
Hier laet ons nu met ernst de mannelijke 27/ 28.
krachten

Dan haer standvastigheid en lydzaemheid be-
trachten /

Die sonder weerga is / waer in noch vrouw
noch man /

Haer is gelyk geweest / of oit gelyk zyn
kan.

Doe 't al verzonken scheen in d'asgrond van
Gods toorn.

Doe 't al verloren scheen / heest zy geen moed
verloren ;

Maer bleef volstandig / als een rotz / die Mat. 7:
dooz geen slag. 24/ 25.

Dan selle baren oit bewogen worden mag.

In 't zwaerste lyden van onz' Heiland vlien Mat. 26:
d'Apost'len ; 56.

En hy / die tegen 't woord zyns Meesters vers 33:35.
scheen te post'len /

Als of hy sterker waer dan JESUS hem ver-
weet /

Word d'allerzwakste / ja verzaekt hem met vers 69 / enz.
een eed.

Maer d'heil'ge Maegd staet vast en onvert- 1 Cor. 16:
zaegd in allen / 13.

Verwagend' hoe de zack ten besten uit mag Ex. 14: 13.
vallen.

Zy blifft ter dood getrouw / en volgt hem Open. 2:10.
moedig na /

38 LOF DER HEILIGE

- Joan. 19: Tot aen den hooftschelberg / op 't zmaed'lyk
17/ 25. Golgotha.
- Mat. 26: Zy doest de moordenaers / de beulen / en zol-
daten / (ten
3°.
Luc. 22: Haer kind omringen zien / en hooren al het pra-
26/ enz. Van 't grimmelende grauw / dat na 't ge-
richte vloog /
Terwyl hy zels^s vast kroop en onder 't kruys
zich boog.
- ps. 22: 17. Zy overleide / met een waer geloovig herte /
En met een kloekie geest / zyn marter / angst en
smerte.
- Zy doest zien binden / ja deurboren / die haer
ziel
Deurboorde door zyn liefd' / en vast gebon-
den hiel.
- Niet datze was zoo gantsch gevoelloos in zoo
bitt're
- Luc. 23: 45. En zware ramp / dat aerd' en hemel daer van
zitt're /
- Mat. 27:
45/ 51. End' harde rotzsteen scheur: o neen. Zyn
ppn en smert.
Doorzueden / onder 't kruys / het bthmenst
van haer hert.
- Zy liefd' hem meer als oit op d'aerd hem ie-
mand liefde.
- Tes. 49: 15. Zy mind' hem / als haer Soon / die 's Moe-
ders herte griesde /
- Luc. 1: 47. En t'zamen als haer Heer en Heiland; zou
dan niet
Haer hert gevoelig zyn van al zyn zwaer
verdriet?
- Auch 1: 20. Naomij mag haer naem in Mara gaen ver-
bloenien /
- Men mag MARIA met meer reden MARA
noemen /
Als die meer bitterheid / dan haer is aen-
gedaen.

39

Zy draegt de rechte naem : dat wyst de
daed hier aen :

Het swerd van Simeon verkondigd lang te Luc 2: 35.
voren /

Het welk haer hert en ziel scherp-syndig deur
zou boren /

Hadd' haer van eerst aen wel met steek op
steek gewond /

Maer gaet nu / met geweld / tot 's herten
diepste g'ond :

Dit swerd lag haer op 't hert wel vier-en-Luc. 3: 23.
dertig jaren /

(Gelyk' in haer gedacht elke woord plag te Luc. 19: 51.
bewaren)

Maer 't prikt en schaft haer nu niet
slechts / als van te vooz :

Het dring en wring (helaes !) haer ziel nu
dooz en dooz. (gen /

O ! hoe gedenkt zy hier aen d'eerste tempel-ze=Luc. 2: 34/

Dien zy wel eer hadd' met haer kindeken ge=35.
kregen !

Hoe voelde nu / dat Gods Propheet niet
heeft gemist /

Die alles haer zoo naakt voorheen te zeg-
gen wist !

Geen eene degen is 't / o Simeon / geen eene /

Die nu gaet dooz haer ziel / geen een' en is 't
alleene ;

Deel swerden te gelyk doozboren 't maeg-
d'lyk hert (smert.

En moederlyk gemoed met ongemeene
Zyn aengezicht / mismaekt zoo jammerlyk en Tes. 52: 14.
leelyk /

Dat elke zich hadd' ontzet ; zyn vel en vleesch / Ioan. 19:
geheellyk 1/ 5.

Met strienen paersch en blauw gekierst en ges. 53: 6.
als doosneen ;

- Mar. 15: **Z**yn nachte lpf / hebloed van't hoofd astot
24. de teen;
- Mat. 27: **Z**yn wonden ! versch en root; de doornen /
29. speer / en spijkers;
- Mat. 27: **D**e gal- en edik-drauli / het sel geschreuw
34. der kylers;
- Luc. 23: 35. **D**er krypgs-lien dertelheid ; de woorden
van haer Soon /
- Ioan. 19: **Z**yn alle swerden / die haer aendoen zoo
23/ 24. veel doon.
- Luc. 23: 27. **'t** Meelydend vrou-volk weend : maer wie is
't / die zoo mee-lp'
- Joa. 19: 15. **A**ls zp hier niet haer Soon ? wel tuygt het
Euangely /
- D**at zp stond by zyn kryps / want dat hy
daer dus hing /
- G**ing niemand doch zoo na als 't haer aen
't herte ging.
- Joa. 19: 25. **Z**p stonden onder 't kryps wel met haer drie
Marpen /
- M**aer zp stond allernaest ; dooz innig mede-
lypen
- V**an 't moederlyke hert / het weli'er niet
om loog /
- vers 26. **D**oe hy van 't kryps op haer om-lage
wierp zyn oog ;
- Z**yn oog / dat haer op 't eerst uyt zoo veel
hoofden kende / elende /
- E**n nu meer zag op haer als op zyn zelfs
Als of hy zeggen wou : Ik voel een steek
van 't swerd /
- D**at in myn Moeders borst zich om en om-
me keerd.
- H**oe was de moeder wel te moede / doe hy
zeyde /
- vers 26. **O** vrouwe / ziet uw Soon / mi iki dus van u
scheyde !

Het

Hoe weend' haer oog / daer door 't herdenken 't onze weend !
Hoe steend haer teere hert / daer 't onz' als steen / ook steent !
't En is geen wonder / zoo men hier de Maegd MARYE
Alreed' een Mart'lares in hare ziel belpe.
't Is wonder / datter ook haer leven niet beswikt /
En dat men haer van daer niet weg draeg als een lykt.
Maer dooz 't geloove leeftze / al sierstze duyp Habac. 2:4.
zend dooden.
Zy is in zoo veel ramp en t'zaem-gehoopte Rom. 8:37.
naoden
Meer dan verwinnaersche / dooz hem / die phil. 4:13.
haer versterkt /
En met zyn groote kracht in hare swaikheid 2 Cor. 12:9.
werk.
Gods vast bepaelde raed / en eeuwig voorbe- Hand. 2:23.
schikken /
Maekt / dat zy overwind al 't menschelyk
verschrikken /
Zy weet / dat hier niets kan geschien / dan Hand. 4:28.
't geen de Heer
Alzoo besloten hadd' / en doch niet min noch
meer :
Zy denkt ; Zyng eyge woord gaet immers Luc. 21:32.
vast en zeker /
Van 't doopen iazyn bloed / en van zyn bitt're Luc. 12:50.
beker /
Van God geschenken / die nu uptgedronken Mat. 20:22.
werd
Op 't welvaert van ons all'. Dit geest haer Zoa. 18:11.
weer een hert
Dus zuchtz' / als Petrus / nopt te straffen Mat. 16:22.
of te staken.

Rom. 5: 6. Het werk / het welkt alleen dus konde zalig maken.

Ioa. 19: 17. **S**p zag / hoe dat haer Soon gewillig 't kruyce droeg.

Dus gaf de moed des Soons de Moeder moeds genoeg.

Met tranend' oogen zagz' haer Soon aan 't kruysz' zoo schimpig;

Heb. 2: 9. **M**et d'oogen des geloofs / zagz' hem aen 't zelue glimpig

Van glantz' en heerlykheid / ja zag daer mee haer Soon

Ioan. 12: **V**erhoogd veel hooger dan een Kepzer op
32/33. zyn theroon.

Col. 2: 15. **S**p zag hem / aen het kruysz' ontblooten d'heil-

sche machten /

En Overheden / die hy / dooz zyn stypdbre krachten /

In 't openbaer vol moeds ten schimp en toone steld /

En zeegt en triumphheert daer over / als een held.

1 Pet. 3: 18. **S**p zag hem lyden voor de zonden / hem / recht-beerdig.

Door d'onrechtbeerdigen der eeuwo'ge straffen weerdig;

Wel in het vleesch gedood / maer levend door den geest.

Tim. 3: 16. **S**yn mensheids Moeder acht zyn Godheid allermeeft.

't Bleef in haer hert gedrukt / als met een staile stempel /

Dat hy ten derden daegs zyn lyfs gebroken liet tempel.

Weer zelvs opbouwen zou. 't Verdreef al haer gequel /

Apot. 11: 18. **D**at hy de sleutels hadd' ook zelvs van dood en hel. **Gelykt**

Gelyk dan Abrahām de moed hadd' / om zyn Gen. 22:

zone

Te off'ren / dat hy zich den Heer gehoozaem

tone /

Bedenkende / dat God ook machtig was / Heb. 11: 18:

om hem

Weer uit den dooden op te wekken door zyn

stem /

Soo zag de heil'ge Maegd standvastig / zonder

zwichten /

Haer eenig kind / aan 't kruis / zoo wreed en

schand'lyk richten /

Verzeker'd / dat hy was des lebens Vorst Hand. ges.

en Heer /

Die 't leven zelfs af-leid' / en nam 't van Ioa. 10: 18.

zelve weer.

Sy / die zoo groot een deel en aenpart hadd' Iac. 1: 35.

ontfangen

Aen 't heilig lichaem van haer Soon / bleef

vaster hangen

Aen 't geen sy daer van hadd' voorzeid en Mat. 12:

40.

afgebeeld.

Met Jonas voorbeeld / dat staeg in haer zin-

nien speeld.

Soo staet de Moeder maegd daer zonder tegenspreken / phil. 2: 14.

(ken.

En geeft van ongeduld niet 't allerminst te-

Sy schreewt niet / als een wps / van kracht

en moed beroost;

Sy maect geen straat gerucht : sy ruikt geen

haer uit 't hooft.

Sy heeft het noch op 't volk / noch op Pilaet / Luc. 23:

geladen /

23/ 24.

Noch op het nydig rot der Phariseesche Ha-

den.

mat. 27:

Sy quietst geen mensche met een onvertogen

woord.

In

In al haer lyden brengt zp niet onlyd' lphs
voort.

Mat. 5:44. Zp weet / na 't woord haers Soons / haer vp-
anden te minnen /

En acht het als een gunst / datm' haer noch
late binnen

Den ring / op d'hoofdscheelberg geslagen
om het kruy /

En dat men haer van daer niet weer en
dwing naer hups.

Rom. 8: Hier staetze stedebast / op datz' alzoo betoone /

38/ 39. Dat haer geen dink / ja dood noch leven / van
haer Soone

Noch van zyn liefde zal asscheden. 't Ga
zoo 't wil /

Ps. 62: 2. Tot God / haer heyl-fontein / is doch haer
ziele stil.

Matt. 27: Geen stuere schuddekop der Joden / uitgela-
ten /

39. **2ne 23:** Geen grove wredeheid van de woedende sol-
daten /

Geen sterke gedrang des volks / geen ton-
gen zoo vol hoon /

Matt. 27: Geen vloek noch vinn'ge doem en trekt
42/ 43. haer van haer Soon.

Ps. 22: 17. Zp staet hier onder zoo veel honden / die als
klassen /

Ps. 2: 1. Te zamen hangen / om al razend' aen te baffen
Haer eenig Lammeiken / die met haer
moordgeschruew

Ps. 22: 14. Els zyn gelijk een wrede verschurend bzul-
lend leeuw.

Zp valt niet / ofz' alreed' half dood waer /
neer op d'aerde /

Celyk men maeld en mald: dat waer te na
de waerde

Van

Dan haer standvastigheid. *Zy* vind het al
voor goed /
Wat God / tot 's menschen zoen / zyn eigen *Nom. 1: 32.*
Sone doet.

Al dzong de ppu haers kinds haer sterck doos
bloet en aders /

Noch sterker 's werelds heyl / en d'eer deg
euw'gen Vaders ;

Gelyk die beyd' haer Soon ook veel meer *Joan. 14:*
sneen doos 't hert / ^{31.}

Dan speer of spyker-slag / dan ziel of lic= *Phil. 2: 8.*
haemis smert.

Is 't vleesch schoon swakt / haer geest doos *Luc. 2: 34/*
d'ingesproken zegen ^{35.}

En 't sterck geloof gehard / kampet met geweld *Heb. 11:*
daer tegen. ^{33/ enz.}

Zy lyd en stryd / tot datz' oock alles over-
winn'.

Waer was op aerden opt zoo kloek een
krups-heldin ?

Ta wie is onder ons van mannen of van
vrouwen /

Wiens lypzaemheid by haer zoo dapper steekt
kan houwen /

Die zoo volstandiglyk altyd die zelue was ?
Hoe lichtelyk leid ons de moed gehael in
d'asch !

Een windje dryft ons wech. Elk leurdje doet
ons klagen.

Wij konden nauwlyks een oncessen woord ver-
dragen.

Een zuur of stuur gezicht / of 't minste on-
gelyk /

Taegt ons een koorts op 't lyp / zoo dat schier
't hert beswoek'.

Al meenen wij somtys te staen gelyk een ce= *ps. 30: 7/8.*
der /

Elk onverwacht verdriet werpt ons ter aerderneder.

Indien ons iets maer niet na wensch en
wil gelukt/
Wij gaen te schielijk dooz mismoedigheid
gebuikt.

Jac. 2: 10/ **O**! dat wij doch wat meer op zulk een voor-
beeld zagen/
21.

Om onder Christi kruys zoo licht niet te vert-
zagen.

Heb. 13: **O**! laet ons / met MARY, tot JESUS
22/ 13. bumpten gaen/

1 Cor 15: 53. **Z**yn smaedheid dragen en stantvastig blij-
ven staen.

Wat zegg' ik meer? Gedenk ik alles op te halen
Van haer verheve roem / ik moet daer in ver-
dwalen.

'k Zie / dat myn schaers verhaelden lof van
deze vrouwe
Deel-eer vermind'ren / dan na waerd' uit-
spreeken zou.

Al wat myn pen van haer geschreven heest
dus verde/

Is maer een ruuw ontwerp alhier gebragt te
berde.

Men maeld' ook eer de Son met zwartekolen af/ (gaf.

Dan datm' haer ware lof de rechte verwe

Al wat by-na van haer is door Gods Geest

geschreven/

Treft haer Godsdienstigheid / en repn aen-
dachtig leven;

't Welk bleeli / niet slechts zoo lang haer

Soon noch was op d'aerd' / (baerd.

Maer altyd even sterke / na Iezus hemel-

Zy bleef niet slechts te hups / en by haer zelsc
aendachtig/

Heb. 1:
9/14.

Maer

Maer ook in 't openbaer volharde zyn een-dzachtig.

In smeeken en gebeen / met d'heyl'ge
vrouwen-schaer / (gaer.

En met d'Apostelen en zyn broeders alle-
het kon niet anders zyn / of zy / aldus om-
schenen Luc. 1: 35.

Door 's Heyl'gen Geestes kracht / moest hep-
lig zyn met eenen / (Heer /

En pverig van geest steeds dienende den Rom. 12:
Betrachtend' alles wat meest diende tot zyn I Cor. 10:
eer.

Wat Christen mensche zoud' hier uit nu niet 31.
geleert zyn /

Hoe d'heyl'ge Maegd van ons bemind moet
en geert zyn?

Zy zyn een helsch gedrog't / die snuffelen
na stof (lof.

Dan gift'ge lastertael tot nadael van haer
Hyp moet te enemael verstandeloos of boos zyn / Spr. 19: 20.
Hyp moet een Belials kind / verblind en heel
godlooos zyn /

Die qualijk sprekt van zoo een uitverko-Jac. 4: 11.
ren bat /

En zuukt een luyster-eer met laster-smeer
beklad.

Dat zuukter tong verstom'm'. Dat zuukter hert
besterve.

Dat zuukter monster-dier de zwaerste straf
verwerke /

Die iemand denken kan. Soo niet der hel-Openb.
len zyn / 14: 11.

En 't eeuwig afgronds vuur / mag zyn be-Openb.
looning zyn. 20: 10.

Denkt niet / dat iemand recht aen JESUS
eer betoone /

Indien hyp schendelyk zyn eigen Maeder hoone.
Syn

Pl. 116: 15. Zyn gunstgenooten zyn hem t'zamen lief
en waerd;

Sou dan zyn Moeder selfs gelasterd zyn op
d'aerd?

Dat een verstoakte Jood' uit nvd en en syp ver-
basterd /

Met zyn verhitte tong des Heilands Moeder
lasterd /

Is iet; maer dat een Christ bestaen zou
zulkis te doen

Met opzet en vermaecht dat kan ik niet ver-
moeden;

Wie zou dien schende-bek aenzien met goede
oogen?

Wie zou niet d'eer der Maegd verdeed'gen na
vermogen?

Lev. 5: 1. Ja wie dien laster hoozd / zy schuldig aen de
zond'

Indien hy niet tot haer bescherming brugt
zyn mond.

Dat elk de zael'ge Maegd niet waerdig' cere
love /

Maer niet met valsche roem / verleid dooz by-
geloove.

Aenbidden wy haer niet Godsdienstlyk
als Godin /

Wy eeren haer nochtans met 's herten
goede zin.

Wy eeren ewig haer gedachtenis / wy spre-
ken

Met all' ontzag van haer: wy trachten uit
te breken

In 't roemen van haer los. Al haer ver-
heven deugd

Word by ons uitgebzeid met zonderlinge
veugd.

Spr. 19: 7. Sal steeds de heugenis en name des recht-
veerd'gen Tot

MAEGD MARIA.

42

Cot zegeninge zyn / wie zal dan niet verweerd'gen /

Zoo lang de wereld staet / den lof der heil'ge Maegd,

Die / boven dupzenden / heeft haren God behaegd? (Iene /

Moet tot gedacht'nis van Maria Magda- Mat. 26:

Door al de wereld nog gesprokē zyn van't gene^{13.}

Zy deed' aen J E S U S , doež' hem zalf'd' Isa. 12:3.
aen Simeonis dis /

Wie merkt dan niet / dat deež' M A R I A
waerd'ger is?

Indienm' een kloekie vrouw / die God vreesd' Spr. 31e
eer moest geven 30/ 31.

Van harer handen vrucht / en watz' al had
bedreven / (volk /

Moest in de poorten zyn geprezen onder 't
't Betaamt veel meer / dat elk M A R I A 'S
lof vertolkt'.

Hoe zoud haer groote roem bedolven zyn in 't
dupster /

Die / als de middag-zon / verspreid haer ps. 37:6.
held're luster?

Mids 't onverganklyk Woord haer deugd
verhaeld en loofd.

Zal ook in eeuwigheid haer naem niet zyn ps. 112:6.
verdoofd.

't Waer alle deugd verzaekt / haer deugden
niet te eeran /

Van welk' ook zelsg' de deugd noch deugd zou
kennen leeren.

Met mond en pen vreng' elk haer lof dan
aen den dag /

Of doe het zyn' daer toe / waer dat hy kan
of mag;

Wij denken nopt aen haer / of danken voort
den Heere /

¶

Voor

Joan. 1: 4. **D**oor zyn genade/gunst/barmhertigheid en ere/
Die hy ons schenkt door haer / dewylz' ons
't eeuwig Woord /

Dat van beginne was / brengt uit haer lic-
haem voort. (men /

Joa. 5: 33. **A**l is de Heiland van den Hemel neer geko-
Heb. 2: 16. 't Is van haer vleesch en bloed 't geen hy
heeft aengenomen.

Gen. 3: 13. **D**us word hy 't zaed der Vrouw' en
Heb. 2: 16. Abrahams zaed geroemt /

Zue. 1: 42. **I**a zelss de vrucht haers blyks / haer
kind / haer Soon / geroemt.

Ziet / hoe die menschen-leer daerom geen
grond' noch kracht hebb' /

Dat hy zyn lichaem uit den Hemel mee ge-
bracht hebb' /

En 't door haer maegd'lyk lys alzoo gegaen
zou zyn /

Gelyk als door een glas passeerd de Sonne-
schijn.

Eph. 5: 29. **N**een. **V**leesch van onze vleesch is hy uit zyne
Moeder /

Heb. 2: 11. **O**p dat hy te gelyk zy waerlyk onze Broeder /
17. en 4: 15. **E**n ons in alle ding / behalven in de zond' /
Niet zyn ootmoedigheid also gelyk zyn hond'.

* Articu- **D**e * **L**eden des Geloofs / van eeuw tot eeuw
len des Ge- beleden
loofs.

Door 't gantsche Christendom / tot op den dag
van heden / (M A R Y

Getijden openlyk / dat uit de Maegd
Gods een-gebore Soon / onz' Heer/ geboren
zy.

Ps. 8: 3. **T**ot 's werelds einde toe zal zelss de mond der
kind'ren /

Ten spyt en spot van die M A R I A 'S los ver-
mind'ren /

Ons dit verkondigen met deez' Belpdenis /
Die

Die Christ'lyk/al-gemeen en ongetwysfeld is
MARIA'S Naem blyst daer voor eeuwig in
geschreven /

Niet als Pilatus naem/die daer in is gebleven
Slechts tot syn ongeluk/ ja tot verwijt en
hoon /

Dat hy de Levens-Vorst / om menschen Luc. 23.
gunst / liet doon.

Maer daer in blinkt haer nam / op dat men Luc. 1: 27.
ets.
God's genade /

Bewezen aen de Maegd uit Koninklyke zade
Van Davids oude stam op 't allerhoogst
verheff /

Ent'zaem het groot geluk van haer en ons
bezess'. (men/

O ! wat een waerdigheid is hier op ons geko-
Dat uit MARIA'S vleesch het onz' is aengeno-
men

Van hem / die 't heeft gevoert in't hemelsch Eph. 2: 6.
Koninklyk /

Dat onze lichaem daer het synne syn gelykt ! Phil. 3: 21.
Hoekan meer eer/geluk/of wonderlyker wonder
Van iemand syn bedacht / als 't hare was bp-
zonder ?

Datz' in haer lyf ontsangt / dien die gegene- ps. 2: 7.
reerd

Is van all' eeuwigheid ; dien aerd en hemel Psich. 5: 1.
eerd !

Datz' in haer lichaem draegt die zelfs draegt Hebr. 1: 3.
alle dingen

Dooz 't woord van synne kracht / en na syn wil
kan dwingen !

Datz' in haer lyk begripp' / ombang' en als Jer. 31: 22.
omwelv'

Die niet begryppen kan der hem'len Hemel 1. Cor. 8: 27.
Luc. 2: 59/
zelv' !

Ja datze baerd het Heil van God's geloob'ge 31.
menigt ; En ¶ 2

32 LOF DER HEILIGE

- 2 Tim. 3:16.** En 't vleesch / perzoonlyk met de Godheid
zelfs vereenigt /
- Jer. 31:22.** Ait haren vleesche brengt ! wat nieuw word
hier gehoozd !
- Gal. 4:4.** Datz' in der tyd ontfang en baerd het eeuwig
Woord !
- Luc. 1:35.** Datz' is de Moeder van haer God / en zoo
met eenen
- Joa. 1:10.** Ter wereld brengt hem die de wereld schiep
voor henen ;
- Ies. 60:** Dat zyn den genen met haer borsten zoogt /
11/ 12. die elke
- 1 Pet. 2:2.** Soogt niet zyn zuiv're leer / die onver-
valschte melk !
- Luc. 10:24.** Propheten / Koningen / en Priesters / was van
verre
- Open. 22:** Maer aengewezen deez' dooylucht'ge Mo-
16. gen sterre ;
- Joa. 15:27.** D'Apostelen gingen heel gemeenzaem met
hem om ;
- Hand. 10:** Maer niet dat by 't geluk der Maegd te
41. passe kom.
- Wij durven ons ook / niet een volle mond / ver-
meten /
- Dat God haer niet alleen heeft boven zyn
Propheten /
- D'Aerds-vaders / en zyn Soons Gezanten /
hoog vereert ;
- Maer d'Engelen zelve dus heeft onder haer
verneert .
- Heb. 2:16.** Want waerlyk hy en neemt niet aan der Engelen wezen /
- Maer 't zaed van Abraham / uyt 't lyp der
Maegd greezen /
- Luc. 1:35.** Haer eigen vlees en bloed / door 's Heil'gen
Geestes kracht :
Daer mensch of Engel ook in't minste niets
toebzacht . **Niet**

Niet hooger kunnen zig de Engelen beroemen/
Dan datze Dienaers van Gods Soon zich Heb. 1:6/7.

zelve noemen/

Zyn schepzels die hy schiep / en zynner han- ps. 104:4.
den werk.

Maer ziet / hoe d'eer der Maegd in glans al
verder sperkt !

Zy is zyn dienstmaegd en zyn schepzel niet al- Luc. 1:48.
leene /

Maer ook de Moeder van die groote God vers 43.
met eene.

Onbegrypelyk geluk en eer der Maegd /
Daer aerd' en hemel / door verwondering/ Luc. 2:14.
van waegd ! 1 Cor. 3:6.

Ook houden wy voor vast / dat zy / gelijk z' op
d'aerde

Van God beg'nadigd was door zullt een gunst Luc. 1:28.
en waerde /

Die nimmermeer aan mensch of Engel is
betoont /

Met onbegryp'lyk' eer in d'hem'len is ge-
kroont.

Haer maegde huys was d'eerst' en waerdste Luc. 1:31.
plaets van allen /

Die hier Gods Soone tot een wooning kon be-
vallen ;

Hoe ruyf een woonplaets / vol van glans Isa. 14:2.
en heerlykheid /

Heest hy haer weder in zyns Vaders huys
bereid !

Soo 't d'oog niet heeft gezien / en d'ore niet Cor. 2:9.
gehoord heeft /

En 't noit in's menschen hert / als 't alle lust
bekoord heeft /

Gekloommen is 't geen God bereid heeft zyn-
ne schaer.

Die hem beminde / wat heeft hy dan bereid
voor haer ?

- Ioan. 21: Voor haer / die JESUM meer dan oyzer een
15. beiminde !
- Geen wonder is 't / dat zp by God veel glori
vinde /
- Luc. 1: 30. Die boven anderen by hem genade vond /
Zoo datter haers gelykt niet was in 's we-
reld rond.
- Ies. 66: 1. Hoewel ik noit / als Paul / ben van Gods
voete-schemel / (mel/
- 2 Cor. 12: 2/ 4. Verrukt in 't Paradys / tot in den derden He-
Soo t'wpfsl ik doch niet / of zp ziet daer haer
Zoon /
- Apoc. 20: 11. Geheel van vreugd verrukt / verheerlykt op
zpn throon.
Wat kan 't haer geven / dan een volle lust / met
waerheid /
- Apoc. 1: 14/ 15/ 16. Datz' hem / diez' eertyds wond in doeken / nu
met klaerheid
Ziet blinken als de Son op 't hoogste van
den dag!
- 2 Cor. 8: 9. Datz' eeuwig ziet verryk dienz' hier in ar-
moe zag !
- Luc. 2: 7. Datz' hem / voor wien zp hier geen plaets in
d'herberg vonde /
- Luc. 9: 58. Die schier niet hadde daer zpn hoofd op rusten
konde /
- Ioan. 14: 26. Nu in zpn Vaders hups en wooning ziet /
daer 't al (schal !
- Apoc. 5: 8/ etc. Is tot zpn dienst bereid met eeuwig los ge-
Datz' hem / diez' hier een kribb' heest tot zpn
- Luc. 2: 7. wieg gegeven /
- Mat. 16: 19. Diet aan Gods rechter hand in zpn paleis ver-
heven !
- Mat. 2: 13. Datz' hem / met wienze voor Herodes wech
moest vlien / (zien !
- Col. 2: 15. Nu / boven alle macht / in zpn triumph mag
- Mat. 27: 29. Datz' hem / dienz' hier gekroont met doornen
zag zoo deerlyk / Met

Met eer en Majestet gehroont mag zien zoo Heb. 2:9.
heerlyk!

Ja dienz' aen 't schand'lyk kruys^s zag na- Ioan. 19:
g'len / datze dien 18/25.

Nu op zyn zege-koets vol Godheids glans Hoogl. 3:
mag zien! 9/11.

Wiens tong zy had gezien niet gal en eek be- Mat. 27:
sproepen / 34.

Dat die nu van zyn thzoon een wellust-beeli Open. 22:1.
doe vloepen!

Datz' hem / dienz' hadd' gezien veracht / be- Matt. 27:
lacht / bespot / (God! 39/ etc.

Altijd geëert mag zien als d'een'ge ware Ioa. 5:23.

Indien onz' Heiland / zelfs in 't diepste van 25/26/27.
zyn smerten/

Zyn waerde Moeder zich zoo ernstig nam ter
herten/

Dat hyze sterke beveel zyn lieftse lieveling /
Die van die uir af haer ook in zyn hups
ontving:

Hoe veel te meer bewyst hy haer dan nu de
krachten / (ten/

Dan zyne gunst / nu hy verr' boven alle Mach. Eph. 1:21.

En hoogt / en heerlykheit / voor eeuwig is phil. 2:9.
verhoogd /

En zy niet meer behoefd zyn dienaer tot haer
voogd.

Hy wilze loonen die ook zyne minste ledien Matt. 25:
Barmhartigheid en dienst alhier op aerden de- 40.
den;

Hoe veel te meer dan haer / die zelfs hem
heeft gevoed
Met melk uit hare borst / als met haer Luc. 11:27.
bleesch en bloed.

Die hem twee dingen schonkt / welk in zyn
gantsche leven

Geen mensch / dan zy alleen / aen hem oit
konde geven: **D** 4 **P**et

56 LOF DER HEILIGE

- ^{Am. 7:27/} Het moederlyke hert / dat geen verdriet ver-
28. droot ;
- ^{Luc. 11:} En zuiv're maegde-melk / die uit haer bos-
27. sten vloot !
- Die tot zyn dienst dit hert steeds over hem liet
hangen ;
- ^{Mat. 2:14.} Die met hem zulikelde die droev' Egyptische
gangen ;
- ^{Ioa. 19:25.} Ja tot zyn lesten aem hem trouw heest bp-
gestaen /
- Doe't moederlyke bloed noch kroop daer 't
niet kon gaen !
- ^{1 Cor. 15:} Sal d'een / in heerlykheit / der sterren glans
^{41/42.} behalen /
- End'ander boven Son-en Maen-licht glimp-
ryk pralen :
- ^{Dan. 12:3.} D'een min / en d'ander meer besraelt van 't
Mat. 13: eeuwig licht / (gezicht !)
- ^{43.}
- ^{2 Cor. 12:4.} Hoe zal dan blinken haer verheerlykt aen-
Maer houd hier stil / myn pen. Het is geen
mensche mooglyk /
- Door eenig aerdsch begryp / te spreken / hoe
gantsch hooglyk
- En glori-ryk zy nu verheven zy in staet.
't Is veil'ger / dat gy 't dan voor ditmael
hier bp laet.
- De tyd zal komen / dat wy haer aenschouwen
mogen / (gen/
- ^{Mat. 8:11.} Als Abrah'm / Isaac / en Jacob / met onz' oo-
In 't Hemelsch Koninkryk / daer Gods en
hare Soon
- ^{Openb. 5:} Verheerlykt word / als 't Lam gezeten op
^{6/13. en} zyn thron. (geestie /
- ^{19:7.} Daer elki / om JESUS eer en glans / is bin van
En juigt en vreugd bedryf / maer zy op 't al-
lermeeste.
- ^{Luc. 11:47.} Sooz' hier op d'aerd' in God haer Heiland
was zoo vlyp / Wie

Wie heest dan daer in hem meer vreugd en
lust / als zy? (gen.)
Wie zal my hind'ren / dat ik niet zou verlan-
Om gaer verhoogd te zien / en met veel los-ge- Openb. 14:
zangen ^{2/3.} ^{Luc. 1:47.}

Verheugd in God haer Sooen en Saligma-
ker t'zaem? (naem?)
O! wat is deez' gedagt my zoet en aenge-
'k Belien' recht uit/ oot, naest't aenschouwen Job 19:
van myn Heiland/ ^{26/27.}

Wien in den geest / verrukt / Joannes zag op Open. 9:
't eiland / ^{10/etc.}

Wien Stephanus verhoogd zag aen Gods hand. 7:
rechter hand / ^{55.}

Myn lust om haer te zien in my geweldig
bzend. (eeren /

Soo God ons eerent wil na dat wy hem hier Sam. 2:
Hoe gunstig zal hy dan MARIA's losvermeren/ 30.

Die met haer ziel en geest hem zoo verheer- Luc. 1:
lykt heeft / ^{45/etc.}

Dat dooz haer Lof zang noch onz' hert van
vreugde leest!

Dus heest zy eer genoeg / waer dooz in haer
waerlijk propse;

't Behoeft niet / dat men haer noch valsche los
bewyze.

Godsdienstig' eer quam nooit op aerden in
haer zin?

En in den Hemel beeldz' haer die veel min-
der in.

Hy weet/dat JESUS tot onz' Heere zy verhebē/ Phil. 2: 11.
En dat hy anderen zyn eere niet wil geven / Jes. 42: 8.

Als die haer moeder-recht / in 't geen zyn Job. 2: 4.
ampt aenging /

Ook niet erkennen wild' in 't groot of in 't
gering.

Soo wie dan d'eer / die hem alleen toekomt als Ope. 15:16.

Honing/ D 5 Geest

Geest haer / als Koningin / 't is hem en haer
tot hooning.

(sept)

Span onmedeels're macht te deelen is een

Dat al te schendig quert zyn hooge Majestet.

Wp roemen haer niet met de tptel van Godinne/

* Domina. Of onze Lieve * Drouw/ of 's Hemels Konin-
ginne/

De deur van 't Paradys / der zondaers
Patroneess'/

Den oorspronk der gena / der menschen
Midd'laress'.

Waerom? Is 't / dat wp haer zoo van haer
eer berooven?

Of haer gedacht'nis bliken? of al haer glans
verdooven?

O neen. Soo iemand zoo verbloekt een
opzet nam/

Geen Christen mensch / die zich daer over
niet vergramm'.

Maer 't is / om dat Gods woord geloof by
ons gewinne/

1 Tim. 2:5. Welk van een God maer spreekt / en niet van
een Godinne;

1 Cor. 8:6. Welk eenen lieben Heer / die volle macht
heeft / noemt,

Toan. 2:
5/ 39. Maer van geen lieve Drouw / of liev' Heer-
inne / roemt.

Wilt al de Schrift / van voor tot achter by
deur blad'ren/

Gy zult 'er nimmermeer die tptels uit verga-
d'ren/

Die 't menschelpk bygeloof geest aan de
Maegd MARY,

Col. 3: 11. Maer zien / hoe 't CHRISTUS al / alleen /
in allen zp

Men deed' alzoo te kost des Hesslands groote
waerde/

Die

Die d'eenigekoning is van hemel en van aerde / Ezech. 37: 1

De ware deur / Patroon des zondaers / die ^{22.} Ioa. 10: 9.
met voet /

En vast vertrouwen / hem valt om gena ^{Ioa. 2: 1/2.}
te voet. (ven;

Hij is de rechte weg / de waerheid en het le = Ioa. 14: 6.

Men kan dooz hem alleen / dooz niemand daer
beneven / (leen

Tot zynen Vader gaen ; vermids hij niet al = I Joan. 2:

Zelfs vooz ons pleit / maer oock vooz ons ^{1: 2.}
betaelt niet een.

Hij is onz' Heyl-bzon ; Hij is d'een'ge Mid = 1 Tim. 2: 5.
d'laer tusschen

God en den menschen / die Gods gramschaps ^{1.} Thess. 1:
vper kan blusschen / ^{10.}

En off'ren / vooz de zond' / hem zelve tot rant = 1 Tim. 2: 6.
zoen ;

In 't welk M A R I A niet het minste toe kan ps. 49 8/9.
doen.

Wy zouden anders niet alleen den Heer ontee-
ren /

Maer oock de heil'ge Maegd. Het zoud' haer
ootmoed deeren ;

Die nimmer heeft gewilt genaemt zyn een
Godin /

Noch immer dacht te zyn des Hemels Ko-
ningin. (resse /

Hij wil veel liever zyn haer Heiland's diena = Luc. 1: 47

Dandatz' hem d'eer / die hem alleen toekomt / 48.
afresse.

Heeft altd in haer Doon / noit in haer
zelfs / geroemt /

Noch zich Behoedersch of Verlossersche
genoemt.

Wat hooger tytel of wat eerbaem dat men
immer

Haer toe te schryven tracht / zy draegt 'er een/
die nimmer. Haer

Haer weerga heeft / daer zelvs natuur van
staet vertzaegt /

En weet niet hoe zy 't heeft met naem van
Moedermaegd.

O Maegd en Moeder t'zaem ! wie zal 't geheim
uit-spreeken ?

Ies. 7:14. Of / zoo men noch begeert een groter won-
der teeken /

Mat. 1:3. S'is Maegd / en moeder van de groot' Im-
manuel /

En heet Gods-moeder zelvs. Is haers ge-
lyke wel /
Waer toe dan opgezocht verschepden eere-
namen / (men ?)

Die haer onteeren / en in 't minste niet beta-
Waarom bestrykt men met een toegemaakt
vernis.

't Geen in zich zelve doch vol glans en lus-
ster is ?

Hoe komt het / dat wy haer niet reis op reis
aenspreken

Met d'Engle-groet ? is zulks / gelykt men
waent / een teken /

Iue. 1:22. Dat wy op Gabriëls gesprek geen acht
en slaen ?

vers 45. O Neeen : wy nemen dat / gelykt een Gods-
spraek aan.

Maer wy en mogen slechts daer geen gebed
van maken /

Noch d'heil'ge Maegd daer mee Godsdien-
stiglyk genaaken /

Als ofz' ons hoord' / en zag / en hielp / wan-
nearc men maer

Soo dom en onbesupst die woorden spreekt
tot haer.

Indien ons d'heil'ge Maegd op aerden
quam bezoeken /

Wy

Wij zoudē haest ons / met Elizabet / verklouetē / Luc. 1:42.

En luitkeels roepen / Zyt gezegend / o MARY!

Gezegend onder all' het vrouw geslacht
3pt gp.

Dat d'Engel en haer nicht Elizabeth haer
groeten /

Geschied / om datze heid' haer / in persoon ont-
moeten.

Men groet haer niet satzoen op aerden zoo
niet meer / (eer.)

Die in den Hemel heest een onbegrypplik' / 1 Cor. 2:9.

Waerom doch stichtenw' haer geen kerken of
kapellen?

Waerom gaen wij haer daer geen schoone
beelden stellen!

Of waerom doen wij die geen heel' ge dienst
en eer?

Waerom en bryggenw' ons niet voor die zel-
ve neer /

Waerom is 't / dat wij die niet op het cierlykst
kleeden?

Noch kussen / noch daer voor verschynen niet
gebeden?

Waerom en rookenw' haer geen wierooksg
reuk of damp?

Waerom ontsteeken wij haer immer keers
of lamp?

Waerom beloovenw' haer geen bedebaerden
immer?

Waerom bezoekenw' haer kapel / of beelden /
nimmer

Te Scharpen-heubel / Hall' / Loret / of lie-
velaer / (haer?)

Om d'een of d'ander gaef te offeren aan
Waerom is 't / datw' ons geen van deze din-
gen kreugen?

Is 't / om dat wij haer zelfs zoo noo verdra-
gen meugen? Of

Of voor haer gierig zyn? o neen: niet min
als dat.

Hand. 9:15. Gezegend blijft by ons dit uitverkoren bat.

Ps. 16:3. Indienz' op aerden waer / daer is gheen we-
reldsch' eere /

Of dienst / die elke van ons haer niet te doen
begeere.

Onwaerdig waer hy om een mensch te zyn
geacht /

Die haer iet weyg'ren zou van al zyn goed
en macht.

Pred. 9:5/6. Maer 't is / om dat / wat hier geschied / niet
raekt den dooden /

Exod. 20: En God den beelden-dienst zoo ernstlyk heeft
verboden / (eerd/

Jer. 3:9. Dat hy jaloers wil zyn op ieder een diez'
Hem houdend' onder 't volk / dat van hem
afhoereerd.

Het komt ook noit in ons / dat d'heil'ge
Maegd / zoo blakend'

In d'yer tot Gods eer / zy na die dingen
hakend'

Of immer haer vermaek uit zulk een dienst
geniet /

Deut. 4:23. Dien zelfs de groote God zoo streng en hoog
verbied;

Phil. 2:17. Wy eerden ook haer beeld / maer 't is haer
levend voorbeeld ;

Haer levend voorbeeld is 't / en niet haer doo-
den koozbeeld /

Jer. 10:8/9. Een houten onderwys van enkel pdelheen/

Psab. 2:19. Al gaet men 't Koninklyk in goud en zilver
kleen.

Wy eerden / met vermaek / de zoete schilderye
En 't aerdig tasereel der heil'ge Maegd M A-
R Y E ,

Met 't allerklaerst koleur na 't leven afge-
maeld Delfs

Selss van Gods Geest / in 't Woord / waer
in haer lypster straelt.
Maer waerom heil'gen w^p noch vieren niet
veel dagen
En feesten / die na haer verscheide namen
dragen /
En in den Almanak met roode letters staen?
Is 't / om met voorzacht haer gedachtenis
t'ontgaen?
O neen. Het lust ons dag by dag aan haer te
denken /
Om 't Heil / dat God dooz haer zpn kinderen
komt schenken;
Maer 't mag geen mensch ter eer en jaer=
lyks feest-gety
Zpn ingeschild / waer aan Gods Kerk ge=
bonden zp.
Dus vieren w^p / van week tot week / den dag Openb. 1:
des Heeren,
10.
Geen Vrouwen-dag, waer van Gods Boeken
niet en leeren.
En feest / van menschen uit haer eigen I. Ron. 22:
hert verdacht /
33.
En niet van God vereischt / is by hem niet Ies. 1: 12.
geacht.
Waerom is 't / dat w^p haer / als tot een aen=
dachtes-teeken /
Op Vrouwe-lichtmis ook geen licht of keers
ontsteeken,
Noch haer ter eerent oit een langen Om=
gank doen / (voen?)
Of haer altaren met geen was of vlag en
Is 't / om dat w^p voor haer geen voet verset=
ten wisselen?
Of ons beklagen / keers of toorts voor haer te
spullen?
Geenzins: waerz' hier beneeu / w^p zouden
ons ook spoen / Cot

Tot aen des werelds eind' / om haer een
dienst te doen. (niet /

Wij weigerden als dan aen haer al onze goed
Ja/ zoo zy 't hadd' van doen / ook zelss onz'
eigen bloed niet.

Maer 't is / om dat wij niet gelooven / dat
de Maegd

Die by-g'loov'ge dienst en menschen-vond
behaegd.

Apoc. 21: **S**p/van het eeuwig licht omscheenen / zonder
21. dampen /

Acht wasse keerssen niet / noch 't licht van onze
lampen.

De reinig onzes viers en staet haer
gantsch niet aen /

Mat. 13: **D**ie weerschynt / dooz haer glans / veel
43. meer dan Son of Maen.

O! quam MARY beneen / en zag 't hoe zouze
treuren / (scheuren /

Hand. 14: **E**n hare kleederen dooz groot misnoegen
14. 15

En roepen/Keert u tot den levendigen God !
All' ander offer is tot zyn verdriet en spot.

Wij smeden van MARY geen Bybel in 't by-
zonder / (der /

Die alles dupd' op haer te spott'lyk en te won-
doo datz' ook d' Hemel zy / dien God schiep
in 't begin.

De Schrift dient niet verdraepd in zulk een
vreemde zin.

Wij eerden haer oock niet met Davids heyl'ge
* Psalmen /

Verand'rend Heer in Vrouw. **S**yn niet die
zoete galmen

Door Is'rel / welkt daer mee den Heere
zingt en speelt /

En

* Bonaventuras Psalter van onze L. Vrouw, ge-
approbeert en gedrukt te Antwerpen, 1533.

Biblia Ma-
riæ van
Albertus
Magnus
geappro-
beert en
gedrukt te
Keulen, in
't jaer
1625.

2 Sam.
23: 1.
Psl. 33: 2/3.

Eu eert / met d'eer / die hy met geenen an-
d'ren deeld?

'k Gelosde nauwolpás / dat in all' des we-
reld's hoekens ^{(ken/}
Te binden waren zoo verkeerde domme Boe-
Bemachtigt en gekoerd van groot' en wp-
ze lijen/

Indien ik 't zelfs niet / met verwond'ring
hadd' gezien.

Noit gaf M A R I A zelfs aan iemand zulk'
exempels.

Zy was de tempel Gods / en niet de God des Cor. 6:16.
tempels:

Daerom moet hy / die in den tempel
werkt' / alleen/

Niet Zy / van 't menschdom zyn ge-eert en
aengebeen.

En waerlyk / geen gebed kan deugend zyn en
krachtig/

Indien 't niet word gedaen tot eenen / die al- Tob. 13: 3.
machting / ^{(zy).}

All-wetend / en al-om steeds tegenwoordig ps. 139:

Zulk een is God alleen / en niet de Maegd Jes. 63:16.
MARY.

Daerom / in alle nood / aenbidden wy alleene Matt. 4.

Den een'gen wanen God / wel in zyn wezen ^{10.} Deut. 6:4.
eene:

Maer in personen dyie / God Vader / 1 Ioa. 5: 7.
Zoon / en Geest / ^{(weest.}

In welk gebed men noit bedrogen is ge- ps. 22: 6.
Waerom dan geven wy deez' eer oock d'hei-
l'ge Maegd niet?

Is 't in verachting? Neen: maer zelfs M A-
R I A vraegd niet

Na zulk een valsche dienst / dien God zoo ps. 81: 9/
sterk verbied;

Waer van men in zyn Woord gebod noch
voorbeeld ziet. E In

- In Davids Psalmen / ja dooz al den Uybel
heene /
Zyn veel gebeden / maer zyn allegaer alleene
Pet. 4: 19. Tot God den Schepper ; ja niet eenen is 'er
hy
Tot eenig scheepsel / hoe verheven dat hy zu.
Wilt vry met scherp gezicht dooz al de heyl'ge
Boeken
Van 't Oud en Nieuw Verbond / van voor
tot achter / zoeken /
Gp zult niet vinden / dat Gods volk, of ha-
rer eeni /
Opt hebb' een Heil'ge / of iet anders aen-
gebeen !
Rom. 10: 14. Hoe zal men iemand opt aenroepen met ver-
trouwen /
In wien men niet gelooft ? Nu / zoo wyr ons
maer houwen
Ioa. 14: 1. Neu onz' Gelydenis / vanouds gelooven wyr /
En alle Christ'nen / maer in God / niet in
M A R Y .
De Jongvrouwe-moeder word van ons ge-
eert met reden ;
Maer wyr aenbidden die zy zelfs heeft aenge-
beden :
Rom. 1: 5. Die wel geboren wierd uit haer / na's blee-
sches stam /
Ioa. 6: 38. Maer van den Hemel / uit den schoot zyns
Vaders / quam .
Ioa. 19: 26. De Jonger / wien de Heer zyn Moeder heeft
bevolen /
Heeft lang haer overleefd ! maer quam noit
zoo te dolen /
Dat hyz' aenbidden zou ; beveelt het ons
ook niet ;
Noch rept daer van / in all' zyn weerd'ge
schriften / iet.

Den

Den dienst en plicht / die aen M A R Y moet
zyn gegeven /

Daer boekskens vol af zyn / heest hy zoo niet
beschreven.

En Voorzprach wist hy ons / een eenigt I Joan. 2:
Middelaer / 1/2.

Die ons verfoening is / maer rept niet mee
van haer.

De Vader wil geen zoen voor onze zonden hien. Rom. 3:25.
nen /

Dan zelfs zyn Zoon. Waerom dan tot M A - I Toa. 4:10.
R Y te rennen ? (af

O ! quam zy zelve maer eens van den hemel
Dat' in haer eige zaek / als Richtersch /
vonnig gaf !

Doch zelfs M A R I A 'S reen / die ons zyn
nagebleven /

Vertoonen klaer genoeg / wat eer men haer
zal geben.

Zy zegt niet ; Al het volk doe my van nu
voortaan

Beloft / of roepe my / in nood / als helpster /
aen :

Maer sprekt / als duidlyk in haer Lofzang
is gebleken /

Dan nu aen zal my elki geslachte zalig spreken ; I Luc. 1:48.
Het geenz' op 't Bruilofts-feest te Cana

sprak / was zoet ;

Zoo dat Hy (merkt wel / hy) u zeggen zal / I Joan. 2:5.
dat doet.

(Hoe wel betaamde 't / dat zyn Moeders reen
te gader (der !

Zoo quamen over een met die van zynen Da-

Deez' is myn lieve Zoon / sprak uit de wolk I Mat. 17:5.
zyn stem /

In wiens ik hebb' myn wel-behagen / hoor
na hem.)

Nu / hy gebied niet / dat men ook zyn Moeder
nader /

Matt. 11: Maer roept tot zich de swaer-belaſten allegader /
23.

Met goe beloſte / dat hy haer vergiffen wil /
Zoo dat haer bange ziel gerust zal zyn en stil.
Hy heet den Vader ook niet in zyn Moeders
name /

Isa. 16: 23. Maer in zyn eigen naem t'aenbidden / als die
t'zame (hem)

Heb. 7: 25. Volkomen kan en wil verlossen die door
Joan. 1: Tot God gaen. Wat men door hem bid /
23.

Dies einden meest tyds onz' gebeden allegader
Met dit besluit : Verhoort ons doch , o God en
Vader !

Om uws geliefden Zoons, onz' Heiland Je-
zus will'

Noit trok een Christen zuukt een bidden in
verschil.

Wel-aen dan / wilt 't met ons / alleen aan
J E S U S houden.

Rom. 10: 11. Zp wierden noit beschaemt die maer op hem
betrouwden.

Hand. 4: 12. Zegt / of 'er ergens heil / dan in zyn name
zp ?

En ! waerom zoekt men 't dan ten deel noch
hy M A R Y ?

Maer / zegt gy / mag men niet / aan 's Ko-
nings hof / begroeten.

De moeder / eer men zelss den Koning durev'
ontmoeten ?

Ja / aen een wereldsch wel / maer niet aan
't Hemelsch hof !

Ies. 42: 8. Daer zelss de Koning wil genieten al den los.

Wanneer de Koning ook hem zelss betoont
zoo goedig /

Dat

Dat hy ons roept / en zegt / Komt zelss tot my Mat. 11:18.
vrymoedig /

Wie zoekt als dan nog eerst des Konings
moeder aen?

Wie zal dan niet recht toe zelss tot den Ko-
ning gaen?

De Heiland staet altyd met uitgestrelite ar- Rom. 10:21.
men /

Om zelss zich over elki / die tot hem kom / Ioan. 6:
t'ontfarmen. 37.

Poe arm / en zonder geld / hoe naakt en Ies. 55: 1/
bloot men zy /

Hy roept al dies te meer ; Komt tot my / Open. 22:
komt tot my : 17.

Hy haekt na onze heil / en klopt aen onze deu- Openb. 3:
ren. 20.

De neergebogen ziel begeert hy op te heuren. Luc. 13:
Al wstm' ons van hem af / hy zelss gaet 12/ 13.

na ons toe / Matt. 20:

(doe / 31/ 32.)

En zegt wat wilt zy / dat iki heden aen u

Onseplbaer weten wy / dat hy ten eeuw'gen Heb. 7:24.
tyden

Onz' Hooge-priester zy / die hertlyk medelyden Heb. 4: 15.

Met onze swakheid draegt / als die in alle
ween

Is zelss verzocht / als wy / doch zonder zond'
alleen.

Zoo dat wy zonder schroom / vrymoedig toe- vers 16.
gaen mogen

Tot zyn genade-throon / zoo vol van mede-
logen /

Op dat men zoo verkrpg' baruhertigheid /
genaed'

En hulp / ter rechter tyd. Weet iemand
beter raed?

Waerom / met Masius / in twyffel lang ge-
bleven?

70 LOF DER HEILIGE

Zier Jac.
Laurent.
Schilt des
Geloofs.
Ps. 86. enz.

Tot wien van beiden dat men best zich zal be-
geven /

Tot 't bloed / het welk de Zoon zelss uit
zyn znde giet /

Of tot de melsk / die uit des Moeders bor-
sten vliest ?

Ies. 53:5. Wij weten troost / noch raed / noch heil / voor
onze zonden /

¶ Pet. 1:19. Dan in het dierbaer bloed van JESUS hei-
lige wonderen /

¶ Joh. 1:7. Het welk ons reinigd / niet ten halven of
ten deel /

Zach. 13:1. Maer van d'onreinigheid van alle zond'
geheel.

Zegt duizend dingen van MARY, aen 't
grypend herte /

Hoogl. 2:6. Het zal doch noit te recht verguischt zyn in zyn
smerkte /

Ies. 61:1. Indien 't zich niet omhelst van JESUS
armen bind /

Die dooz zyn troost alleen 't verslagen hert
verbind.

Maria,
Mater gra-
tiae, tu nos
ab hoste
protege, in
hora mor-
tis suscipe.
Luc. 2:29.

Het oud gebedelen / O Moeder der genaden,
Maria, wilt ons dog beschermē van den quaden,
En ons in d'uur des doods aennemen, houd
geen stee /

Wanneer de ziel op 't lest van hier zal gaen
in vzee.

Dan worden / dooz het sterke aensklagen van
't geweten / (ten /

¶ Ida. 3:10. Van elki verkoren Christ all' Hepligen verge-
De welk' hy / nevens God, verdoold hadd'
aengebeeen.

¶ Ps. 68:22. Wanneer de nood gaet aen de man / geld
God alleen.

Wanneer het houdt swett de sterwend' iupt
komt bzelien /

Hy

Op tracht tot JESUS maer zyn handen uit te
sieken /

En zegt / met hert en mond / als Stephanus / Hand. 7:19.
op 't lest /

Ontfang, Heer Jesu, nu myn geest. Zoo gaet
het best.

Waerom dan niet by tyds aen hem alleen ge-
houden?

Ofdwaeldenz immer / die op deze grond maer ps. 6:21.
bouden;

Al was 't schoon datze nopt tot eenig Heil-
lig t'zaem

Haer toebincht namen / noch opt baden in
zyn naem?

Waerom noch voor MARY de lippen zoo ge-
bogen / (wogen?)

Datz' over ons zy met barmhertigheid be-
Waerom in haer gezogt het geenni' in JE-
SUS vind?

God houd doch van geen dienst / die onz' Mat. 15:9.
verniest verziend.

Op neemt geen reed'nen aen / of 't moeten zyn
van zyn reen.

Zulk' eigenwill'ge dienst heeft zomtyds wps- Col. 2:22/
heids schyn-reen / 23.

Maerz' is van geen weerdy / dewylz' is in-
gevoerd

Van menschen / niet door Gods / maer ei-
gen geest geroerd.

God zelf leerd best / wat dienst hem aengenaem Tes. 40:14/
en eerlyk 18/25.

En ons betaem'lyk zy / op datm' hem recht
verheerlykt:

Verdichte Godsdienst krenkt Gods eer / en Van. 17:
steld hem dan 29.

Den schepzelen gelykt; 't geen niet zyn mag
noch kan.

Is by MARIA troost en zielen-heil te zoe-
ken?

Hoe is 't 'er t'eenemael zoo stil van in God's
Boeken?

Zoo dat haer naem niet eens gespeld werd
of gedacht

Wp 't geen ter zaligheid noodzaeklyk dient
 betracht

Gal. 1: 6. **W**at zouden CHRISTI twaelf Gezanten
etc. vreemd toekijken

Andienze 't Christen volst zoo schendig zagen
wpken

Tot zulk een nieuwle leer / waer toe men is
vervoerd /

Waer van wp haer niet eens gerept was of
geroerd,

O ! dat zich 't Christendom eens van die dom-
heid schame :

Rom. 2: 24. **D**at Mahomet niet meer om onzent will
Gods name

Tot last'ren komt / noch ons zoo trots ver-
wpt / dat wp

Drie Goon gelooven / God / en Christus /
en MARY.

Dan geen verstokte Jood ons opt niet reen
betpe /

Dat onder ons noch zp zoo veel afgoderpe /
Waerom wp t'eenemael van Christen godg-
dienst gruw'.

Ier. 3: 6/8. 't Geen God in Israël gestraft heeft /
maekt hem schuw'.

Hand. 10: **N**opt wild' een Heilig / ja geen Engel aenge-
25/ 26. been zyn /

Mat. 4: 9. **D**an d'Engel Satan. Zou MARIA dan
te vreem zyn

Met haer aenbidding? Neen, zp word
door daer onteert /

In plaets van dat haer lof daer dooz zou
zyn vermeerd /

Of badz' oit zels een aer / dan God aen? Hand. 4:12.

Schotz' in iemand
Haer heil / dan in haer Soon? Neen. Sy
verheerlykt niemand.

Dan hem / dienz' ooli te zaem haer God en Luc. 1:47.
Heiland noemt. etc.

Dan wiens genaed' en macht sy vryolyk
zingt en roemt.

Indienze zelue dan eens iemand quam t'ont=
moeten /

Die haer dooz zulk een eer komt vallen aan de
voeten /

Hoe zouz' haer dragen? 'k Weet / datz' in die
reen uitbrak /

Die d'Engel / in dien val / cens tot Joannes Open. 19:
sprak: 10

Siet dat gy't niet en doet / uwe mede-dienst= en 22:9.
maegd ben ik /

Een mede-dienstmaegd van uwe hroed'ren /
dat bekken ik ;

Bid God dan aen. Want hem moet bryggen Ies. 45:
alle kryp / 23.

Waer datz' in Hemel of op aerden immer sy. Phil. 2:10.

Dewyl MARIA was zo ned'rig boven maten / Luc. 1:38.

Wat doeuz' haer ongelyk die anders van haer
praten!

Waer doorze word gesteld / hoogmoedig /
groots en trots /

Haer dringend in het ampt haers Soons /
in 't werk haers Gods.

Soo 't waer was 't geen men al van haer
heeft durven schryven /

In Boekstens van haer dienst / die hier en
daer noch drypven /

- 't Sou schynen ofze door jaloersheid hadd' gekampt
 Lut. 1:33.² Na Christi Koninklyk-Prophheet en Prie-
 stester-ampt.
 Hand. 3:22. De ware moeder-maegd / die nimmer zulkis
 eeng dachte /
 Heeft nu veel reden tot een jammerlyke klagte /
 Dat mi' in haer plaatze steld een andere
 MARY,
 Die veel van haer verschilt / en gantsch niet
 is als sy:
 Wy willen nimmermeer haer ootmoed zoo be-
 leed'gen /
 Maer ook veel liever haer met alle macht ver-
 deed'gen
 Col. 2:22/
 23. Van 't geen het by-geloof verdacht heeft en
 verdicht /
 Phil. 4:8. En van haer spreken 't geen waerachtig is
 en sticht /
 Jac. 1:17. Wy hebben groote lust in haer te mogen loben /
 Ten aenzien van den schat der gaven / haer
 van boven (staet /
 Zoo rykelyk verleend / dat haer verheve
 Hand. 1:14. 't Begrypp van onze b'rein al ver te boven
 gaet
 Rom. 12:1. Hoe heugelyk moet haer geselschap en verkie-
 ring
 Hier eerstys syn geweest / die alzins niet ver-
 neering
 2 Cor. 5:
 1/ etc. En niet bewys vaneer elk een zocht voor te
 gaen !
 Maer nu is d'eed'le Maegd en Moeder hier
 van daen.
 Waer' hier op aerden noch / wy zouden zeer
 verlangen /
 Om / als Joannes deed' / haer in onz' hups
 t'ontfangen /

Haer

Haer steeds bewyzend' all' oprechte trouwen
eer /

Die goede kind'ren oit haer ouders deen / ja Eph. 6:1/2.
meer ;

Vermids de zael'ge Maegd geworden is de Luc. 2: 7.
Moeder

Dan hem / die waerlyk is onz' eerstgeboren Rom. 8: 29.
Broeder.

Wij zouden / niet ontzag / haer sneeg te dien = 1 Cor. 16:
ste staen / 15.

En nemen / niet vermaek / haer heil'ge les-
sen aen.

Het was geen wonder / dat Joannes haer zoo Ioa. 19 27.
vaerdig

Cot zynent nam / die zich misschien deez' eer
onwaerdig

Geacht hadd' / eerz' uit gunst hem aenbe-
volen waer.

Die last was hem een lust / en viel hem Mat. 11:
gantsch niet zwart. 30.

Ta wie zou om deez' eer hem niet gelukkig
houwen /

Dien JESUS zulli een schat verweerdigt te ver-
trouwen :

Wij dacht misschien ; wat eer word my nu
toegelegt /

Dat 's Heeren Moeder word een Moeder Luc. 1: 23.
van zyn knecht !

Wat zegen / dat my die gezegende des Heeren

Te hups komt / om met my gemeenzaem te vers. 28/
verkeeren / 42.

Als met haer eigen Soon ! Hoe heeft wij Isa. 19:
alles haer (waer ! 29/ 27,

Gewillig ingeruimt / als of 't haer eigen
Maer/nademael zy niet by ons verkeert/benede
Noch wij haer kunnen zien of hooren / dooz
Wat reden

Be-

76 LOF DER HEILIGE

Begroet of sprektu' haer aen / als ofze by
ons was?

Of doet men haer een dienst / die haer niet
komt te pas?

Salm' ons voor smaders van de Maegd MA-
RIA schelden,

Die haer verheve roem na onz' vermogen
melden?

Daer hangen mensch zyn die haer scheld' of
schend' of laek/

Ten zy dan dat hy ook zyn Christendom
verzaek.

Salm' ons voor vpanden der Heiligen uitma-
ken/

Hebr. 13: 7. Die harer dits met vreugd gedenken / en steeds
haken

Eph. 4: 4. Te volgen haer geloof? Die op die zelue wys/
En langs die zelue weg / staen na die zelue
wys?

Of zalm' ons daerom dan verbloeken niet af-
grazen/

Om datm' haer niet als God of Christus / eer
bewijzen?

Wij laten dit niet na uit haet / of snaed / of
hoon/

Hand. 5:29.
Isj. 63:16. Maer uit gehoozaemheid aen God die 't
heeft verboon.

't Geloobig Israël gaf nimmer Gods Pro-
pheten/

Noch ook d' Werdsbader / of wie heilig moch-
ten heeten/

In 't Oud Verbond / deez' eer ; maer ziet /
't Heereusche geslacht

Was doch geen vpand van die Heiligen ge-
acht.

Het eerste Christendom gink nimmer zoo te
werke:

Dys

Vyf hondert jaren lank wist d'eersten Christen
Kerkie

Niet van zoo vreemd een dienst : die ook daer
na zoo haest

Niet voortquam / of Gods Kerk verschrikte
en wierd verbaest.

Verstorven Heiligen ver eerden wy / maer eben
Als zelfs die Heiligen gewend zyn eer te geven
Aen ander Heiligen die voorz haer zyn ge-
weest.

Zoo eert men God en ook zyn Heil'gen aller-
meest.

Dat nu eens een van die ons op te leggen
trachten /

Dat wy de zael'ge Maegd ont-eeren en ver-
achten /

Betoon / waer dat zy hier veracht zy of ont-
eerd /

Zoo niet ten eene-mael zyn oordeel zy ver- Joan. 7:
keerd. 24.

Wy achten / dat zullt een Gods liefd' en gunst
onweerd is /

Die haer ont-eeren zou / die zoo van hem ge-
eerd is.

Wy achten / dat hy zy onweerd zyn Christen
naem /

Die anders tracht van haer te spreken als
't betaem'.

Wy roemen immers haer weergadeloze lui-
ster /

Op dat die nimmermeer verborgen zy in 't
duister /

Doorz snoo vergetenheid. Wy brengen aen
den dag

Wat tot haer eer en los op 't meeste dienen
mag.

Laet al de wereld wþn alhier het vonnis wþzen/
Wie doch de gene zþn die meest MARIA pþp-
zen/

Deut. 12: En eerden / met die eer / die na Gods heilig
32. Woerd /

Col. 2: 18. En niet na menschlyk bzein / haer waerlyk
toebehoord.

Of wþ het zþn / of zþ / die altyd ons betichten /
Datz' is by ons veracht / het geen zþ zelfs ver-
dichten.

Jud. v. 10: Zþ last' ren 't geen zþ zelfs niet weten noch
verstaen /

2Pet. 2: 12. En nemen al te licht / voorz waerheid / leu-
gen aen.

Indien wþ opentlyk haer op den preekstoel
þþzen /

En 't volkt zoo diskmaels tot haer heilig voor-
beeld wþzen /

Dat hooren zþ niet aen: maer zoo ons ie-
mand scheld

Voorz haters van M A R Y , ons oordeel is
gebeld. (gen/

Onz' heele leere moet doorz zulk een vuile leu-
Waer mee men ons bezwaert / verdacht zþn en
niet deugen.

Is hier nu niet genoeg verbreid M A R I A ' S
eer /

Laet onz' beschuld'gers die verbreiden dies te
meer.

Laet d'allerkloekste die zich geestlyk laten noe-
men /

En meenen datz' alleen Gods Moeder waer-
lyk roemen /

Haer pennen met meer kracht gaen stellen
op 't papier /

En schrypven van M A R Y meer los dan ist
alhier.

't Walt

't Dalt licht haer beeldenis te laten sny'en of malen

Door d'hand des konstenaers / en daer dan mee te pralen : (behoor / Maer all' haer deugden af te beelden na tot stichting van elki een / dat gaet'er eerst mee dooz.

't Is haest een beeld gemaelt na 't beeld van schoone vrouwen /

En dat dan dwaeslyk voor MARIA'S beeld te houwen ;

Maer mans en vrouwen na MARIA'S ware beeld.

Te voornmen / is een werk / daer niet mee werd gespeeld.

Doch die 't altpd zoo breed voor hebbet van MARYE,

En zich vergapen op haer doode schilderpe / Vergeten in 't gemeen haer levend beeld van deugd ;

't Is of haer van MARY niet dan wat nieuws en heugd /

Gelyckerwys wel eer de zinnelooze Joden / Mat. 15: 6.

Door haer inzettingen / te niet deen Gods geboden / (stof / 9/13. Marc. 7:

Alzo verdonk'ren zy / en bergen als in 't MARIA'S ware roem / door haer vierde lof.

Men hoord daer van zoo veel geruchten van miracels

En wonderheden / die zy houden als orakels ; Van feesten / beelden / schat / en offer van de Maegd /

Dat van haer ware deugd heel weinig werd gewaegd.

Dan overblyfzels / of veel nagelaten dingen / Haer melk / haer hair / en hembd / die noch zyn by te bringen / En Reliquien,

En zulk een gordje meer / is 't over-al zoo
breed /

Dat in' onder dies haer best nalatenschap
vergeet.

Haer overblyfzels / die ons aenstaen uitter-
mateu /

Zyn d'heil'ge woorden / die zy ons heeft na-
gelaten /

En deugden zonder tal / ten deel alhier ver-
haeld ;

Waer dooz / gelyk een Zon / haer licht en
luyster sraeld.

Die trachten wy altyd zorgvuldig te bewa-
ren /

En dooz der zelver glans onz' oogen te verkla-
ren.

Die eerentwy alzins na onz' geringe macht.

All wat haer los vermeerd dat word van ons
bedacht.

Geloost en loost men niet / en houd gantsch
onverbrokien /

Wy ons de heil'ge reen / die zy heeft uitgespro-
ken /

En all' de leerlingen / die d'Heil'ge Geest
dooz haer

Ons nagelaten heeft / al t'zamen klaer en
waer ?

phil. 3: 17. Wy stellen haer aen elki ten voorbeeld en exem-
pel

Van wel te leven / mids zy altyd als een tem-
pel

Van heilighheid haer selfs betoond' in 't o-
penbaer.

Heb. 13: 7. Wy volgen al onz' best haer vast gelooche
naer.

Haer sterke liefd' en hoop / haer aendacht /
leven / reinheid /

Oot-

Ootmoedigheid / en in haer eigen oogen kleinheit /

Volstand'ge lydsaemheid als tot in 't dal ps. 23:4.
des doods.

Godsdienstigheid en deugd / zyn by ons
vry wat groots;

Wp roemen hoog 't geluk en heil der Maegd
MARYE,

Op dat waerachtig zy haer eigen Prophete / Luc. 1:48.

Dat zy niet recht en reen / van allerley geslacht /

Om d'eere / diez' ontfing / zou zalig zyn geacht.

Wie kan haer tegen zyn / die niet verschrikki / Luc. 1:28.
en pse /

Daer God zelfs met haer is op een bryzond're Gen. 12:13.
wpze?

Hy wil elki zeeg'nen die haer recht te zeeg'nen
zoekt /

Maer zelfs verbloekien die / die zegenryke
vloekt.

't Zp verr' van ons / dat in onz' eeuwe zy ver-
geten /

Die 't verre na geslacht met vreugd zal zalig zuec. 1:28.
heeten;

Zoo lang als in haer loop de Sterren / Zon
en Maen /

Aen d'hemel blinken / zal haer glans en
roem oock staen.

O ! datze / die haer brein zoo ernstig bezig
houwen

In 't schryfven van den los van veel vermaerde
Vrouwen /

De gloepryke Maegd / de Moeder van
Gods Zoon /

Verhieven met haer pen / als aller Vrou-
wen kroon!

Wat loslphis zoud' als dan dooz haer vernuft
verricht zyn.

Eik zou daer dooz geleerd / verbeterd en ge-
sticht zyn.

Want zoo men haer verheft met ware roem
en eer /

Word ook onz' Heiland zelf verheven dies
te meer.

Wie spreekt tot lof der Maen / die t'zaem niet /
ja daer boven /

De Zon , waer van zp al haer licht ontfangt /
moet loben ?

Mal. 4: 2. Wie roemt M A R Y , die van de Heil-Zon
niet verhaeld ?

Daer zp gelyk een Maen / haer glans en
licht afhaeld ?

In 's Moeders lof uitmunt de glory van de
Zone. (ne.

Dat zig dan niemand slof in zulk een los beto-
Op / sneege Dichters / op / en dicht / met
groote gzaegt /

Van d'onverdichte roem der heil'ge Moe-
dermaegd.

Verbuld 't geen hier ontbrekt ; en zingt op
hooger toonen

't Geen myn eenboud'ge stpl hier komt zoo
laeg vertoonen.

Stosseert uw Dichten met deez' over-zoete
slof /

Dat 's Heilands Moeder kryg' een onber-
welleibze lof.

Ap. 91:10. Indien een vrouw / die steeds haer deugden
licht laet schypnen /

In zp's verre overtreft de gloepende roppen /
't Is reden dat men haer waerdig veel hoo-
ger schat (bat.

Psi. 45: 10. Dan 't edelste gesteent in Ophirs goud ge-
Peel

Veel dochters hebben wel heel deugdelijk gehandeld / Spr. 31.
29.

En onopsprekkelijk haer leven lank gewandeld /
Maer zyn gaet die al t'zaem te boven / ja zoo
verr'.

Als 't Zon-licht overtreft het flikk'ren van een sterr'. Cor. 15:
42.

Nooit was 'er haers gelijk in al het vrouw' getimmer /
Van 's werelds aan-begin tot heden toe; en
nimmer

Zal haers gelijke zyn / tot aan den lessen dag.
Wie is zoo traeg / die van haer Lof niet hoor
ren mag?

't Ben bly / dat ik hem hier alleenlyk aenge
raekt hebb'.

Zoo 't eenigzins ook wel / en als 't behoord / 2 Mach. 15
39.
gemaekt hebb'.

Dat was myn wil en wit: maer ging 't tot
heden noch

Maer slecht en pass'lyk heen / 't is al wat
ik vermoch.

Hoe kan een menschen kind zyn in haer los
verzadigd /

Daer d'Engel zelfs haer noemd gezegend en Luc. 1: 28
beg'nadigd?

Eli roem haer / wat hy kan. Men eerdse
nooit te veel /

Indien men God alleen zyn eere laet geheel.

HEER, SUS LUST MY U' WILL!

Door letter keer

WILHELMUS SLUYTERUS.

E Y N D E.

DE
TRIUMPHEERENDE
CHRISTUS.

Gezongen in twee Triumph-zangen

Over zyne

V E R R Y S E N I S

En

H E M E L V A E R T,

Door

WILHELMUS SLUITER,

Dienaeer der gemeinte Jezu Christi
t'Eibergen.

DE
TRIUMPHERENDE
ZUTTAH

Coloff. Cap. 2: vers 15.

De Overheden en de machten uitgetogen heb-
bende, heeft hy die in't openbaer ten too-
ne gesteld, en heeft over haer getrium-
pheert.

HEMELVAART

Door

WILHELMUS SLOUTER

Dieseset der gemeente Jesu Christi
Lijprediken.

TOE-EIGENING

Aen den Achtb. Erentfeste, Wyzen, zeer Voorzienigen

JOHAN HOORNAERT,

Grafl. Limb. Rentmr. der graeffschap Bronkhorst, en Heerlykheid Borkeloo;

En die Eer-en Deugdryke

MARGARETA VAN BOEKHOLT.

Myne waerde en veel geëerde Schoon-Vader
en Schoon-Moeder.

Seer waerde en Eerwaerde Vader en Moeder,

IK ben van jongs op vermaend, en hebbe menigmael ander vermaend tot betracting van dat eerste gebod met een belofte: *Eert uwen Vader, en Moeder, op dat het u wel ga, en gy lange leeft op der aerde; zynde onder die namen van Vader en Moeder begrepen niet alleen onse natuurlyke Vaders en Moeders, uit welke wy geboren zyn, maer ook nevens anderen, ja boven veel anderen, onze Schoon-Vaders en Schoon-Moeders.*

Ik trachte, altyd, waerde Vader en Moeder, na myn geringe vermogen, deze myn schuldige plicht aan U. U. E. E. in 't werk te stellen door all' eerbieding en ontzag, liefde en trouwe, grootachtinge uwer deugden, en erkentenis der weldaden aan my en myn waerde Huysvrouw, uw oudste Dochter, bewezen.

Maer, alzoo my de gemeene Eer-bewyzinge al te gering schynd te wezen, en ik die zelve maer voor weinige kan betoonen, en God weet voor hoe een korten tyd: Zoo is myn oogmerk met deze Dedicatie en Toeëigeninge aan U. U. E. E. dat die zelve moge wezen tot een openbaer, oogeneschijn, en onvergankelyk bewys van myne kinderlyke genegenthid en behoorlyke eer, die ik U. U. E. E. zoo zorgvuldig trachte te bewyzen.

Alzoo my ook bekent is uwen byzonderen yver en liefde tot Christum en zyn H. Euangelium, zoo ben ik verzekerd, dat voor al myn TRIUMPHEERENDE CHRISTUS U. U. E. E. niet onaengenaem kan zyn.

Tmeer, dewyl ik genoegzaem gespeurd hebbe, met wat een genoegen U. U. E. E. voor dezen ook myne *Heilige Gezangen*, zoo haest die zelven in 't licht quamen, of de zelve gezongen en gelezen, of door hare kinderen hebben laten zingen en van buiten verhalen.

Waer in verheugen zich de Ouders meer, als daer in, datze haer kiuderen, door eenige heerlyke victorie, mogen zien triumpheeren? Alzoo vertrou ik, waerde Vader en Moeder, dat gy u ook ten hoogsten zult verblyden in deze myne geestelyke Triumphe, waer in ik met Christo, en door Christum, triumpheere over den Duivel, de wereld, de zonde, dood en helle, en alle geestelyken licha-melyke vyanden? welke triumphe ik niet begeer te mis-sen voor alle triumphe, die alle vermaerde Roomscche Keifers eertyds behaeld hebben. Want wat zou my zulks alles helpen, zoo ik niet en mocht *triumpheeren in Christo*? Wat zoud' ik eindelyk daer van anders kunnen zeggen, als met die wyze Koning Salomon? *Ydelheid der ydel-be-den, 't is al ydelheid.*

Een zeker Heidensch Veld-overste, Epaminondas, plag te te zeggen, dat hem onder alle gelukken en zege-ningen, die hem in zyn leven waren wedervaren, geene zoo aengenaem en was geweest; als dat hy in een zeker slag de overhand gehad hadde tegen de Lacedemoniers; en zulks by het leven van zyn Vader en Moeder. De byzondere liefde tot zyn Ouders maekte, dat hy ook een byzonder genoegen schepte uit de blydschap dieze ont-fingen uit haer Soons victorie. Alzoo waerde Vader en Moeder, zal ik hier voor een groot geluk en zegen achten, zoo gy boven andere in deze myne geestelyke Triumphe u meugt verheugen en verblyden.

De goede God geve, dat gy niet alleen van ons, maer ook van alle uwe kinderen, alle Christelyke vreugd beleven meugt. Dit wenscht en bid van den Almachtigen,

Zeer waerde en Eerwaerde Vader en Moeder.

In Eybergen, U. U. E. E. Toegenege[n] en Dienstbereide Zoon
den 23 Sept.
Anno 1663.

W. S L U Y T E R.

Op

Op den
TRIUMPHERENDEN
C H R I S T U S,

Gezongen in twee Triumph-zangen

Over zyne

VERRYSENIS EN HEMELVAERT,

Door den Godvruchtigen boog-geleerden Heer

WILHELMUS SLUITER,

Leeraer van Gods Kerke t'Eybergen.

De verso ex hoste tropsa.

ZWygt nu, Grieksche en Roomsc̄he geesten,
Vierd met geen Trojaenschen held,
Of die Troje daegd in 't veld,
Wyd befaemde zegefeesten:

Kranſt geen Cefars met uw dicht,
Scipioos noch Alexanders;
Die 't al dempen met hun standers,
Wat hun grootsheid staet in 't licht:

Daer de paerden tot aen d'enkels

Draven in het Burgerbloed,
Dat den groenen lauwerhoed
Schending smet met roode sprenkels:

Daer het wrevelig Geweld,
Los geborsten van zyn keten,
En van kroonzucht helfch bezeten,
Briescht en bruld in 't oorlogs-veld,

Rood van moord en nederlagen;

Onderdrukte onnoozelheid,
Die om wrack ten hemel schreid,
Omvoerd by den Zegenwagen:

Magt van overheerde steen
Legt in d'assche, om zich te warmen
By de kolen, onder 't karmen.

Zulk een moordpest, op de been,
Is geen dichtstof, waerd te loven.
Een gekroonde, een eenig held,
Die den afgrond wetten steld
Met zyn zege, sta nu boven.
Heldendichters, hier is stof,
Om uw zangen te stoffeeren,
Om uw stoffen te verleeren:
Zingt den Kruisheld eer en lof.
Ging de zegeprael, geschonnen
Van de dood, in 't graf oyt schuyl;
Dood gebeten van 's Doods muyl.
Heeft het Kruislam overwonnen.
Heylzon, met het morgen-licht
Vroeg verrezen uit den grave,
Wie volroemd u; ô gy brave?
Voor een strael van zyn gezicht
Zag uw boode graefwacht vlieden,
Die, gelyk een mist, verdwynd:
Maer als Jezus glory schynd,
Moet de hel den rugge bieden:
Als die Held het ongelyk
Van zyn kruissinaed eischt gewroken
Aen haer wreede zwarte spoken;
Als die Simson zegenryk
Poort en slot van 's afgronds kerker
Overweldig, en den nacht,
Die ons ketende met kracht,
Voerd gevangen, zoo veel sterker,
Christbelyders scheppen moed
Voor den troon van God den Vader:
Want zyn Zoon (wat gaet hem nader?)
Wifcht zyn schulden uit met bloed.
Dat in 't schuld-boek niet een regel,
Nu noch onverrekend is,
Tuygd ons zyn Verryzenis,
Sterkt het, als met schrift en zegel,
Welk een zegekoets om hoog

Voerd den Kruisheld aan de starren?
Neen, hy blyft zoo laeg niet marren,
 Hooger steygt hy uit elks oog,
Hooger dan de heimeltranssen,
 Boven zon en boven maen,
 Die nu op- dan onder gaen;
Daer het licht van alle glanssen
 Schoonder word onthaeld ten hoof;
Duyzend duyzend hemelreyen
Hem gemoeten of geleyen;
 Daer hem 't verre ziend geloof
Zonder end ziet triumpheeren,
 Hy de braefste rykskroon spand
 Aen zyn Vaders rechter hand,
Cerbers, Hydren, en Chimeren
 't Hoofd verpletterd en 't gebit,
Met hun staerten, met hun poten,
Die hem in zyn kruisgenoten
 Durven tergen daer hy zit.
Geen triumph zoo gaefryk praelde,
 Daer men goude schyven stroide
 Onder 't juychend volk, dat nooit
Naer triumph-schenkaedjen taelde,
 Als de Heiland, t'zyner eer',
Uitdeeld, die ons met genade
Van zyn voorbeë komt te stade,
 En zyn Geest schenkt, min of meer.
d'Asgroند schuimbekk' heel verbolgen.
 De gekruyste met zyn vaen
 Voerd Gods benden rustig aen,
Om zyn zege te vervolgen,
 Om door duyzend ween en doon,
Naer het licht van 't ander leven,
Naer dien palmtak op te streven,
 Zich te zetten in den troon;
Als de heilbazuyn zal klinken,
 Zyn gedooden door de leen,
 Om, herkleed met vleesch en been,

Zon en Maenlicht doof te blinken.

S L U Y T E R S dicht, dat hooger draefd
Op dees edelste der stoffen,
Heeft het rechte wit getroffen:

Daer hem geene hoefbron laefd,
Geen verzierde Febusvader.

Die d'orakelkunst vergeet,
Als een kind hem swygen heet;
Maer een onuitputbreader

Van het oud en nieuw verbond.
Uit onseylb're Bybelschriften,
Licht van ydelheen te schiften,

Zuygt dees Bie het hert gezond,
Zuygtze niet dan Bybelspreuken,

Loutre Bybelpoëzy:
Daer d'Aerdsvaders, op een ry,

Blaen mee vulden, die noit kreuken:

Daer de groote Jesses zoon,
Dag op dag, zyn lust aen boette;

Als hy zynen Zoon begroette,
Judaes Erfvorst, op den troon,

Als hy dezen Ryks vermeerder

In zyn Rykstad, eeuwen lang.
Voor de kruisstryd, met gesang

Wellekomde, als triumpheerder,

't Was een lust voor 't hoogste koor,
Als de Koning met die wyzen

Naer de starren op quam ryzen:

Al de hemel gaf gehoor;
En de zalige Engelscharen

Trokken op dien toon hun snaren.

J. VOLLENHOVIUS,

Leeraer van Gods Kerke
te Zwoll.

D E

9

D E
TRIUMPHEERENDE
CHRISTUS.

I. Triumph-Zang

Over zyn

VERRYSENIS.

Stemme: Petit Bourdeaux:

1. **I**nge van geen srpd der Helden/
Weer gekieerd tot aerd' en stof/
Om haer dapperheid te melden
Met gesmukt van zege-lof.
Ik en tracht niet uit te schreeuwen
Iemand's mann'- of wapen-kracht/
Om zyn name te vereeuwien
Onder 't Ridderslyk geslacht.
- Eccl. 9: 11.
Ps. 146: 4.
Ps. 20: 8.
Ps. 20: 6.
Ps. 33: 16/
17.
2. **H**em / die in der daed onsterfslyk /
Is / en was / en komen zal /
En wiens lyk is onverderfslyk /
Die is alles / en in al;
Hem te zingen zal ik wagen /
Die van eeuw tot eeuwe leeft /
Als die noch begin der dagen
Noch des levens eind' en heeft.
- 1 Tim. 6:
16.
Apoc. 1: 8.
Luc. 1: 33.
Col. 3: 11.
Apoc. 5: 13/
14.
3. **Z**yn hier toe te laeg myn toonen/
Slupt niet dicht genoeg myn dicht/
Minder ben ik te verschoonen/
- Heb. 7: 3.

10 CHRISTUS TRIUMPHEERENDE

- Ps. 90:13. Zoo myn tong heel swygt en swicht.
 Rom. 6:9. Jezus opgestaen / en levend'
 10.
 Ps. 119:25. In der eenwigheid voorstaen /
 Doet myn ziel / aan 't stof vast klebend /
 Ps. 100:1/2. Met hem / tot zyn los / opstaen.
 4. Lupchte en zingt niet my al t'zaame /
 Maect nu niet my groot den Heer ;
 Dat wy zynnen heil'gen name
 Ps. 34:4. Zoo verhoogen dies te meer.
 Ps. 148:12. Maegden ende Jongelingen /
 Oud' en jonge / wie gy zyt /
 Ps. 32:11. Wilt den Heere vrolyk zingen /
 En in hem nu zyn verblyd.
 5. Wilt hem eer en sterlike geben /
 Ps. 29:2. Want zyn Majesteit en Naem.
 Ps. 148:12. Is alleen zeer hoog verheven
 Boven aerd' en hemel t'zaem.
 D'Hoorn zyns volks / de roem en eere
 Ibid. v. 14. Zynner gunst-genooten all'
 Heest nu hoog verhoogt de Heere /
 Ps. 33:3. Datz' hem zingen met geschal.
 Phil. 2:8. 6. Gy / Heer Jezu / die u zelven
 Had vernederd tot der dood
 1 Cor. 15:4. Ja in 't graf u liet bedelven /
 Zyt dooz uw opstandig groot.
 Mich. 5:3. God verhoogt u uittermaten
 Phil. 2:9. Met een los die u betaem' /
 Geest / en wil u eeuwig laten /
 Boven alle naem / een naem.
 Ps. 110:7. 7. Hebt gy op den weg gedzonken
 Ait Gods bitt're gramschaps beek /
 Ps. 69:3. Waert gy als in d'heil' gezonken /
 Mat. 26:
 37. Mackte d'angst uw lippen bleek ;
 Ps. 110:7. Gy / nu heft gy 't hoofd om hooge /
 Ps. 110:7. En trekt / in uw groote kracht /
 Jes. 63:1. Moedig voort / voort 's wands ooge /
 Jes. 42:13. Dien gy t'onder hebt gebracht.

IN ZYN VERRYSSENIS.

II

8. Of men schoon uwo graf verzegeld / Mat. 27:
 En / met sterk geweer en wacht / 65 / 66.
 Noch zoo dol en ongeregeld /
 U daer in te houden tracht ;
 Gy geweldige doozbeker / Mich. 2:
 Sterke God / Immanuël / 13.
 W'rig en rechtveerdig wreker / Jes. 9: 5.
 Maekt ten spott' al haer bestel ! Marc 1:
 9. 't Krygsvolk zoekt uw macht t'ontslippen / 23.
 't Lild en trild dooz al den glans / Nahum 8:
 Met bestorven bleekie lippen ; 3.
 't Schikte en snikt als dood bykang. Jes. 8 10.
 Neder / als hy zich wat rapper / Mat. 28:
 Na den angst / begint te zien / 4.
 Meent noch kloek te zyn en dapper /
 Dat hy voor u wech kan bliuen.
10. 's Menschen grimmigheid mag blakken / Ps. 76: 11.
 Maer moet tegen wil en dank /
 Uw Opstanding loslyk maken /
 Als gy los maekt al 't bedwank. Matt. 28:
 Wysheid / raed / noch kloekie herz'nen 12.
 Tegen u doch niet bestaen : Prov. 21:
 't Valt haer al te hard / de verz'nen 50.
 Aen de prylkiels dus te slaen.
 11. O'aerde met haer sterk gezidder / Mat. 28:
 O'Eng'len met haer Hemelsch licht / 2 / 3.
 Als gy / o onwinbaer Ridd'r /
 Uw weer uit uw graf opricht / Ibid. v. 18.
 Toonen / hoe gy aerd en hemel
 C'zaem hebt in uw macht en hand /
 Hoe het alles vrucht'loos wemel
 Wat zich tegen u opt kant.
12. 't Graf / dat u hadd' ingeswolgen / Ps. 2: 1/
 Als den walvisch Jonas eer / enz.
 Doe de zee zoo was verholgen / Mat. 12.
 Moet u nu uitgeven weer. Joan. 1:
 't Onweer van Gods groote tooren 4 / 11 / 12.
 Act. 30: 23.
 1 Thess. 1:
 Ig 10.

Ig

12 CHRISTUS TRIUMPHEERENDE

- Heb. 2: 14. Is door u geheel gesild.
 Luc. 8: 31. 't Nijk des doods komt gy verstooren /
 Wat den afgond heeft en t'zild.
 13. Deerlyk alle schepzels treurden /
 Doeg' aan 't kruys den dood-snij leed ;
 Luc. 23:
 46. Steenen steenden / rotzen scheurden /
 Mat. 27: Met het heilig tempel-kleed.
 51. D'aerde beefd / uit schrik / beneden /
 Luc. 23:
 Als 't de Son van boven zag /
 45. Gingz' haer zelvs in rouw bekleden /
 Mat. 27: Dupster midden op den dag.
 46.
 Jes. 49: 13. 14. Heerlyk jupchen daer-en-tegen
 Czamen alle schepzels nu /
 Om te toonen / datze zegen /
 Groote Zege-boerst / met u.
 Mat. 16:
 2. Drolyk is de Zonne stralend /
 Mat. 28:
 2. D'aerde schud / maer 't is van vreugd ;
 2. D'Eng'len / heel in 't witte pralend /
 Joh. 20: 12/
 13. Heeten ons te zyn verheugd.
 Mat. 16: 15. Laet der Kiepz'ren tomben pralen
 6. Met veel glans en heerlykheid /
 6. Met veel titt'len doen verhalea /
 Joh. 20:
 12. Wie daer in begraven leid :
 Erod. 25: d'Uwe blinkt meerzids / als d'Arke
 18: 19. Met de Cherubim / door 't paer
 Luc. 24: 4/
 6. Uwer Eng'len / welkis gesparke
 Mat. 28:
 Cupgd / wie zp verrezen daer.
 6. 16. Als een Brupd'gom uit zyn kamer /
 Ps. 19: 6. Ryst de zon voorst boven 't s'werk :
 Mat. 16:
 2. Gy ryst op veel aengenamer /
 Joh. 3: 29. O gy Brupd'gom uwer Kerkt.
 Mat. 4: 2.
 Allen die uw name breezen /
 Door den gantschen aerden krept /
 Zpt gy tot haer troost verrezen
 Zonne der gerechtigheid.
 Mat. 16: 17. Dat men d'eerste dag der weke /
 2. Waer op gy verrezen zpt /

Ober-

Ober-al nu zalgig sprekke /
En dien heil'ge t'aller tyd.
Uw verrysenis ter eeran /
Zal die dag van nu voortgaen
Zyn genaemt de dag des Heeren /
Al zoo verr' uw Naem zal gaen.

Erod. 26:
8.
Act. 20: 7.

Apot. 1: 10.

I. PAUSE.

Stem / als 't voorgaende.
Of: Philis en sou bon Attenté.

18. **A**l verwerpt dan geen' of deez' u /
Zoo zal doch met groote kracht
Uw Opstanding / Heere Jesu /
Zyn betuugt van uw geslacht.
Ja vrymoedig zonder vreezen /
Zingt uw gantsche Christien schaer ;
Jezus Christus is verrezen !
En verlost van doods gevaer.
19. Wat heeft doch de dood begonnen /
Datze tegen u eens quam /
Gp hebt krachtig overwonnen /
O gp Leeuw uit Juda's stam.
Dapp're Simson / all' de banden
Van het Philistyns gespuys
Breekt gp niet uw sterker handen /
En verplet haer gantsche hups.
20. 't Was niet mogelyk / dat uw zouden
All' de smerten van de dood
Hebben in het graf gehouden /
Schoon haer macht was eens zoo groot.
Gp waert wel gemoeid en beplig /
En dorst u de dood aenbien /
Om dat gp volkommen heilig
Noit en zoud verderving zien.

1 Cor. 1: 18.
23.
Act. 4: 33.
Luc. 1: 74.
Act. 11: 26.
Rom. 8: 34.
Heb. 5: 7.

1 Cor. 15: 1
55/57.

Apot. 5: 5. 1
Judic. 15:
14.
Judic. 16:
27/28. 29/
30.
Act. 2: 24.

Heb. 2: 14.

Ps. 16: 9/
10.
Joh. 18: 4.
Act. 2: 25/
26/27.

G

21. Schoon

14 CHRISTUS TRIUMPHEERENDE

- Ps. 118: 21, 21. Schoon de bouwlien/ gansch onagtsaem,/
- Act. 4: 11. U/ als een onnutte steen/
- Mat. 27: Dus verwierpen onbedachtsaem /
28. Cegen alle recht en reen :
- Luc. 15: 2. Schoonz' op u geduijrig morden
- Mat. 26: Tot uw ondergangh belust /
59. Ep/ zoo zyt gy doch geworden
- Ps. 118: 't Hoofd des hoeks/ daer 't al op rust.
22. Eph. 2:20/ 22. Van den Heer / door zyn vermoegen /
21. Is dit heerlyk werk geschied /
- Ps. 118: 23. Wonderlyk is 't in onz' oogen /
- Als men ernstig daer op ziet.
- vers 24. Dit 's de dag en moet de tyd zyn /
- Dien gemaekt heest zelss de Heer /
- Laet ons dan op dien verblyd zyn /
- 1 Pet. 1: 21. En verheugd/ tot zynner eer.
23. Myn geloob/ en vast vertrouwien /
- Ies. 63: 1. Jesu/ mag ik beplig nu
- 1 Pet. 4: 19. Op uw machtig' hulpe bouwen /
- Mat. 27: 6. Ziel en lyf beveelen u :
- Mids gy uit den dood verrezen /
- Daer u wachten steen en rots /
- Marc. 16: Maer en kracht lyk zyt bewezen
4. Dus te zyn de Zone Gods.
- Rom. 1: 4. Want gy toont ons hier 't exempl /
- Joh. 2: 18/ 19/ 20/ 21/ Hoe gy in drie dagen / Heer /
22. Rond uws lyfs gebroken tempel
- Mat. 27: Haest van zelv' oprechten weer.
40. Joh. 10: 18. Niemand neemt van u uw leven /
- Maer van zelve legt gy 't af /
- Om 't van zelv' u weer te geben /
- Heb. 1: 3. Daer uw Godheid kracht toe gaf.
- Rom. 14: 7/ 25. 't Mag aen u my overgeven /
8. Bepd' in leven en in dood /
- vers 9. Want gy sterwend / en ten leven
- Opstaen? / onderwoest ons bloot /

Hoe

- Hoe gy heerscht / door uw vermogen / Joh 10:28.
 Over dood' en lebend' / Heer.
 'k Zal door niemand zyn getogen
 Uit uw sterke handen weer.
26. Waer gy / om onz' overtreden / Jes. 53:8.
 Uit der lebendigen land /
 Dooz een tyd als afgesneden /
 En geplaegt van ieder kant /
 Gy zyt uit den angst gekomen /
 Als verwinner van den stryd /
 Uit 't gerichte wech genomen :
 Wie spreekt uit uw levens tyd ?
 vers 10.
27. Gy zult zaed zien / en de dagen
 Steeds verlengen nu voortaan :
 Door uw hand Gods welbehagen
 Gansch gelukkig voort zal gaen.
 Breid wyp uit vry uw gordynen / Jes. 54:1/
 Iupcht en zingt / eenzame Bruid / 2/ 3/ 6.
 Ziet / u glans / die zou verschynen / Jes. 62:1.
 Breukt van alle zyden uit.
28. Iupht ! dewyl u zaed van 't Oosten Jes. 43:5.
 En van 't Westen komen zal ;
 Want de Heer zal Zion troosten / Jes. 51:9.
 En haer woeste plaatzen all'.
 Gy zal haer woestyn als Eden /
 En haer wildernisse schoon /
 Als zyn hof vercieren heden /
 Datter vreugd en loszang woon'.
29. 't Volk ziend' u van verre glinst'ren / Jes. 60:1
 Komt gevlogen als een swerk / 8.
 En als de duiven tot haer venst'ren / Matt. 11:
 Met geweld geweldig sterk.
 Als twee heppen met een repe
 Vrolyk iupchend' in 't gelit /
 In de groente der vallepe !
 Ziet men u / o Sulamith.
30. Zouden wyp niet triumphheeren / Can. 6:13,
 En vers 11.

16 CHRISTUS TRIUMPHEERENDE

ps. 98: 4/ En mi wakker uit de borst
etc. Uw Triumph niet loszang eerst/
Col. 2: 15. O geweld'ge levens Vorst?
Act. 3: 15. Uwe rechter hand doet wond'ren:
ps. 98: 1. O! die / als uw Hemelsch Choor/
Apoc. 14: 2/ Mocht uw los eens sterk uitdond'ren/
Jes 6: 3/ 4. Dat het klonk de wereld door.

I I. P A U S E.

Stem: Als 't voorgaende.
Of: Valsche ruste van 't geweten.

Marc. 3: 31. **M**laet ons / Heer / als Boanergen/
37. Dat de woorden hebben klem;
Laet ons van den top der bergen
Ies. 42: 11. Schreeuwen met verheven stem.
Aen des werelds einden zal men
ps. 98: 12/ 't Heil uw's Naems zien voort en voort/
13. Laet van 's werelds eind' ook Psalmen
Ies. 24: 16. Tot uw eere zyn gehoerd.
ps. 98: 4/ 7. 32. D'aerde jynch' / de zee zy bruyzend;
Alles uw Triumph-dag vier' /
Cant 5: 10. Want gp draegt nu boven duyzend /
Ja tien duyzend / de banier.
Ies. 42: 11. Moedig zyt gp uitgetrokken /
Als een Krygsman / als een Held /
Die den vland heeft verschrokken /
En verweldigt met geweld.
Joh. 2: 11. 33. Door veel werken heeft uw Vader
Joh. 13: U verheerlykt menigmael;
28. Nu verheerlykt hy u nader
Abid. Door deez' groote zegenprael.
Ies. 63: 4. Want het jaer van uw verlostien /
Lev. 25: 't Jubeljaer / dat eeuwig vy
28. 1/ etc. Steld uw schuld'naers en verbosten /

Was

- Was nu eens gekomen bp.
 34. O'overwinning en de zege
 Is van u voor ons de vrucht /
 Dat men zie en overwege
 Uwe macht zeer hoog geducht.
 Dir's gp voorst van 't Heit des Heeren /
 Die met uw getogen swerd /
 Quaemt aen onze zp'd' u keeren /
 Gp zult zyn van ons ge-eerd.
 35. Dat men niet vernieuwde galmen
 Nu het blyd' Hosanna zing /
 U toe juich' niet zege-palmen /
 Want het past nu zonderling.
 Eeuwig zp uw ryl gezegend /
 Ware Koning Israëls /
 Die ons niet veel heils bejegend /
 En verlost van veel gequels.
 36. Want gp hebt de dood verslonden /
 O'heil verstoord / de zond' ontkracht /
 Ja den sterken zelss gebonden /
 En zyn hups verlost van macht.
 Uw verwinning brengt ons mede
 't Zegel der rechtbeerdigheit /
 's Herten ware troost en vrede.
 Tegen onz' onweerdigheid.
 37. Uw opstanding doet men roemen /
 Dat ist myn beschuld'gers trots' /
 In 't verklagen en verdoemen
 Van den Aitverkoor'nen Gods.
 Gp / myn Borg / zpt gekomen
 Ait des grafs gebankenis /
 Midz de schuld betaeld volkommen /
 Tot den laetsten pennink / is.
 38. Zoo niet door u zelss verpanding /
 Door myn zonden waer voldaen /
 Op en had / door uw Opstanding /
 Ait het graf niet mogen gaen;
- Mat. 12:
20.
Ps. 66: 9:
Joa. 9: 13/
14.

Joh. 5: 23:
Ps. 23: 3.
Mat. 21: 9.
Joh. 12.

Marc. 11:
10.
Euc. 19:
38
Luc. 1: 69/
71.
1 Cor. 15:
54/ 55/ 56/
57.
Mat. 12:
29.
Rom. 4: 25.
Rom. 5: 1.

Ies. 4: 6.

Rom. 8: 33/
34.

Heb. 7: 22.
Mat. 5: 26.

Heb. 7: 27.

1 Cor. 15.
17.

18 CHRISTUS TRIUMPHEERENDE

- Mat. 5: Want geen iota mag voorby gaen /
 18. noch een titel van de Wet ;
 Luc. 16: Maer delwy u God laet vry gaen /
 17. Rom. 8: 13/ Ben ik van die schuld onczet.
 34. 39. Hier dooz hebb' ik nu de vrage
 2 Pet. 9: Van een goed gewiss' tot God ;
 11. 1 Cor. 1: 30/ Mids ik hem in u behage /
 31. Zal myn roem niet zyn bespot.
 Luc. 21: 't Mag tot God myn hoofd opheven /
 28. Heb. 4: 16. En vry open doen myn mond /
 1 Joh. 4: Mids hy zelss u heeft gegeven
 10. Tot verzoening onzer zond'.
 Heb. 2: 14. 40. 't Hebb' ook voor geen dood te vrezen /
 1 Cor. 15: 55/ 56/ 57. Want zy is haer prilkel quyt /
 Ecc. 8: 8. Daerze sterke met stak voor dezen ; !
 1 Cor. 15: Christe / 't winn' / door u / den stepd :
 26. Deze vryand is de leste /
 Ps. 118: 10/ Die te niete werd gedacn /
 11/ 12. Maer ik zal hem / als de rest /
 1 Cor. 15: Ook in uw Naem verslaen.
 55. 41. Fellyk span de dood haer pezen /
 't Graft doe aen 't afgrypz'lykst gryp ;
 Rom. 8: 37. 't Sal dooz u / in allen dezen /
 Meer als overwinner zyn.
 Heb. 2: 14. Door uw dood / en doodes myne /
 Mat. 27: Dood gy 's doods geweldenaer ;
 60. Uw nieuw graft vernieuwt het myne
 Jes. 57: 2. Tot een zoete slaepstee maer.
 1 Pet. 1: 3. 42. Lebend' hoop en vast vertrouwen /
 1 Cor. 15: Dat myn vleesch ook op zal staen /
 20/ 21/ 22/ En u in uw lyk aenschouwen /
 23. 1 Chess 4: Wyst ons uw Opstanding aen.
 14. 15. Gy / ons hoofd zyt mi verrezen /
 Eph. 5: 13/ Souden wy / u ledien / dan
 30. Eph. 1: 22. Van u afgescheiden wezen /
 't Weet / dat zulks niet zyn en kan
 Col. 1: 18 43. Want gy hebt u mi bewezen

Der

Der ontslaep'nen cersteling /
 Als na u terstond verrezen
 't Heilig volk ten grab' uit ging.
 Soo zal elki geloob'ge mede
 Uit zyn graf / ten leven / gaen;
 Ja wþ zyn met u alrede
 Opgeweekt van nu voortgaen.

I Cor. 15:
 20.
 Matt. 27:
 52/ 53.
 Joh. 5: 28/
 29.
 Eph. 2: 6.

III. PAUSE.

Hem: Als 't voorgaende.

Of: Op myn ziel om God te loven.

44. **Z**ijn dooz onze zond' en plagen
 Wþ gelyk als dood / o Heer !
 Soo zult gy ons na twee dagen
 Lebendig doch maken weer :
 Op den derden dag daer neven
 Sult gy ons verruzen doen ;
 Dat wþ voor uw aenzicht leven /
 En ons zelfs niet blpdschap voen.
45. 's Avonds en den nacht doorzuchtend
 Is der heil'ge vrouwen schaer /
 Om u afzyn ; maer in d'uchtend
 Komt gy weer met vreugd by haer :
 's Avonds mag 't geween vernachten /
 Om 't verbergen uws gelaets.
 's Morgens / na een weinig wachten /
 Is 'er blp gejuich in plaets.
46. Tegen al wat ons ontfelle /
 Is geduld der zielen kost /
 Mids gy van 't geweld der helle
 Ons nu krachtig hebt verlost.
 Dood / waer zyn nu uw pesten ?
 Helle / waer is uw verderf ?
 'k Hebb' u als een roof ten besten /

Eph. 2: 5/
 6
 I Cor. 15:
 31.
 Hos. 6: 2.
 Jes. 56: 13.
 Luc. 23: 27/
 55/ 56.
 Marc. 1: 16:
 9.
 Mat. 28:
 9.
 Ps. 30: 6.

20 CHRISTUS TRIUMPHEERENDE

- Dien ik van myn Heiland erf.
- Tes. 33: 12. 47. **G**od / o Doot / vry op uw rossen /
Apoc. 6: 8. **M**aekt / o hel-hond / veel geblaas ;
God zal myne ziel verlossen
- Ps. 49: 16. **V**an het sterk geweld des grafs.
Luc. 11: 21/ **S**terk gewapend / uw kerker
22. **H**ebt gy gantsch niet wel bewaerd /
Mat. 8: 29/ **M**aer u overkoint een sterker /
31. **D**aer gy lang voor waert verbaerd.
Luc. 10: 18. 48. **G**p / myn Heiland / had den **S**atan
Aut de locht zien vallen lang /
Tes. 27: 1. **W**ant dien grooten Leviathan
Ioh. 40: 10. **H**ad gy zelfs in u bedwang.
Maer nu maekt gy zoo veel schrikhs hem /
Dat hy bruld / maer zoo niet bralt /,
1 Pet. 3: 8. **M**aer / gelijk een snelle blijrem /
Luc. 10. **A**ut den hemel nedervalt.
18. **A**ll zyn macht / geweld / en lagen /
Eph. 6: 11/ **D**aer hy sterk ons mee bevecht /
12. **C**ol. 2: 15. **S**ie sli aen uw zegewagen /
Om myn Heiland / vast gehecht.
2 Pet. 2: 4. **H**y is nu als aen uw keten /
Dat zyn boosheid niet meer doe /
(Wat hy zich ook mag vermeten)
- Mat. 8: 13. **D**an gy hem zult laten toe.
- 2 Tim. 2: 3. 50. **A**ls een krygs knecht zal sli scrijden
- 1 Tim. 1: **O**nder u / u zeegbaer Held !
18.
Ioh. 14: 30. **D**ie nu dus ten ceul'gen tyden
Houd voor u / en d'uwe / 't veld ;
Dhelsche slange kan myn hiele
- Gen. 3: 14. **M**aer vermoed'len met haer steek ;
't Lebend' deel / als hoofd en ziele /
Is gantsch bumpt zyn bereikt.
51. **L**aet zyn toorn ook zyn op 't quaedste /
Apoc. 12: 12. **M**ids hy kleynen tyd meer heeft /
Gp die d'eerste zyt en laetsie /
Apoc. 1: 17/ **D**ie zyt dood geweest / en leeft.

Gp

- Gy zult hem voort aen verbryz'len
Onder onze voeten snel/
Wat hy met een grondzaem pz'len/
Eeuwig blyven moet in d'hel.
 52. Wie zich tegen my ook stelle /
'k Zal bewaerd zyn dooz uw' kracht /
Die de sleutelen der helle
En des doods hebt in uw macht.
Hugg'waerds zullenz' alle keeren /
Schaeimte volgt / tot loon hun na /
Die / om u en my t'onteeren /
Stout'lyk zeggen; Ha / ha / ha !
 53. Moet ik uw lit-teek'nen dragen ?
'k Zal my zuik's niet schamen / Heer /
Maer daer over / met behagen /
Gode geben roem en eer.
Uw lit-teek'nen / tot victorp /
In uw vapp're stryd behaeld /
Toond gy / tot een eeuw'ge glorp /
Zelfs ook als gy zege-praeld.
 54. In de loop-baen der verzoeking /
En uw kruyces worstel-perk /
Zal ik loopen met verkloecking /
Mids uw sterke kracht my sterkt'.
Laet niet al zyn helsche machten
Komen schoon de Vorst der hell'
Gy verslaet / door uw krachten
d' Helsche Drack / o Michael.
 55. Laet uw' v'panden / als helden /
Zyn op peerd en wagens trots /
Wp daer tegens zullen melden
't Heil des Heeren onzes Gods.
In uw Naem / die d'yz're grendels
En de koop're deuren breekt /
Uw geloov'ge schaer de vendels
Met een groot gejupch opsteekt.
 56. Wat krygt gy / voor deez' verslissing

G 5

Rom. 16:
20.
Jud. v. 3.
2 Pet. 2:46.

Rom. 8. 31.
1 Pet. 1: 5.
Apoc. 1:
18.
Ps. 70: 4.

Gal. 6: 17.
1 Pet. 4: 6.

Toh. 20:
20/ 27.
Luc. 24 39.

Heb. 12: 1.
Gen. 32:
24.
1 Cor 9:
24.
Phil. 4: 13.
Eph. 6: 12.

Apoc. 12:
7/ 8.

Ps. 20: 6/ 8.

Ps. 107: 16.

Ps. 20: 6.
1 Cor 15:
54/ 57.

On. 54/ 57.

22 CHRISTUS TRIUMPHEERENDE

Onzer vpanden te zaem /
 Ps. 72: 17. Nu tot zeeg / en overwinning /
 vers 8. Op dat eeuwig blijv' uw' Naem :
 Ps. 98: 3. Wen der aerdēn leste palen
 Jes. 52: 10. Sal men stellen u tropheen ;
 Doe gaen uwē zege-pralen
 Dooz de wypde wereld heen.

IV. PAUSE.

Stem: Als 't voorgaende.

Of: Ach! hoe volgt men in het booze.

Ps. 45: 4/5. 57. **G**oed uw sweerd aen d'heupe moedig /
 O gp Held ! uw Majestet
 Wpd op 't waerheids woord voorspoedig
 In uw groote heerlykheid ;
 En zeer vreeselijke dingen
 Zal u uwē rechter hand
 2 Pet. 2: 9. Leeren haest en doen volbringen /
 Tot uw eer en 's vpands schand.
 Phil. 2: 10. 58. In uw Naem / die van den dooden
 Act. 4: 10. Ous zyt opgewekt van God /
 Ps. 72: 11. Sullen bungen d'aerdsche Goden /
 Ps. 2: 8. En de Heydenen zyn uw lot.
 Luc. 1: 33. Ja / van d'eene zee tot d'ander /
 1 Mach. 1: Sult gp eeuwig heerschen / Heer /
 1/8. Verder oock / als Alexander
 Eph. 3: 8. Voor een korte tpd wel-eer.
 Ps. 119: 59. Ilt de minst' der onderdanen /
 14. Kleyn / veracht / en hier versmaed /
 Hos. 12: 5. Bidd' en sineeli u met myn tranen /
 Gen. 32. Dat gp my een zegen laet.
 26. Ps. 110: 3. Heer gewillig zal iit wezen
 In cieraed van heilige deugd ;
 't Sal u dienen / Heer / met vreezen

En

- En met beving zyn verheugd.
60. Zonder een' ge tegenzegging /
Neem ik aan uw woord en leer /
'k Werp myn eigen overlegging /
Groote Koning / voor u neer.
'k Leg gebangen myn gedachte
Slechts tot uw gehoorzaemheid /
Dat ik in het minst niet achte
Wat myn zelss vernuft my zeid.
61. Gp zult elk uw scepter toonen
Die opt aan uw voeten viel /
Den nooddruftigen verschoonen /
En verlossen hare ziel.
Ja gp zult' in hare hupzen
Woonen doen met vreed' en rust /
En haer vanden vergrijppen /
Dat gp van haer werd gekust.
62. Myn verlosser / neemt in 't goede /
Dat myn tong u zingt en singt ;
'k Woerde / dooz u kracht / niet moede /
Als myn hert uw zoetheid zingt ;
Als de ziel met heil'ge zuchten
Vipst dooz uw Verrysenis /
Dunkt my / dat in geen gehuchten
Sulk een vreugd te wachten is.
63. 'k Weet / ik kan u nooit vergelden
Deez' uw macht en goedheid c'zaem ;
Met geen woorden kan ik melden
Uw aenbiddelyke Naem :
'k Sal myn liefd' en dienst doch togen
Met al wat ik ben en kan ;
Diet dan / niet myn slecht vermogen /
Maer 't oprechte pogem an.
64. Al de schat der speserpen /
Welkt uw lichaem voor een tyd
Van verderwing zou bedrypen ,
Heeft den vrouwen niet gedyd ;
- Ps. 2: 11.
Phil. 2: 14.
Act. 2: 41.

2 Cor. 10: 5.

Act. 2: 24.
Gal. 1: 16.
Esth. 4: 11.
Joh. 16:
37.
Ps. 72: 31.

Hos. 11: 1.

Ps. 2: 9/12.

Ps. 19: 15.
Ps. 98: 1/4.
Ies. 40: 31.
Ies. 66: 11/
12.
Rom. 8: 11/
23/ 26.
Ps. 4: 7/ 8/
9.
Ps. 16: 11.
Ps. 116: 1
12.
Ps. 98: 1/2.
Ps. 40: 6.
Ioa. 14:
23.
Ps. 18: 2.
Rom. 7: 18.
Phil. 3: 12/
13/ 14.

Marc. 16:
1.
Luc. 24: 1/
etc.
Luc. 23: 27.

24 CHRISTUS TRIUMPHEERENDE

- Matt. 27: Maer haer ongeveinsde liefde /
 55/ 56. Die oock in / en na uw dood /
 Matt. 15: Nooit van u haer herten kliesde /
 47. Marc. 14 Is het / die gy acht zoo groot.
 6/ 8. Ps. 15: 18. Gy en hebt geen lust tot offer /
 1 Cant. 1: 'k Sou 't u anders geven graeg /
 5. Marc. 14 Maer wat komt uit 's herten kosser /
 2 Cor. 8: Schoon 't is kleyn / ontfangt gy staeg.
 12. Apoc. 3: 18. Specerpen / die ik hoope
 Jes. 55: 1 Sonder geld / van u / om niet /
 2 Cor. 13: Als geloove / liefd' en hoope /
 13. Apoc. 3: 18. Sijn het / Heer / daer gy op ziet.
 Ps. 62: 3. 66. En op dat ik niet en sneuvel /
 Sal het zyn myn toe-verlaet,
 Cant. 4: 6. Dat gy tot uw wierook heuvel
 En uw myrche-berg nu gaet /
 vers 14. Daer gy zult de specerpen
 Apoc. 8: 3. Myner beden alle-gaer
 Op het Hemels altaer wjen /
 Als myn eenig voorspraakt daer.
 1 Joh. 2: 1. 67. 'k Achte oock alle dingen schade /
 Joh. 3: 8/ 'k Achte die maer dreck te zyn /
 14. Christe / dat door uw genade
 Uw gerechtheid zy de myn' ;
 Dat ik mag te rechte kernen
 Uw en uw Opstandings kracht /
 Dat ik jagen mag en rennen
 Na 't geen ik zoo waerdig acht'.
 Apoc. 20: 6. 68. Geeft my deel in d'eerst' Opstanding /
 Dat ik moge wezen vry
 Van dees tweede doods aenranding.
 Eph. 5: 14/ Wilt gy lichten over my /
 15/ 16. Dat ik / uit den dood der zonden
 Opgewekt / voorzichtelijk ga
 Op uw wegen t'allen staunden /
 En den tyd wel hond' te ra.
 Rom. 6: 2/ 69. 'k Ben met u alree gestorven /
 etc.

En

En begraven in uw dood;
 Als ik hebb' myn dood verwoeghen/
 Is my zulks verzegeled blood.
 'k Sal dan opgewekt zyn t'evening/
 Heil'ge Jesu / oock met u/
 Om in nieuwigheid des lebens
 Heiliglyk te wand'len nu.
 70 Gy / verwekt zynd' uit den dooden/
 Sterft in eeuwigheid niet meer :
 Ik / der zonden dood ontbloden/
 Leev' in u oock eeuwig / Heer.
 Woont in my de geest des geenen/
 Die u heest verwekt / zal hy
 My oock leven doen met eenen/
 Door uw geest / die woont in my.
 71. Laet my met u opgewekt zyn/
 Goede Jesu / dat myn hert
 Steeds na boven mag gestrekt zyn/
 En in 't aerd sche niet verwert.
 Doet my in gedacht'nis houden
 Uw opstanding uit den dood /
 Dat myn liever nooit verhoude /
 Maer aldus bluy' even groot.
 72. Set my (dat in angst en smerte
 In my bluy' uw liefde warm)
 Als een zegel op uw herte /
 Als een zegel op uw arm.
 Als de dood / is sterkt de liefde /
 Hard / als 't graf / in nood en pijn !
 Zoo was d'we / die u grieft /
 Zoo moet ook de myne zyn.
 73. Dat ik u ontsteek een bakie /
 En een heete liefdens gloed /
 Die zoo heftig brand en blake /
 In myn ongebeinst gemoeid /
 Dat myn licht / door goede werken /
 Moge schijnen over al /

Rom. 6: 2/
etc.

Rom. 8: 11.

Col. 3: 1/ 2.

2 Tim. 2:
8.
Apoc. 3:16.
Gal. 4: 18:
Cant. 8: 7.

Joh. 13: 1.
Act. 21: 13.

Cant. 8: 6.
Luc. 24:
32.
Mat. 5:
16.

En

26 CHRISTUS TRIUMPHEERENDE

En de menschen / die 't aenmerken /
God verheffen met geschal.

^{2 Cor. 5: 7 / 74.} Ware Pascha voor ons allen
^{8.}

Aan den kruyces stam geslacht /
Laet u 't geest'lyk feest bevallen /
Dat ik u te houden tracht'.
Laet my door uw geestes besem /
Nu uitzup'ren eens ter deeg
Myner oude zonden-deessem /
Om te zyn een nieuwe deeg.

^{ps. 45: 18.} 75. 'k Sal uw Naems dan doen gedenken /

^{ps. 74: 10.} Van geslachte tot geslacht;

^{ps. 78 6/7.} Datze / die uw eere krenken ;

^{ps. 58: 4/5.} Beeben voor uw groote maicht;

^{ps. 34: 4.} Maer dat uw rechtveerd'gen t'zamen

^{20/ 21.} Met my zingen overlupd /

^{ps. 40: 2/} Amen / Heere Jesu / Amen;

^{11.} Amen / o verrezen Sprupt.
vers 1.

D E

D E
**TRIUMPHEERENDE
 CHRISTUS.**

II. Triumph-Zang.

Over zyn

HEMELVAERT.

Stemme: Als 't voorgaende.

Of: Gy die eenmael hebt geslagen.

1. A ll' gp volken klapt in d'handen /	Pf. 47: 2.
Met eenparig blp geklank:	
I upchet God / in allen landen /	
Met een stem van vreugd-gezankt.	verss. 6/7.
P salme-zinget onzen Koning /	
Die nu opbaert met geijupg	
Na zyn hoog-verheven woning /	
Daer h̄p zyn Triumph getupg.	Col. 2: 15.
2. J a Heer Jesu / ja Heer Chiste /	Ioa. 20:
Was 'er zulki een los gelupt	31.
Over Gods gewyde Kiste /	2 Sam. 6:
Daer gp zelss wierd dooz beduyd /	15.
Doe men die op Zion voerde /	1 Chz. 13:
En in d'aerdsche tempel bracht /	7/8.
Doo 't myn tong nu ook niet roerde /	Heb. 9: 4/
Waer ick gantsch niet wel bedacht.	etc.
3. G p Gods Ark' en onz' Verzoening /	2 Chz. 5.
Die	Pf. 51: 16/
	17.
	Ap. 21: 16.

28 CHRISTUS TRIUMPHEERENDE

- Rom. 3: 25. Die / gantsch repn en onbeblekt /
 Rom. 4: 6. Onze zonden / tot voldoening /
 7. Voor uwē Daders aenschyn dekt.
 2 Cor. 13: 7. Gp vaert op / niet met een wagen /
 1 Cor. 15: 2. Noch door dzaegboom of Levpt /
 15. Als u's Hemels wolken dragen /
 Act. 1: 9. Heer geweldig in den sterd.
 Ps. 24: 8. Niet na 't Zion / dat op 't schemel /
 Van Gods voeten was gesteld /
 Jes. 66: 1. 4. Maer zelfs op zyn theroon / den hemel /
 Vaert gp op / o dapper Held !
 Geen vergankelijcke drempele
 Is het daer gp nu op klimt ;
 Apoc. 11. U gaet open d'heil'ge tempel
 19. Die in d'Hemel eeuwig glimt.
 2 Reg. 2: 5. Peerd en wagen hielp Elias /
 11. Die zyn swakke vleesch hiel neer ;
 Jac. 5: 17. Gp gezagende Messias /
 Sterke God / der Heeren Heer /
 Joh. 1: 42. Gp had geen behulp van nooden /
 Jes. 9: 5. Maer uw Godheids eigen kracht
 20. Act. 19: Coont / hoe onder all' de Goden
 16. Niemand is bp u geacht.
 Exod. 15: 6. Gp maekt' eertyd in een wolke
 Exod. 14: Uwe Majestet bekent /
 19. Doe gp voorgingt uwen volke /
 1 Cor. 10: 9. En verscheen in d'heil'ge Tent.
 Exod. 13: 21. Nu komt ook een wolke neder /
 Num. 14: 14. Als tot uwen dienst bereyd /
 10. Act. 1: 9. Dat gp in die zelbe weder
 Joh. 1: 14. Coont uw Godheids heerlykheid.
 Ps. 34: 7/8/ 9/10. 7. Hest uw hoofden op / gp poorten /
 Eeuw'ge deuren hest u op ;
 Hest uw hoofden op / gp poorten /
 Ja staet nu zeer hoog in top :
 Dat de Heere / sterkt en machtig /
 Inga / na zyn groote zeeg /
Dat

Dat der eeren Koning prachtig
Inga heerlyk en te deeg.

8. Jesu / 'k zie uw glans verschynen /
Mids gp maelit van 't licht uw kleed /

En den Hemel als gordynen /
Spoedig uitrekt wyp en breed:

Ta gp wandeld / na behagen /
Op de vleug'len van de wind /
En de wollien zyn uw wagen /
Die u voeren zoo geswind.

9. Uwe Dienaers zyn de Eng'len /
Die door brenghd / tot uw gelepy /
Op het spoedigst t'zamen streng'len
Hand aen handen / rep aen rep.
Deel miljoenen wagens swieren
Uw triumph-hoets om en om /
Datz' u groote feest-dag vieren /
En u heeten wellekom.

10. Waerd gp in de laegste deelen /
Dezer aerde neer gedaeld /
Daer gp diendet / en voor velen
Hebt alzoo 't rantsoen betaeld /
Nu zyt gp doch opgevaren
Boven al de hem'len verr' /
Om uw hoogheid t'openbaren /
O doezlucht'ge Morgensterr'.

11. O myn ziel / zyt opgetogen
En verrukt / door dit gezicht;
Houd / met Jesu's song'ren / d'oogen
Na den Hemel steeds gericht;
Doch / hoewel uw mensheid / Heere /
Nu verlaet het aerd sche dal;
En ten hoogen hemel keere /
Is uw Godheid over-al.

12. Op wilt ons / tot 's werelds ende /
Al de dagen blyven by.
Soo 'k geloov' ten hemel zende /

Heb. 2:9.
Ps. 104: 2/
8.

bers 4.

Ps. 68: 18.

Cant. 5:
11.
Eph. 4: 9.

Matt. 20:
28.
Eph. 4: 10.
Ps. 68 35.
Apoc. 22:
16.
2 Cor. 12:
2/ 4.
Act. 1: 10.

Joa. 16:
28.
Jer. 23:23/
24.
Mat. 28:
20.

H . It Houd'

30 CHRISTUS TRIUMPHEERENDE

- Heb. 11: 27. *'k Houd' op aerden u by my.*
 Heb. 2: 9. *Niet dooz 't oog / maer dooz 't geloove /
Mag ik u noch daeglyks zien /*
 Luce 16: *'t Welk geen groote tusschen klove
26. Kan verhind'ren of verbien.*
 Ps. 24: 8. *13. Maer wie kan / o zeegbaer Koning /
Denken / met wat vreugd en los
Dat geschied zp uw krooning*
 Cant. 3: 11. *Boven in uw Hemelsch Hof !
Hoe all' d'Eng'len met schalmepen*
 Ps. 148: 2. *Sterk verhieben haren aem /*
 Ps. 47: 6. *Hoe dat all' des Hemels repen*
 Col. 1: 16. *Col. 1: 16. U tot welkomst zongen t'zaem !*
 Apoc. 5: 11/
12.

I. PAUSE.

Stem: Als 't voorgaende.
Of: 'k Wil na u alleen verlangen.

14.

- Apoc. 14: 2/ **N**Opt klonki d'Hemel zoo van vreugde /
 3. *Als doe / in 't gelijk / de schaer*
 Joh. 16: 28. *Uwer heppen zich verheugde
Om uw wederkomst aldaer.*
 Joh. 17: 5. *Doe gp wierd vereert met d'eere /
Die gp by den Vader had /*
 Col. 1: 16/ **E**er de wereld was / o Heere !
 17. *Eerder was geschapen wat.*
 Luc. 2: 12/ 15. *Inrichten zp / doe gp beneden
13/ 14. Quaemt zoo ned'ríg en veracht /*
 Joh. 17: 4/ **S**hebben nu veel meerder reden /
 5. *Joa. 18: Nu gp alles hebt volbzacht.*
 30. *Nu veel duyzendmalen duyzend
Dan. 7: 10/ Zyn tot uw dienst vereerd /*
 13/ 14. *En tien duyzendmael tien duyzend ;
Door u staen in eeuwigheid.*
 Apoc. 5: 11/ 16. *Maer niet slechts en zingen d'Eng'len /*
 12. **S**oo

IN ZYN HEMEL-VAERT. 31.

- Soo met kracht rontom u thzoon/
Daerz' op 't zoetst haer stemme meng'len/
Sterk gelyk een donders toon:
Maer ook dooz die blamm'ge geesten
Werd u eer aen ons verblaert/
Op dat wy met vreugde-feesten
U oock loven hier op d'aerd.
17. Moest men niet bazuppi en sluyten/
Om u voorbeeld Salomon/
Alle vreugd en blydschap uitten/
Die men best bedenkien kon;
Souden wy dan niet met Psalmen
U toe juichen/ dat 't gedeun
Dooz den Hemel moge galmen/
D'aerde slypte van 't gedreun?
18. Ja gp Vrede-Vorst / veel eerder
Komt u los alhier te pas/
En gp zyt oneind'lyk meerder
Dan die groote Koning was.
Eeuwig is uw thzoon; uw scepter
Is niet macht en billikheid;
Als gp spreekt/ of wenkt/ wie rept'er/
Dat hy iet daer tegen zepd?
19. Gp doet ons veel vreed' ontfangen/
Want gp neemt/ dus varend' op/
De gebangenis gebangen/
En verslaet des vanda's kop.
Sonde/ Duybel/ Dood/ en Helle
Daer gp over triumphheerd/
Doet gp hier ten toone stellen/
Dat ons geen der zelbe deert.
20. Dus gaet gp u eindlyk zetten
Aen Gods rechterhand/ vol moed/
Om u vandaen te pletten/
En te werpen onder voet.
d'Heere zal in 's werelds enden/
Chryste/ tegen 's vanda's schaer /
- Apoc. 14: 2/
3.
Ps. 104: 4.

Act. 1: 10/
11.
Jes. 30: 29.
Jes. 6: 3.

1 Reg. 1: 39/
40.

Ps. 21: 14.
Ps. 98: 4.

1 Reg. 1:
40.
Jes. 9: 5.

Matt. 12:
48.
Eccl. 1: 9.
Ps. 45: 7.
Heb. 1: 8/
13.
Rom. 9:
20.
Ioa. 1: 14/
27.
Ps. 68: 19.
Eph. 4: 8.
Ps. 68: 22.
1 Cor. 15:
54.
Col. 1: 15.
Luc. 10: 19.

Marc. 16:
19.
Ps. 110: 1.
Matt. 22:
42/ 44.
Heb. 1: 13.
Ps. 110: 2.

32 CHRISTUS TRIUMPHEERENDE

- 't Scepter uwer sterke zenden.
Heerscht in 't midden onder haer.
- ps. 33:10.** 21. Gp / door kracht van uwe Godheid /
1 Sam. 15: Breuk der volkeren geweld ;
31. Macht haer snooden raed tot zotheid /
ps. 6:11. Datze staen geheel ontstelt /
Mids gy heerscht in 'hemels wooning /
- Luc. 1:33.** Zyt gy / die op aerden heet
Heb. 7. Eeuwig / eenig / hoogste Koning /
Act. 3:22. Hoogepriester / en Propheet.
- ps. 2:1.** 22. Laet nu vry de volken razen
Tegen uwe Kerk zoo trots /
- Act. 9:1.** Moord en dreyging op haer blazen ;
Mat. 16: S' is gebouwt op u haer rots :
18.
ps. 129: 1/ Dikwils haer de vryand quelle /
2. En benauw met veel verdriet /
Mat. 16: Maer de poorten zelfs der helle
18. Sullenz' overweld'gen niet.
- ps. 94:4.** 23. Die haer stout beroemen derren /
Tes. 14:13. Datze zullen haren throon
Hooger heffen dan de sterren /
- 2 Thess. 2:4.** Om te zyn ge-eerd als Goon /
Sullen zien haer hoogmoeds zetel /
En de stoel van haer geweld /
- Amos 6:3.** Al te weldig en vermetel /
Tes. 14:11/ Diep in d'helle neer gebeld.
- 15.**
Heb. 2:9. 24. Of gy schoon een weinig minder
U dan d'Eng'len hebt getoont /
Nu / nu zien wi / zonder hinder /
U met heerlykheid gekroont.
Alles / niets zynd' uitgelaten /
- vers 8.** Is u onderworpen / Heer ;
Selfs en past ook t'een'ger maten /
- Heb. 1:13.** Geen der Eng'len zulk een eer /
- 25.** Boven al de Overheden /
Heerschappye / magt / en kracht /
- Eph. 1:20/** Sic gy in den Hemel heden :
21.

Niet

IN ZYN HEMEL-VAERT. 33

Niet kan zyn by u geacht.

bers 22.

God werpt alles onder voeten /

U die zelfs u had verklept /

Datz' u alle heimen moeten

't Enig Hoofd van u Gemeenst'.

26. In den Hemel / en op d'aerde /

Ja ook onder d'aerde t'zaem /

Bungt men zig in uw vermaerde

En zoo hoog verhoogde naem /

Waer in alle knipe moet bryggen /

Doend' u onderdanig eer /

Alle tongen t'zaem betuungen /

Dat gp zpt alleen de Heer.

II. PAUSE.

Stem: Als 't voorgaende.

¶f: 't Wapen dat gy aan moet hebben.

27. **G**ij verheerlykt en verheven
Door en aen Gods rechter hand /
Hebt veel gaben ons gegeven /
Zelfs u geest tot onderpand /
Als gy gaet tot uwēn Vader /
Komt de Trooster ons van daer /
Die den radeloozen rader
Is in nood en doods gebaer.

28. **D**ie ons / tegen heele troepen
Van den sterken werelds Vorst /
Abba Vader uit doet roepen /
Met een open mond en borst.
Die niet onuitsprek'lyk zuchten /
Ong in swaikheid bidden helpt /
Als men hoord geen tong-geruchten /
En het hert is overstelp.

Joh. 7: 9.
Act. 2: 33.
Eph. 4: 8.
Eph. 1: 13/
14
Joh. 16: 7/
16.
Joh. 15:
26.
Zel. II: 2.
Mat. 10:
19: 20.
Marc. 11: 9.
Joh. 16:
21.
Rom. 8:
15.
vers 26.
1 Sam. 1:
13.
ps. 102. 1.

34 CHRISTUS TRIUMPHEERENDE

- Heb. 9: 24. 29. Ja gp zelfs zpt ingetreden
 Dus in 's Hemels Heiligdom /
 Dat de kracht van u gebeden
 Daer voorz Godes aenzicht kom';
- ¹ Joh. 2: 1. Dat gp voorz ons allegader
 2. Daer zoud onze voorspraak zyn /
 Ps 2: 7/8. Ons verzoenen met den Vader /
 Heb. 5: 5. Mids zyn Zoon voor hem verschyn.
- Ezech. 44: 30. 's Hemels poort was gesloten /
 19/20. Datter niemand ingaan dorst /
 Noch van kleppen / noch van grooten /
 Dan gp een' ge ware Vorst.
- Heb. 6: 19/ Gp zpt voorz ons voor gelopen
 20. In 's voorthangzels binnen perki /
 En u ingank doet ons open /
 Dat ons hoop zy vast en sterkt.
- Eph. 2: 5/ 31. Ja / gelijk wj doch alrede
 6. Met u opgewekt zyn nu /
 Zyn wj in den Hemel mede
 Krachtig ook gezet in u.
- ¹ Cor. 15: Niet alleenlyk zyn wj hopend'
 10. Op u in dit leven / Heer /
¹ Cor. 7: 29/ Dat zoo haest voorby is loopend':
- ³¹. ¹ Pet. 1: 3/ Neen ; een levend' hoop is meer.
 4. 32. 't Zal hier / in myn dood / op hopen /
 Rom. 14: 8. Dat ik / door uw Geestes kracht /
 Act. 7: 55/ Moge zien den Hemel open /
 56. 24. Daer gp my bp u verwacht :
 Tob 17: 24. Door 't geloov' en vast vertrouwen
 Heb. 11: 27. Zal ik / in al zulken stand
 27. Act. 7: 55. Dan Gods heerlighed aenschouwen /
 En u aan zyn rechter hand.
- ¹ Cor. 15: 33. Schoon myn vlees is aerdsch uit d'aerde /
 47. Als wiens stof bestaat uit stof :
 Gen. 2: 7. Hemelsch is 't / door u / in waerde /
¹ Cor. 16: 48. Als gp 't voerd in 's Hemels Hof.
 Job 16: 28. Gp zyt hier op d'aerd gekomen /

Ne-

IN ZYN HEMEL-VAERT. 35

- Nemend' aan myn vleesch en bloed.
 't Welkij gij nu hebt opgenomen:
 't Lichaem by zyn hoofd zyn moet.
34. 'k Ben een vreemd'ling hier beneden/
 d'Heimel is myn Vaderland /
 't Welkij uw Hemelvaert my heden
 Toont met een onseisbaer pand.
 Want tot uw en onze Vader /
 En tot uw en onze God /
 Vaert gij op: wat zoud' ons vader
 Doch verzek'ren 't Hemelsch lot ?
35. Hierom hebt gij voor u scheiden/
 Ons zoo hoog en dier beloofd /
 Dat gij gaet een plaets bereiden
 Voor u leden als haer Hoofd /
 En gij weer wild tot haer komen /
 Datze / by van alle stryd /
 Werden tot uw opgenomen /
 En zyn daer gij zelue zpt.
36. Christe / myn begeert' is hert'lyk /
 Om aldaer met u te zyn ;
 Want dit leven is zeer smert'lyk /
 Over al vol moeit en pijn.
 Om dat ik ten toon' en hoone
 Ben in 't godloos Mesech noch /
 En in Kedars tenten woone /
 Hoep ik diliwils wee en och !
37. Als een afgeloopen hinde
 Na de waterstroomen schreeuw /
 Datze goe verversching vind /
 Daer niet angst haer keel na geeuw :
 Zoo schreeuw oot / in haer benauwtheid /
 Myne ziel tot u / eer 't hert /
 Dor en dorstig / van verflaeuwtheid
 Dan als opgeswolgen werd.
38. Doch mi acht' ik op geen dingen /
 Om / tot uw dienst / myn loop

Hebr. 2: 14/
 16.
 Eph. 2: 6.
 Eph. 1: 22/
 23.
 Ps. 119:
 19.
 Heb. 11: 14/
 16.

Joh. 20: 17.

2 Pet. 1: 4.
 Joh. 14: 2/
 3.

Phil. 1: 23:
 Eccl. 2: 23.
 Ps. 20: 10.

1 Cor 4: 9.
 Ps. 102: 5.

Ps. 42: 2.

Ps. 69: 3.

Act. 20: 24.

36 CHRISTUS TRIUMPHEERENDE

Maer met blydschap te volbringen /
Schoon 't verdriet komt over-hoop.

- Ecl. 12: 2. Werd zomtyds 't geloobe kleinder /
Mat. 14: 't Zal daer dooz op u doch zien /
20/31.
Heb. 12: 2. Opper-leid'sman en voleinder
Des gelooffs / die hulp zult bien.
Ibid. 39. Want gy hebt het kruys verdragen /
En veracht all' hoon en schand /
En zit nu ten eeuw'gen dagen
Op God's throon ter rechter hand.
1 Pet. 2: Dat zal staeg myn voorbeeld wezen /
21.
Rom. 8: 16 Dat ik willig met u ly /
Dat ik ook met u / na dezen /
In uw lyk verheerlykt zy.

III. P A U S E.

Stem: Als 't voorgaende.
Of: Als een Herder zyne Schapen.

40. **L**aet my nooit zyn afgetrokken /
Dooz myn qua begeerlykheid /
Jac. 1: 14. Noch de wereld my verlokken
Mat. 4: 8. Met haer glans en heerlykheid.
Ps. 62: 11. Laet my nooit het herte zetten
Op veel pd'len overvloed /
Mat. 6: 't Welki zoo licht ons kan beletten
24. Van het eenig hoogste goed.
Ps. 4: 7.
Rom. 14: 8. 41. Gy zpt / of ik leeb' of sterbe /
Ps. 16: 5. Jesu / myn genoegzaem deel /
Rom. 8: 17. En het geen ik met u erve /
2 Thess. 2: Is myn hoop en troost geheel.
17.
Eph. 2: 16. Die den Hemel acht na waerde /
Mat. 16: Als met u gezet daer in /
27. Kan in al den schat der aerde
Ecl. 1: 14. Stellen niet vernoegt zyn zin.

IN ZYN HEMEL-VAERT. 37

42. 'k Wil de wereld nu begeven / 1 Joh. 2:15/
 Die met 't hare gaet voorzyp / 17.
 U alleene vast aenkleven / 1 Cor. 6:
 Dat ik onverganklyk zyn. 17.
 Laet een werelds kind veel voordeels Eccl. 2: 11.
 Siek'nen uit zyn aerdsch gewoel / Ps. 39: 8.
 D'aerd' is al te slecht / myns oordeels / Phil. 3: 14.
 Om te zyn myn wit en doel.
43. Nu Gemeynte niet de luyster Apoc. 12: 1.
 Van de held're Zon bekleed /
 Als verachtelyk en dupster
 Onder voet de Mane treed ; Mal. 4: 2.
 Ware Zonne der gerecht'heid /
 Als gy straeld in ons gemoed / Phil. 3: 2.
 Creden wyp / als drek en slechtheid /
 Al het aerdsch' haest onder voet.
44. Heer / op u is al myn hoope / Ps. 39: 8.
 Wat verwacht' ik anders nu ?
 Trekt my krachtig / dat ik loope / Cant. 1: 4.
 O myn Bruyd'gom / steeds na u.
 Trekt my met uw liefde-zeelen / Hos. 11: 4.
 Dat de wereld / die myn hert
 Tracht met u en haer te delen /
 Ernstig afgeslagen werd.
45. Dan zoo zal ik my verkloeken / 1 Joh. 2:
 Als zynd' opgewekt met u / 15.
 Om / dat boven is / te zoeken / Col. 2: 1/2.
 Daer gy zit zoo heerlyk nu.
 'k Zal de dingen staeg bedenken
 Die daer boven zyn zoos waerd /
 En my niet geen dingen krenken /
 Die beneden zyn op d'aerd'.
46. 'k Sal de wolken staeg aenschoonen / Act. 1: 9/
 En uw Hemel-vaert daer by 10.
 Vast in myn gedachten houwen /
 En daer mee verheugen my :
 Tot dat gy weer in de wolken / Apoc. 1: 7.

38 CHRISTUS TRIUMPHEERENDE

- Act. 1: 11. Zichtbaer / als gy henen haert /
 Mat. 25: Om te richten alle volken /
 31/ 32. 1 Joh. 3: 2. U zeer heerlyk openbaerd.
 Cant. 1:12. 47. Wyl gy Koning aller eeren
 Zpt aen uwen ronden disch /
 Daer u heil'gen met u teeren /
 Altijd even graeg en frisch /
 Zal men zoete Mardus-zalbe
 Geven zynen reuk te zaem /
 1 Pet. 2: 5. Die u oock / om uwent halve /
 Wel zal wezen aengenaem.
 2 Cor. 5: 6. 48. Is myn lichaem hier beneden /
 Mat. 6: 21. 't Hert is doch by u zyn schat ;
 Act. 8: 3/ 4. En gy bat al myn gebeden
 In uw gouden wierook-bat /
 Die gy legt met uwe handen /
 Voor Gods throon / op 't goud' altaer /
 Daerz' als liefslyk reuk-werk branden /
 Ps. 41: 2. O myn eenig Middelaer.
 2 Tim. 2:
 5. 49. Schoon ik hier op aerden handel' /
 Ps. 115: Ik vermag dooz uwe kracht /
 16. Dat in d'hemi'len zp myn wandel /
 Phil. 4: 13. Phil. 3: 20. Dat dewelt ik u verwacht' :
 Wilc myn vleesches iust dan teug'len /
 Rom. 6: 4/ 6. Door uw Opbaerts krachten / nu /
 Dat ik / als met arends vleug'len
 Tes. 40: 41. Ook opvaren mag tot u.
 50. Laet my / op der aerden epland /
 Apoc. 1: 9/ 10. Doch by u zyn in den geest :
 Want gy weet het zelss myn Heiland /
 Joh. 21: 15. Dat ik u beminn' op 't meest.
 Als myn ziel tot u mag vluchten /
 Heb. 11: 1. Dooz de kracht van myn geloof /
 Ps. 23: 3. Kanz' haer alderbest verluchten /
 Cant. 5: 1. Als by u onthaelt te hoof.
 Eccl. 1: 8. 51. Hecht dan / in dit aerdsch gewemel /
 My aen uwen Heniel / Heer /

Maer

Maer aen u / die in den Hemel
 Selfs een Hemel zpt noch meer :
 Tot dat ik / O Zions Koning !
 Op dien grooten Gruyflosts-dag /
 U gekroond in uw wooning
 Eens niet vreugd aenschouwen mag.

52. Dan zal u / op hooger toonen /

Myn Triumph zang geven eer /

Als ik / onder zoo veel kroonen /

Ook myn kroon leg voor u neer :

Daer ik zal u thron omringen /

Met u heil'ge Cherubim /

Heilig / Heilig / Heilig / zingen /

Met de vlamme'ge Seraphim.

Apoc. 21:

22/ 23.

Cant. 3:

11.

Apoc. 5: 9.

2 Tim. 2:

6.

Apoc. 4: 10.

Apoc. 5: 11.

Ps. 80: 2.

Ies. 6: 2/3.

IV. PAUSE.

Stem: Als 't voorgaende.

Of: Zalig in , en na dit leven.

53. **O** Hoe zal ik d'Eng'le-chooren
 Dan met blydschap bootsen na !

Sonder eind aldaer doen hooren

't Vreugdenryk Halleluja !

Daer 't van zang en spel zal schat'ren /

('t Geen men hier noit hoord' of zag)

Als een stemme veler wat'ren /

Als een grooten donderslag.

54. **D**oo 'k my dus in u verblyde /

Door 't geloov' / en niet dooz 't zien /

Ta terwyl ik lyd' en stryde /

Jesu wat zal dan geschien /

Als ik in uw Koninkryke

U zal zien gelyki gy zyt !

O myn Heiland / ik beswoerde

Dan 't verlangen na de tyd.

Apoc. 5:

11/ 12.

Apoc. 19: 6/

7.

Apoc. 5: 8/

9

1 Cor. 2: 9.

Ap. 14: 2/3.

1 Pet. 1: 6/

7/ 8.

Tac. 1 2.

Ioh. 17:

24.

1 Ioh. 3: 2.

Ps. 84: 3.

Job 19: 27.

40 CHRISTUS TRIUMPHEERENDE

- 1 Joh. 3: 20. 55. Wat wþ daer eens zullen wezen /
 Als noch niet geheel verklaert,
 Maer wþ zullen 't zien na dezen /
 Als gp zelss u openbaert ;
 Niemand kan den Hemel batten /
- 2 Cor. 12: 2. 56. Eer hem batte d'Hemel zelf /
 2/4. En gp ons vertoont de schatten
 Act. 3: 21. Mat. 6: Van uw Koninklyk gewelf.
 20. Deut. 1: 56. Mids iki proeve d'eerste vruchten /
 25. Heb. 4:9. Van uw Hemelsch Canaan /
 Rom. 8: 23. Wacht en tracht iki met myn zuchten /
 Ps. 16: 11. Om verzaed te zyn daer van.
 Volheid aller vreugden t'ebeng
 Ps. 36: 10. Is daer by uw aen gezicht.
 By u is de bron des levens /
 In uw licht zien wþ het licht.
 57. Maer / hoe zoud iki onderwplen
 Niet verlaugen / Heer / dat gp
 Apoc. 22: Met uw wederkomst moogt ylen /
 10. Dat iki alcpd met u zyn !
- 1 Thess. 4: Hier op denki iki onophoud'lyk /
 17. Hier van zing ik steeds weer aen /
 'k Laet hier over menigboud'lyk /
 Alle myn gepeynsen gaen.
 58. Of die schoone redeneering /
 Die de tong der Eng'len doet /
- 1 Cor. 13: 1. Tot uw Hemel-vaerts vereering /
 Dringt myn krachtig dooz 't geimoed ;
- Act. 1: 11. Dat gp / die dus opgenomen
 Spt in uw wolken-throon /
 Ook alzoo zult wederkommen ;
- 2 Tim. 4: Hichte levend' ende doon'.
1. 59. Ja / om ons tot u te halen /
 Joh. 14: 3. Sult gp Heer der Heeren zelf
 1 Thess. 4: Met uw Eng'len nederdalen
 16. 3 Cor. 15: Uit uw opperste gewelf.
 52. 't Laetst' geluid van Gods bazupne /

Welk

- Welk d'Archangels stem zal slaen/
Sal van 's Hemels hooge kruyne
Over al den acerboom gaen.
60. 'k Sal na dien verlos-dag zuchten/
En myn hoofd vast heffen op/
Dat ik voor zoo veel geruchten
Dezer aerde d'oren stopp'.
'k Sal gedenken / tot myn voordeel /
Aen dat huisde roepen steeds /
Op gy dooden / komt ten voordeel /
Als of ik het hooch' alreedz.
61. 'k Sie de voort-boon al doorbreken /
Waer ik my op aerden heer.
Liefd' en trouw is wech geweken /
Geen geloov' en isser meer.
d'Werd' is boos / men krygt en vecht'er /
Sorg'loos is men na als veur:
Daerom is / o groote liechter /
Uwe komst al voort de deur.
62. 't Geendat noch verbuld zal worden /
Jesu laet voort uwe kracht /
't Een na 't ander; doch in orden
Haest verbuld zyn en volbracht.
Op die zoo veel groote dingen
Hebt volbracht voort u Gemeynpt' /
Sult voortzeker oock volbringen
Haer verheerlyking op 't eind.
63. Siet d'ootmoed'ge nederbukking
Uwer kerli / die weent in 't stil.
Kort de dagen der verdrukking /
Om der uitverkoornen wil.
Doet den Antichrist verdwynen /
Door den Geest uw monds / niet macht;
Maekt te niete / voort 't verschynen
Uwer toekomst al zyn kracht.
64. Komt doordringen niet uw klaerheid
Tegen alle twist en list /
- 1 Thess. 4:1
16.
Mat. 24:
31.
Rom. 8:23.
Luc. 11:28.

Joh. 5:28/
29.

Matt. 24:
12.
Luc. 18:1.
Mat. 24:
6/7.
vers 37/
38.
Jac 5. 8/9.
Mat. 5:18.
Luc. 6:17.
Jes. 5:4.

Rom. 8:30

Jes. 51:23.
2 Chro. 1:
2.
Mat. 24:
21.
1 Joh. 2:
18.
2 Tim. 2:
8. 9.
1 Cor. 4:6.
1 Tim. 6:4.

Daer

42 CHRISTUS TRIUMPHEERENDE

- Rom. 1:18. Daer u heil'ge zupb're waerheid
 Col. 2:4. Werd zoo schendig mee vermist.
 Apoc. 14:8. Komt doch eens haer hoogmoed buigen /
 Werpt haer doen hol over bol /
 Apoc. 17:6. Die met 't bloed van uw getuigen
 Is als dronken / dol en vol.
 Apoc. 18:8/65. Komt ombzengen d'ommebzengster
 10/24. Uwer broed'ren onverhoeds /
 Dood de schandelooze plengster
 Apoc. 19: Van zoo veel onnozel bloeds.
 20/21. Lyd niet langer / dat uw name
 Matt. 7:22. Haer schalkgheids dekzel zy /
 Dat de snoode hoer haer schame
 Jer. 14: Om haer looze tooverp.
 14 Apo 17:1. 66. Komt den helschen Leeuw eens klipst'ren /
 Apo. 18: Trappeld op des Draken kop /
 23. Daret hem eeuwig in den dupst'ren
 2 Pet. 2:4. Poel des afgronds slupten op.
 Apo. 12:9/ Jude v. 6. Diet / hy schrik / dat gy met pyning
 Apoc. 20: Voor den tyd hem quellen zult ;
 2/3/10. Matt. 8: Wat zal 't zyn in uw verschyning /
 Dat zyn kleine tyd verbuld !
 Matt. 25: 67. Komt / Heer / met een vper dat blake /
 31/41. Komt met d'Eng'len uwer macht /
 20 Apo. 11: 12. Om te doen rechtveerd'ge wrake
 2 Tess. 1:7/ 8. Ober 't volk dat u veracht.
 Rom. 8:23. Komt volkom'lyk eens verlossen
 Act. 11:26. U geloob'ge Christen-schaer /
 Jes. 54:11. Die met zoo veel hossebossen
 Apoc. 12:6. Werd gedreven hier en daer.
 1 Cor. 12: 68. Komt / Heer Jesu / doet uw leden
 27. Eeuwig blinken als de Son /
 Matt. 13: Komtze met uw licht bekleden ;
 43 Ps. 104:2. Drenken uit uw wellust-bron.
 Ps. 36:9. Komt haer uit gena beloonen
 Rom. 4:16. Komt haer uit gena beloonen
 2 Pet. 3:6. 't Geen gy haer hebt toegezeld /
 Heb. 2:9. Met uw heerlykheid haer kroonen /

Krus.

IN ZYN HEMEL-VAERT. 43

- Hussen met uw liefsplikeid.
Cant. 1: 2.
69. Jesu, die myn hert en zinnen
Gus getrokken hebt tot u/
Al die u verschyning minnen /
Hoopen met my komt doch mi/
Komt / Heer Jesu / zonder toeven /
Mids de hoop lang uitgesteld
Steeds weer aen met nieuw bedroeuen
't Herte krenkt / ontsteld en queld.
Pro. 13: 12.
1 Cor. 15:
30.
70. Haest u / Lief / verlicht myn sinerten /
Weest gelijk een rheee of hind' /
Of gelijk een welp der herten
Op de bergen heel geswind.
Ziet / de geest en Gruyd te zamen
Zeggen met veel zuchten / komt.
En zegt / ik kom' haest lyk. Amen.
Ja komt / Heere Jesu / komt.
Cant. 8:
14.
Apoc. 22:
17/ 20.

E Y N D E.

C A-

CATALOGUS
Van diverse Sorteeringen / en Ongebonden
BOEKEN,
Te bekomen by de Erve van de Wed:
GYSBERT de GROOT.

Als

BYBELS in Folio.

51 Figuuren.

25 Figuuren.

12 Figuuren.

Dortse Drukken.

Ybels op best Rojaal
Papier, met volkomen
Annotatie.

Ook zyn de bovengemelde By-
bels, voor een civiele prys
mede te bekomen gebonden
in Jugt Leer, Kalfs Leer,
en France Banden, met ge-
goote Slooten of plat beslag.

— dito groot Mediaan.
— dito klein Mediaan.
— dito Bastart Papier.
— dito fyne witte Schilt.
— dito gemeen Schilt.
— in Quarto, met een
groote Augustyn Letter,
met Text op de kant.

Alderbande zoorten van
Kerk-Boeken,

Idem, de Bybels in Folio met
volkome Annotationen in
Compagnie gedrukt, als
Bybels in Folio klein Me-

Dortse Drukken
Bybels Colonel in 8. met
Text op de kant.

diaan.
— in Folio Bastart.
— in Folio fyn Schild.
— in Folio gemeen
Schild.

Bybels Colonel in 8. met
Apocryphe Boeken.

— dito in 12. met Text.
— in 18 Nomparel Letter.
— in 18. Robyn Letter.

TESTAMENTEN en
PSALMBOEKEN.

Als mede de Bybelsche Figu-
ren, tot de bovengemelde
Bybels: te weten,

Testamentē en Psalmboekē
een vs. op Noten.

— en Psalm. Dessen-
diaan

CATALOGUS.

diaen letter text.	Luterse Psalm-boeken in 12.
— dito zonder text.	Dessendiaen.
— Brevier letter text in 12.	— Grofin 8. Med. letter.
— Robyn letter text in 12.	— in 12. Colonel.
— Garmond letter in 12.	— idem in 32.
— Colonel letter in 18. text.	Scheeps Psalm boekjes 32.
— Colonel letter in 18. Psalter.	Franse Psalm - boeken met Psalter in 18.
— Nomparel in 18.	— dito in 48.
— Robyn in 18.	van Lobwasser Hoogduyts in 12.
— Robyn in kleyn 24. text.	In FOLIO.
— Frans in 18. Psalter.	K Oninklyke Hovenier, met schoone kopere Fi- guuren verbeeld.
— Hoogduyts Colonel psalter.	<i>De Graef</i> , van 't Italiaens Boekhouden.
— Luyters in 12. Psalmboken.	In QUARTO.
<i>Idem 40. Bybelse Figuuren in 8, om in het Oude en N. Tes- tament te setten, en te ge- bruiken tot alle soort van Bybels en Testamenten.</i>	H Ovenier van <i>Groen</i> , compleet.
PSALM-BOEKEN.	Verstandige Kok.
Psalmboken in 12. Psalter groote Noten.	200 Figuuren voor de kin- deren.
— Augustyn letter in 12.	Herbarius van <i>Nylant</i> .
— Grof in 18.	Groot Vroedwyfs Boek.
— Vol Noten en Psal- ter. 24.	Vondels Psalmen Davids.
— vol Noten in groot 24. zond. Psalt.	— Helden Gods, met platen.
— vol Noten in kleyn 24. Psalter.	— Johannes de Boetge- fant.
	— Bespiegelingen.
	— Maegde Brieven.
	— Heerlykheid der Kerke.
	— Altaer - geheymenti- sen.

CATALOGUS.

Vondels Warande der Dieren.	Brakels Trappen des Geestelyken Levens.
Mauricaux van de Siektens der Swangere Vrouwen.	— Geestelyke Leven.
vander Hagens Werken, com pleteet.	Plinius van de Dieren.
Brakels Werken, 2 deelen.	Bellerophon : of lust tot Wysheid.
Catechisimus van Van der Kemp.	Uylenbroeks Gezangen, op Nooten.
Oostrums Predikatien.	G. Mauger Nouvelle Metho- de avec le Dialogue.
In OCTAVO.	Van Oostrums Catechismus.
Lodestyns Opwekker.	Brown Christus de Weg, de Waerheid en 't Leven.
de Wit.	Schuts Bescheyden Deel der Zieken.
Catechisi- } Martinus.	Koelman Pligt der Ouders.
mus van } Trommius.	Goddelyke Liefde vlamme met kopere platen.
	't Geestelyk leven der zielen.
Spiljardus.	Sluyters Gezangē Compleet.
Hakfoorts Lydster.	De Raed van d'Erfzonden.
Ridderus Huys-oeffening.	F. van Houten Vorst Messias.
— Drieweekse voorbe- reyding.	— Gezangen.
Abram de Graef.	— Ziel verquikkende Ziel.
Cyffer- } Kok.	Korte Leere der Waerheid van vier Predikanten.
boeken } Bartjes, tweedeel- van len.	Bundelke der Gezangen.
	Owen Christus God en Meus
van Lints, 4deelen	Bloemhof der Gebeten. in 8.
compleet.	Hakfoorts Schoole Christi.
vander Veens Adams Appel.	— vernieuwde Schole Christi.
Kats Trouwing, fyne Platē.	— Zakelyke Catechis- mus.
— idem houte Platen.	— Staet der Kerke.
— Oude en Nieuwe Tyt.	
Christelyke Zeevaert.	
Mayvogels Gulden Spiegel,	
fyne Platen.	
— idem houte Platen.	
Haverman, Text letter.	
Fockelborgs Werken, 2 Dee- len.	

N.

CATALOGUS.

Natuurlyk Toverboek. <i>Leenbos vermeerderde Ke-</i>	<i>Bunjans Christen Reyze,</i> fyne platen.
ten der Bybelse Gode- leerheid.	— Meester Quaet, fyne platen.
— Leven van Salomon.	— Heyligen Oorlog, fyne platen.
— Over de Prediker.	— Komst en welkomst Christi.
<i>Marins France Grammatica.</i>	<i>Baxters Stemme Gods.</i>
— Gemeenazame Leer- wyze.	<i>Sonnema Bazuin klank.</i>
<i>Anita Moriaens Gedichten.</i>	<i>Groenewegen kleyne Cate- chisatie.</i>
<i>Herles Examen.</i>	<i>Owens werke Compleet.</i>
De Godvreezenden Zeeman of Nieuwe Christelyke Zeevaert.	<i>Cornelia Constantina Win- kelinan.</i>
Kruger God in den Zondaer verheerlykt.	<i>Mollerij Meditatien.</i>
van Klaverens Oeffenschool.	<i>Haverman in 12. grof.</i>
— Uittreksel.	— Luyters in 12.
van Loo Gezangen.	<i>Zions wynberg.</i>
In T W A E L V E.	<i>Goddelyke aendagten, met platen, in 16.</i>
G Roote Lusthof.	<i>Hemelings voortgang uyt de wereld.</i>
G Donderslag der God- loozen.	<i>Welbereyde Disgenoot.</i>
Specie-boekjen, Compleet.	<i>Hakfoorts beknopte Kinder- bybel.</i>
Koorn-boekje vermeerdert	— Avondmael, met pla- ten.
<i>Kempis Navolging Christi.</i>	<i>Den Wedergeboren Christen</i>
Praetyk des Geloofs ver- meerdert.	<i>Den verloren Zondaer Ge- zogt en gezaligt.</i>
Schatkamer der Gebeden.	<i>Blad-Goed, in 12. by de Riem,</i>
Gebeden van <i>Teling.</i>	<i>en schoolgoet, verder bree- der by de Catalogus te zien.</i>
Havermans Gebeden, Text letter.	<i>Hemelsche Bruyloft.</i>
Paradys Hofken, met platen,	<i>Balsem voor een zieke ziel.</i>
Avondmaal, Augustin letter.	
Meade by na een Christen ontdekt.	

CATALOGUS.

Duyfje en Willemijntje.	<i>Borstius Vrageboekje.</i>
Christens reyze na d'eeuwigheid.	— Item van een vel over de Catechismus.
Teelings nieuw Jerusalém.	<i>Vrageboekje van den Hengel.</i>
<i>School-goed.</i>	Melgiorbus, van 4 en 8 vel.
A BC Boeken, Gereförmeert, Luyters en Rooms.	Aldegonde.
Catechismus, Gereförmeert, Luyters en Rooms.	Dunkium.
Euangelien Mattheus, Gereförmeert, Luyters en Rooms.	Kroniken van Holland, en Egmont.
Story Davids.	Frans School-goed.
— van Adam en Noach.	A B C Boeken.
— van Joseph, Samson en Jonas.	Catechismus.
— Tobias.	Euangelien.
Geschreven Sendbrief.	Exercice Pueril.
Nieuwe t'zaemgestelde Sendbrief.	Schat der duytſe talen.
Spreuken, geschreven en gedrukt.	Franſe Tyrannyen, en verscheyde andere.
Uyterste wille.	Geestelyk Memoriael.
Uure des Doods in 8.	Hakfoorts Spelkonſt.
Kleyne Spreuken.	Stellingwerf Nieuw Matery Boekje.
De Psalter Davids.	Schoolhouwer Woerde boek.
De trap der Jeugt.	Tadels Luyterfe Catechismus.
Schriftuurlyk School-boek.	Luyterfe Bybelse Catechismus.
Geflacht-Register.	Psalter Davids.
De Handelinge der Apostelē.	Gedichten op Hoog- en Verjaer getyden.
Heerlyk bewys.	<i>Story-goed in 4.</i>
Letterkonſt van Hakfoort.	C lamides en Cleremont.
— van Niervaert.	C Virgilius.
Vernieuwde en nuttige Letterkonſt.	Jonge Jakken.
Matery-boekjes.	Sanderynen Lanslot.

Orſel

CATALOGUS.

Orsel en Valentyn.
De 4 Heemskinderen.
Jan Mandevyl
De Ridder met de Swaen.
Flores en Blancefleur.
Margriet van Limburg.
Hercules en Jason.
Malle Gys
Hans van Staden.
Griselle.
Helena.
Destructie van Troyen en
Jerusalem.
J. de Graefs Worsteling.
Robbert den Duyvel.
Rykaert zonder vreeze.
Jagt der Schelling.
Docter Fautius.
Jan van Parys.
Jan Soetekauw.
Vojagien } Bontekoe.
van } Schouten.
} Kompaen.
Goude Buys.
Struys Vojagien.
Olivier van Noort.
Land- en Zee- Reyze na
West-Indien.

Story-goed in 8.

K leyne Uylenbroeks Ge-
zangen.
Voorbeeld der gezonde
Woorden.
Schriftuurlyk Raedsel-boek.
Spiegel der Zonden.

Lied-boeken in 16.

H arpje van 5 bladen.
Bybels Liede boek.
Keyneberg, 2 deelen.
Maegdeklacht.
Kleyn Lust-hof.
Nassouse Trompetje.
Overdenkinge des Doods.
Havermans Gebede Boek.
Het kleyn Trompetje.
Almanak en zyn toebehoo-
ren vierderhande.
Dubbelt Hoorns, Alkmaers,
Enkhuyser en Purmerender
Mopsius.

Comedien.

A ran en Titus.
Ontset van Leyden.
Karel, Erf-prins van Spanje.
Cipier van zig zelfs.
Biron.
Nederlaeg van Hannibal.
Genoveva.
Spaense Brabander.
Julfus en Didoos dood.
Palamedes.
Imant en Niemant.
't Verwarde Hof.
Don Jeronimo, of Maer-
schalk van Spanje.
Don Louis de Vargas.
Alexander de Medicis.
Sigismundus.
Warnar met de Pot.
Medea.

CATALOGUS.

Vervolgde Laura.	Schyn-Menschen-Hater.
Voorzichtige dolheyd.	Kluchten.
Tamerlaen.	Haet en Nydt. Moetwillige
Spookent Weeuwtje.	Bootgesel. Glase Doctor.
Gysbert van Amstel.	Oene. Beroide Student. Qua-
Spokende Minnaer.	de Grieten. 't Huwelyk van
Granida en Daifflo.	Niet. Styve Piet. Pefroen
Beklaoglyke Dwang.	met het Schaepshooft. Rob-
De Cid.	bert Leverworst. Nieuws-
Mas Anjello.	gierige Aegje. Bedrogē Smit.
Min in 't Lazarushuys.	Kryu Onverstand. Jan Soete-
Veranderlyk Geval.	kaeuw. De Vechter. Broers-
De 3 Deelen van Joseph.	hart. Jeloerse Lammert.
Tyrannige Liefde.	Lichte Klaertje, en andere
Ifigenia.	meer.
Het Gulde Vlies.	<i>Liede-Boeken.</i>
Hester verlossing der Joden.	Amsterdamse Mercurius.
Geveynde Torquatus.	Schiedamse Molenaer.
Bedriegery van Schapin.	— Jeneverstoker.
Myneedig van zyn Zelfs.	Amsterdamse Vreugde-
Kosrcës Schevala.	stroom.
De 2 Deelen van Gerrit van	— Plantagie.
Velsen.	— Nachtegael.
Horase en Curase.	Kleyn Jans Hondje.
Styrus en Arysme.	Toover Lantaern.
Jau Claefsz. Candeelmael.	Maegdenberg of Uiterse
De Tover y van Arimida.	Vrede.
Belegering en Hongersnood	't Vorvolg van Tircis Min-
van Samaria.	newet.
Hopman Ulrik.	Hollandse Faem.
Oratyn en Mascarieljas.	Amsterdamse Malibaen.
Paryse Bruyloft.	Wyd beroemd Overtoomtje.
Mithridates.	Noordhollandse Minnaer-
Karel Stuart.	vreugd.
Andromeda.	Haegse Scharmoes.
Polieukte.	De negen Zang-godinnen.

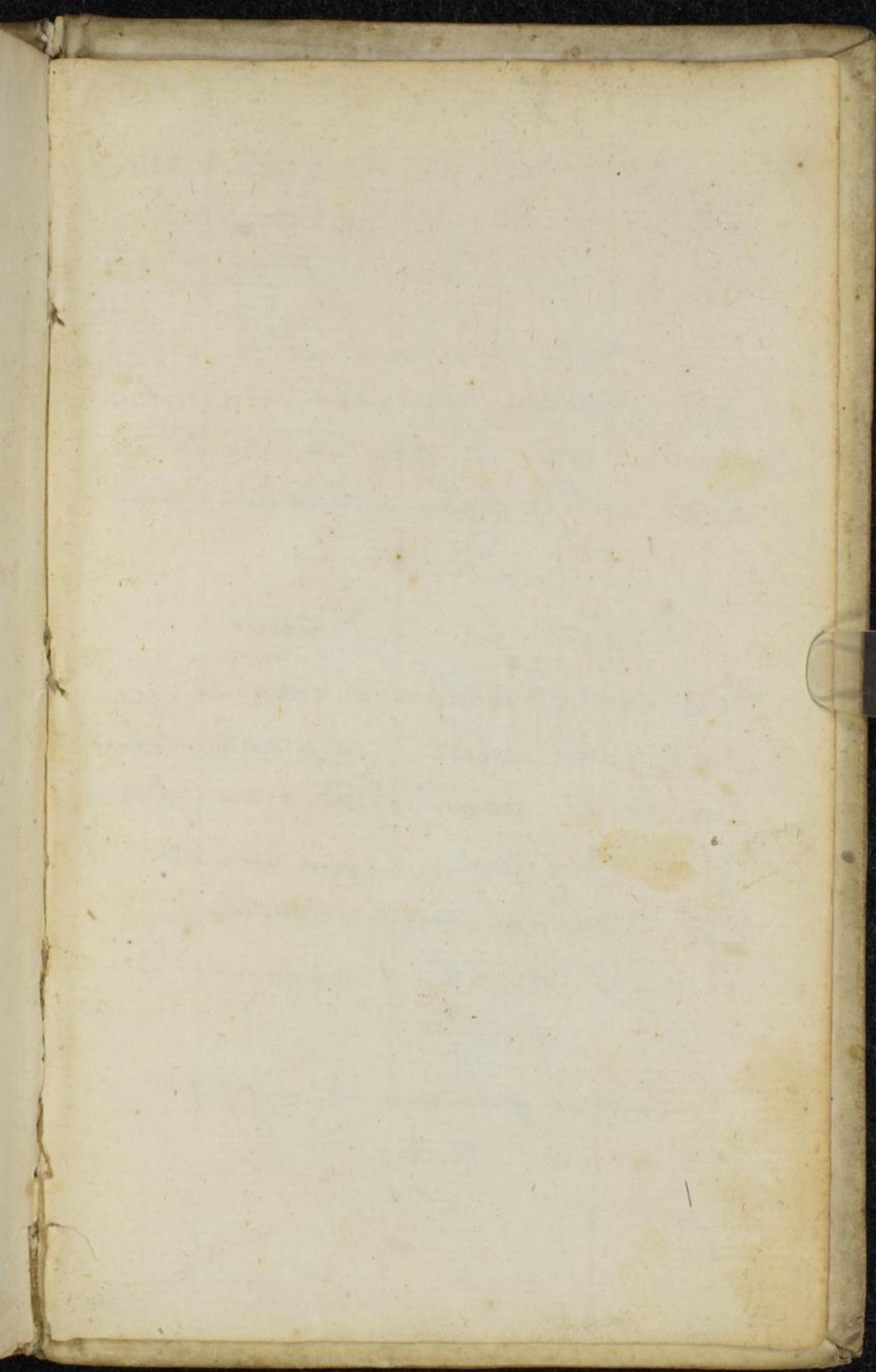
C A T A L O G U S.

<i>Lied-Boeken in lang 8.</i>	Haerlemse Duyne-vreugt.
O Ranje Minne vlain.	Dubbeldamse Speelwagen.
Lapmant.	Nephtunis Zee-wagen.
Princeffen.	Volmaekt Schip.
Rokende Bootsgesel.	Oranje Buysman.
De nieuwe vermakelyke	Konings Liedboek.
Buysman.	Cupidoos Mengelzangen.
Jan Pottasie.	Groenlandse Walvis-vangst.
Hollandse Nachtegael.	Nieuwe vermeerderde
Vlaerdingse Visser.	Haegse Jonker.
Makkrolletjen.	Gelderse Nagtegael, of vro-
Rotterdammer Speeljagt.	lyke Soldaet.
Santvoorder Speelwagen.	De groote Hollantse Boots-
Uyterse Heylikmaker.	gesel.
Oud Haerlemmer.	Garekeuken.
Starters Friesche Lust hof.	Bagyn-hof.
Bosse Liedt-boek.	Rotterdamse Plantagie.

Noch is by haer te bekomen gesneden Schapen Parkementen. Ganseborden. Leijen. Greften. Lak. Potloot-pennen. Schaften en Pennen. Marmer en couleurt Papier. Heyligen, Schilt en Pot. Munnekegraeuw, Blaeuw en Graeuw Papier. Schryf-papier van verscheide Soort. Schryf-boeken. Parkement, ABC Boeken. Frans Marmerpapier. Speel-kaerten Fyn en Gemeen. Alderhande Kerk-boeken, in Zegrynen Spaans Leer, &c. en meer ander goet.

Verstand.

Verstand is meer dan alle schatten,
Niets is zo kostlijk op die eer aard.
Verstand leert mij mijn pligt bevatten,
En maakt mij mijne pligten waard.
Het hoogste doel van al mijn streven
Zijn daarom wijsheid en verstand.
Zo werd eens in Gods gunst mijn leven
Regt nuttig voor het vaderland.

De Deugd.

Wat is de Deugd?

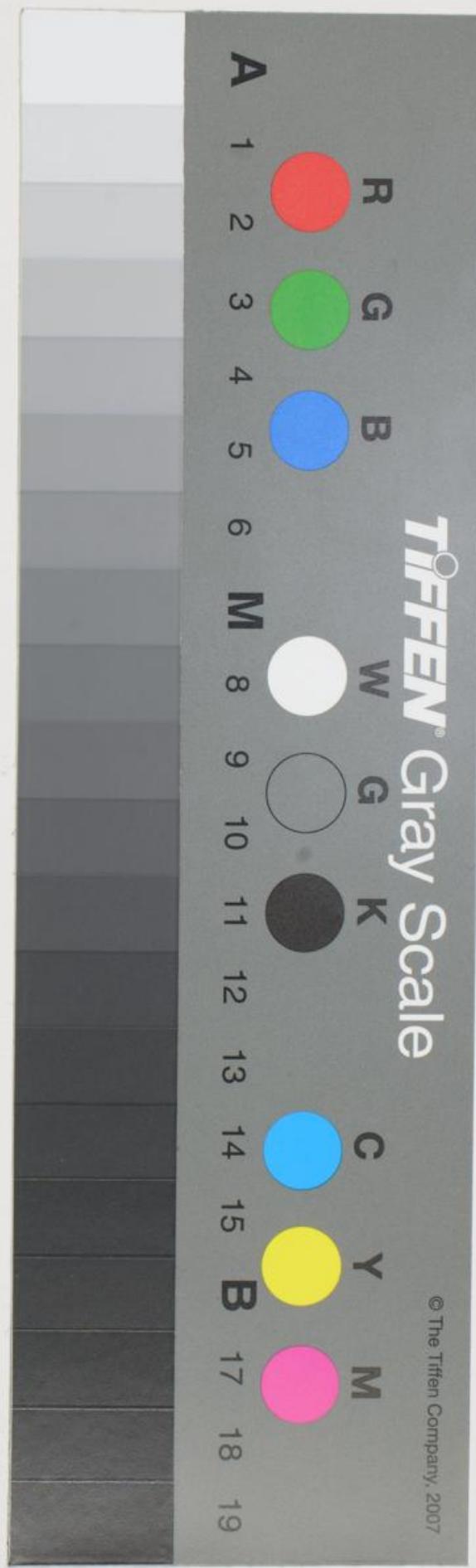
Een eedle neiging van de jeugd,
Om't goed met ijver na te streven,
En recht voor Goden mensch te leuen.

O lieve, lieve deugd!

Zijt daarom mijn vriendinn,
en mijne levensvreugd.

Sluiters gezangen pag. 191.

vers 4.

Onderwijs in de beginelen
van de kennis der Neder-
Duitsche taal & Zwolle 1808
3 stuiv.

Sluyters prijs mittegen dan
Prijs 20.

SL
2